

NOVI TEDNIK

direktor in glavni urednik NT&RC: Jože Cerovšek,
odgovorni urednik NT: Branko Stamejčič, odgovorni urednik RC: Mitja Umnik

NT&RC

11. julij 1991 • številka 27 • leto XLV • cena 25 dinarjev

Stran 6
**Podpolkovnik
Nikola Poznan:
Sem za premirje»**

Stran 6
**Na Dobju nesreča
territorialcev**

Stran 7
Vojcev skoraj ni

Stran 7
Regreti Vitanjčani

Stran 3
Cenovne bombe

Stran 3
Oroča kasarna

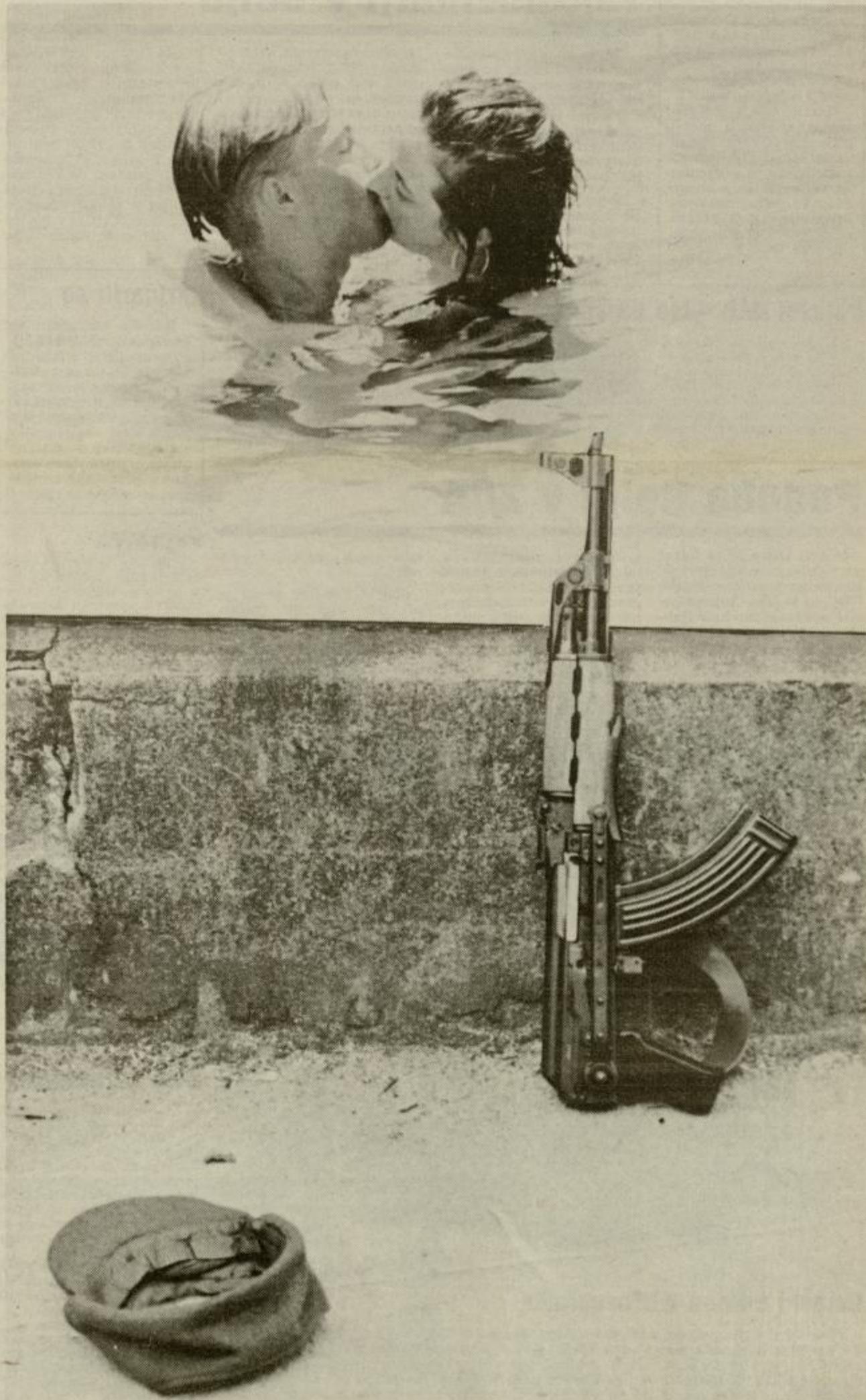
Poloreportaži na straneh 10 in 15

**Radgona, Brnik,
Cankarjev dom**

Prava trgovina
za vaš avto
AUTO plus
Čuprijska 9
Tel. 24-025, 24-303
Nudimo vam
motorno olje
CASTROL GTX 3

Orožje je utihnilo

Orožje je utihnilo, ostale pa so grozovite posledice vojne za samostojno Slovenijo. O tem, kako hudo je bilo na bojiščih v Pomurju, pišemo v reportaži »Pomurci niso klonili« na strani 12. Obiskali smo tudi tiskovno središče v Cankarjevem domu, katerega prag je v tem času prestopilo okoli 1300 novinarjev. Poleg intervjuja z Matjažem Kekom, pomočnikom ministra za informiranje, smo zbrali tudi nekaj novinarskih pogledov na vojno v Sloveniji. Stran 13.

Stran 6
**Zbirni
center:
Upanje za
preživetje**

Komunalne podražitve

Celjski izvršni svet je sklenil, da veljajo od 1. julija višje cene osnovnih komunalnih storitev.

Zaradi višjih cen električne in naftnih derivatov, pa tudi zaradi ohranjanja sedanega nivoja komunalnih storitev, so pripravili predlog dviga cen, ki v primerjavi z drugimi občinami v Sloveniji ne odstopa od povprečja. Ogrevanje v Celju naj bi tako plačevali po 15,04 dinarjev za kvadratni meter stanovanja, kar pomeni 49 odstotni dvig, v Storah pa po ogrevanje dražje za 44 odstotkov, kar pomeni 8,91 dinarjev. Voda je dražja za skoraj 48 odstotkov, kanalčina za dobrih 32, odvoz smeti pa za 4,5 odstotka. Dražji je tudi plin, in sicer v povprečju za 14,4 odstotka.

Izvršni svet je bil pri sklepanju enoten, menil pa je tudi, da ni razloga za umik točke z dnevnega reda, saj bi to pomenilo kasnejše še večje dvige cen. To velja zlasti za ogrevanje, ki ga občani plačujejo enakomerno vse leto.

TC

Malenkosti, ki so bistvene

Najrazličnejše podražitve so v zadnjih letih postale del našega življenja, sprejeli smo jih kot nujno zlo, ki ga ni mogoče izkorjeniti. Tistim v trgovinah niti slediti nismo več mogli. V razmerah, ko smo razmisljali, če bomo dočakali naslednji dan, pa na tako obrobne stvari niti pomislimi nismo.

KOMENTIRAMO

Prvi dnevi zatišja so bili zato toliko bolj kruti. Republiška vlada je morala sprejeti odlok o zamrznitvi cen nekaterih osnovnih živil na predvojni ravni.

Vojni dobičkarji so pokazali svoje kremplice, ljudje pa so bili pripravljeni plačati vse, da le ne bi imeli praznih shramb. V Celju so

prvi dan po umirivti razmeri k tej neprijetni podobi dodali svoj delež: občinska vlada je sklepala o dvigu cen komunalnih storitev. Od tega je niso odvrnili niti klaci razburjenih Celjanov, ki so opozarjali, da takšna točka dnevnega reda ni ravno primerna glede na splošne razmere v Sloveniji. Občinska vlada je odločila drugače. Skoda, ki bi nastala s prestavljivijo točke, bi bila za Komunalno prevelika; kolikšna, ni znal povedati nihče.

Sam dvig ni bil nepričakovani, saj so nadnje o tem sklepali aprila. Tudi vsi argumenti za predlagane višje cene so razumljivi. Nerazumljiva pa je neprožnost občinske vlade, ki kljub izrednim razmeram ni mogla vsaj za teden dni odložiti sprejemanja. Če nič drugega, občani bi vse skupaj lažje prenesli.

TATJANA CVIRN

Tuji novinarji v Celju

Potem, ko je dr. Anton Bebler omenil tujim novinarjem, da je zavzetje skladisca jugoslovanske armade v Zaloški Gorici pri Žalcu eden večjih uspehov slovenskih teritorialcev, je Celje doživel pravo invazijo tujih novinarjev.

Najprej so si skladisca priveli ogledat novinarji Washington Posta, The Guardian in gospod Ferguson, novinar iz Kanade. Bili so sicer

nekoliko razočarani, ker niso mogli videti notranjosti skladisca, pač pa so se moralni ustaviti pri vhodu, kjer so prostori za stražo. Vseeno pa so nabrali dovolj zanimivega gradiva od zgodovine (v Zaloški Gorici je imela vojaško skladisca že ranjka Avstro-oogrška in nekaj zgradb iz tistega časa še stoji) do zadnjih vojnih dogodkov, ko so teritorialci brez strela zavezli skladisca in razorozili stražo jugoslovanske armade. Nekaj malega je dodala še njihova (novinarska) domišljija in že naslednji dan so tudi novinarji v Ljubljani na veliko fotokopirali članek iz The Guardian ter se – odpravili v Celje.

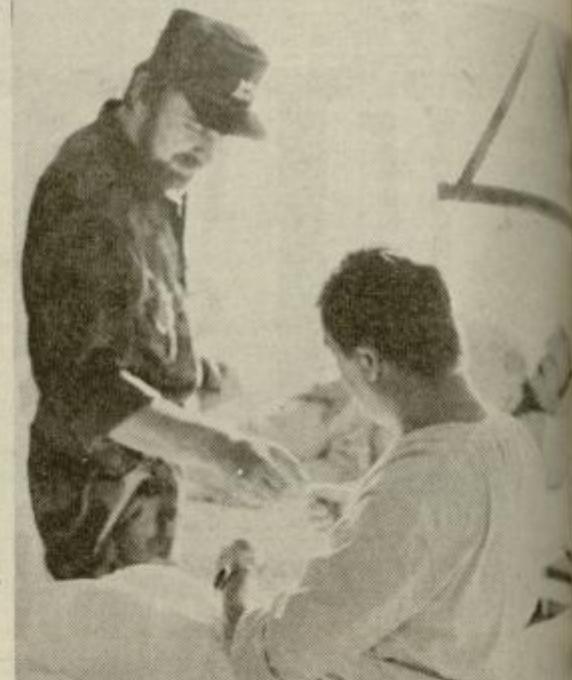
Prišli so novinarji znanih hiš iz celega sveta, od poročevalca Reuterja do televizijskih ekip NBC in v ponede-

ljek še londonskega BBC-ja, ki v Sloveniji snema vojni dokumentar. Večino je vedno zanimalo skladisce orožja, k sreči pa je bilo med njimi tudi nekaj »eksotikov«, kot na primer novinarica iz Brazilije, ki je prostodrušno priznala, da loči tank kvečjemu od pralnega stroja, zato pa jo je bolj zanimalo, kako živijo Celjani v teh težkih razmerah stalne napetosti.

Vrtnarili so

Koroški teritorialci so obmejno stražnico na Viču zavezli brez streljanja. Med preiskavo so v stražnici našli zelo malo vojaške literature, zato pa cel kup knjig z nasveti, kako vrtnariti.

Lepo urejen vrt ob stražnici priča, da so vojaki jugoslovanske armade pridno brali te knjige.

Na obisku pri ranjencih

Komandant Pokrajinskega štaba teritorialne obrame ZAHODNOŠTAJERSKE MAG. Viktor Krajnc je obiskal teritorialce, ki so se zdravili v celjski bolnišnici. Z njimi je zadržal v kraju razgovoru, se pozanimal za njihovo prečutje in jim izročil značke teritorialne obrame.

Prebegi še vsak dan

Na občinskem Rdečem križu v Celju se v vsakem dnem veča seznam prebeglih fanrov, ki so služili v enotah JA.

V zbirnem centru jih je trenutno 22, predvsem Albancev, ki čakajo sorodnike, da pridejo po nje, ker je v njihovem spremstvu varneje potovati. Tečejo pa dogovori z republiškim RK, da bi se ubežniki iz vse Slovenije zbrali pod okriljem RK v Ljubljani in pod zaščito Rdečega križa potovali domov.

Na občinskem Rdečem križu v Celju imajo sezname, ranjenih, bolnih, poglih in ujetih rojakov, skozi območja. Njihovim prihajajo na Rdečem križu v Celje po informacije, pravijo in iščejo svoje sinove, jih v teh seznameh ne najdevedo, da so njihovi otroci vedeni v JA.

Sicer pa v celjski vojni dovoljujejo obiske, ne pa informacij po telefonu.

VMRC – status quo

Vojno medicinski center v Rimskih Toplicah je še vedno v rokah vojaških oblasti.

Minuli teden je bilo v omenjenem zdravilišču še okoli dvajset pacientov, za katere so v zdravilišču normalno skrbeli, poziv polkovnika dr. Luke Četkovića pa so se odzvali nekatere civilni uslužbenci te ustanove in se vrnili na delo.

Med predstavniki VMRC občine Laško so v mesecih potekali tudi pogovori, ki bi razvzljali usode zdravilišča. Po besedah predsednika laške vlade, RENATA MATKA, so jim predlagali paciente iz Rimskih Toplic premestili v Zdraviliščo Laško, vojaškim osebam, s katerimi so se odzvali nekatere civilni uslužbenci te ustanove in se vrnili na delo.

Monografija Laškega

Od petka, 12. julija dalje, bo v Laškem v razstavišču Laškega dvorca zanimiva razstava Podobe Laškega. Otvoritev bo ob 18. uri, v priložnostnem kulturnem programu pa bosta nastopila gledališki umetnik Boris Juh in komorni moški zbor iz Celja, ki ga vodi Katja Kovač.

Pred otvoritvijo razstave bo v Pivovarni Laško tudi tiskovna konferenca, kjer bodo predstavili nastanek Monografije Laškega.

T. VRABL

Piva in cvetja ne bo

Ceprav je bilo za veliko turistično prireditve Pivovarna in cvetje v Laškem, ki bi moralo biti od 12. do 21. julija vse pripravljeno, pa je situacija, ki je nastala juniju, vse prireditve prečutje. Predsednik organizacijskega odbora Tone Štek je povedal, da so vredne, teh naj bi bilo na šestih velikih zaboravljih, in prireditveni prostor dvajsetih zabavili, že preden bili tudi uradno sponzori mora organizacija prireditve do nadomirati.

NOVICE
VSAK PETEK

Delavci IMP – Iso na cesti

Stičajni postopek v konjiškem podjetju IMP – Iso se nadaljuje. Za stičajnega upravitelja je bil imenovan Zvone Novak iz Celja, 90 od 144 delavcev je že dobilo v roke knjižice. Kakšna bo njihova usoda klub vključevanja zavoda za zaposlovanje, še ni mogoče napovedati, prav tako pa tudi ne, koliko delavcev bo še imelo delo, če bodo uspeli odbrzati proizvodnjo v občini. To je trenutno tudi glavni cilj prizadevanj vseh v občini.

MBP

Podoba Celja v ZDA

Minuli teden se je nekaj ur v Celju mudila televizijska ekipa ameriške družbe NBC, ki jo je v Celje pripravil nekdanji novinar ljubljanske televizije Luka Skoberne.

Martin Fletcher, novinar omenjene ameriške družbe, je skušal gledalcem predstaviti tudi dogajanja v Celju, zato je v sliki prikazal dogajanja okoli celjske vojašnice; skozi barikade, v obliki kamionov, je s kamero prodrl tudi na dvorišče vojašnice. Ko smo se odpeljali do glavnega vhoda na Mariborski cesti, so se vojaki radovalno

ozirali skozi okna in pozirali, oficir pri vratih pa je na naše vprašanje, ali bi bilo mogoče govoriti s komandanom, nervozno odgovoril v mikrofon ameriške ekipi: »Ne potrebujete nikakršnega komandanta, da bi vam pojasnjeval, kaj se dogaja. Dejstvo je, da so teritorialci hujši kot nacisti, naše žene in otroki zapirajo v taborišča, mi nismo hrane, sanitetnega materiala, ničesar!« Potem je odkorakal v notranjost dvorišča, približal pa se je drugi, ki je zahteval, naj se takoj umaknemo. Ukar smo brez ugovaranja ubogali, saj je

bilo videti, da misli zelo resno.

Martin Fletcher se mi je pridružil tudi pri obisku zbirnega centra vojnih ujetnikov. S kamero je posnel fante v zbirnem centru, jim nato s kamero sledil po mestnih ulicah do železniške postaje, kjer so vstopili na vlak, ki naj bi jih popeljal v domači kraj.

Tako smo Celje in Celjani prišli v program ameriške televizije. Žal, v kaj žalostni podobi in še bolj žalostni situaciji.

N.G.

Ostanki kolone v Dravogradu

Nekaj vozil jugoslovanske armade v koloni, ki je prišla skoraj do Dravograda, so teritorialci zadeli in so zgorela, enega od oklepnikov, ki je bil precej poškodovan, so v dogovoru s teritorialci pri umiku pustili kar na parkirišču policije v Dravogradu, med umikom skozi Slovenjgradec, Vitanje in Slovenske Konjice proti Slovenski Bistrici pa so na cesti obstala še štiri vozila. Enega izmed oklepnih vozil, ki je obtičalo na cesti, so koroški teritorialci popravili in mu brž nadeli bolj prijazne barve TO.

Svet Zdravstvenega centra

V ponedeljek se je sestal Svet Zavoda Zdravstveni centri Celje. V njem je 14 predstavnikov organizacijskih enot Zdravstvenega centra in 15 predstavnikov občin. Za predsednika Sveta so izbrali dr. BOGDANA FLUDERNIKA iz celjske bolnišnice, za namestnico pa IRENO IVĀČIĆ iz Zavoda za socialno medicino in higieno.

Svet je ugotovil, da so statutarni sklep o javnem zavodu potrdile že vse občine, tako da je sedaj mogoče pričeti s postopkom za imenovanje vodilj vseh desetih organizacijskih enot Zdravstvenega centra. Predlogi bodo pripravili strokovni sveti organizacijskih enot, direktor zavoda Alojz Žuntar bo vodje imenoval še

po soglasju pristojnih izvršnih svetov skupščin občin.

Spregorivali so tudi o težkih finančnih ramerah v zdravstvu. Zdravstveni center Celje na primer dolguje 17 milijonov dinarjev še za posojilo, ki so ga prejšnji mesec najeli za izplačilo osebnih dohodkov, 15. julija pa jih čaka novo izplačilo. Ali bodo lahko pravočasno zagotovili denar zanje, še ne vedo, še zlasti, ker očitno ne bo iz republiškega proračuna za zdravstvo več denarja, kar je sicer bilo že sprejet (za materialne stroške 38 odstotkov več, za osebne dohodke 18 odstotkov več, vendar ne za vse enako).

MBP

Vroča kasarna

Nedeljstvo so občutili predvsem teritorialci in JA

Celjani smo jo v tej vojni skrat dobro odnesli, je mnenje večine. Okoli vojašnice Jožeta Menihnika na Mariborski cesti Celj je bilo minule dni kar napeto, pa o tem niti poročali. Zdelo se je namreč, da je bolje, ko bi pocil prvi strel, izvedeli tudi poslušRC, dokler ga ni bilo, kar smo vedeli, druge. Izkazalo se je, da v Celju konec tudi takar, kadar je bilo zelo na srečo, dober.

Božnje iz vojašnice

Ponedeljek smo dobili viktorijo sporočilo, da se v zvezi s celjsko vojašnico zastrupuje, slišati je ultimatum, ki bo potekel v popoldne in pohiteli na lice mesta. Spremembo vojašnice ni bil prijet. Okna, ki so obrnjena na celjsko cesto, so bila odprta na njih pa čelade s petnajsto. Ko sem šla mimo, čelade »ozivele«, dobile in najraje bi se zlepila znamen hiš, ob katere sem podzavestno stiskala. Na to se ni pripetilo nič.

Danes smo, da je podpolnik Luka Lukic poslal TO ultimatum, v katerem zahteval deblokado vojašnice in naj jim TO vrne vse

zvezeno oružje ter munition. V nasprotnem primeru, zagrozil, bo vojska udarila vojašnico, slišati je bilo celjske vojašnice o miniranju vojaš-

zahtev, so se razšli brez pogajanj. Mimogrede, minule dni, ko se je Viki Kranjc pogajal z Nikolo Poznanom, so pogajanja tozadovno potekala brez težav.

Viki Kranjc je pojasnil, da je Nikolo Poznan še vedno komandant vojašnice, Luka Lukic pa komandant za obrambne priprave, govorece so kljub temu krožile. Očitno so bile za komandanata Nikolo zaskrbljeni tudi svojci, saj ga je še istega dne popoldne obiskal sin Miki in se na lastne oči prepričal, da je oče zdrav, zagotovil mu je, da je še vedno on komandant in da še vedno velja, da iz vojašnice ne bodo streljali, ce ne bodo napadeni.

Napeto pa je bilo še vse popoldne. Krajani krajevne skupnosti Gaberje so se sicer vračali v domove, teritorialci pa so zavzeli položaje. Skozi vrata krajevne skupnosti smo lahko opazovali z daljnogledom ostrostrelce na oknih vojašnice, okoli sedmih zvečer pa so se v vojašnici pričakali premiki. Manjše oborožene skupine so se pomikale na vse strani in se vedno bolj bližale ograji, na več koncov so vojaki razprostili bele zastave z oznamko rdečega križa, kar je pomenilo, da očitno pričakujejo prisostek kakšnega helikoptera. Tega v torem v Celju še ni bilo.

Okoli devetih zvečer so bili teritorialci še na položajih, prav takšno je bilo stanje v vojašnici. Kljub vsemu sta večer in noč minila mirno.

Alarm

V torem je bilo okoli vojašnice ponovno vroče. Okoli petnajstih so znak za zračni napad slišali v Ljubljani, nekoliko kasneje tudi v Celju. Prebivalce krajevne skupnosti Gaberje so ponovno evakuirali in jim svetovali, naj gredo čim dlje. Tudi mi smo se moralizirati iz prostorov krajevne skupnosti umakniti, saj so nam pojasnili, da pričakujemo, da bo počelo v vojašnici in da bo prišlo do streljanja. Z Bojanom Kranjem, ki piše za Mladino, sva nekaj časa še vztrajala v bližini vojašnice, končno sva se tudi midva umaknila do zaklonišča pri Emu. To je bilo že precej polno, saj so bile v njem delavke popoldanske izmene Ema. Ni bilo panike, le zaskrbljene so bile, kaj je z njihovimi najbližnjimi. Po stranskih ulicah smo se po

alarmu pripeljali v bližino vojašnice in izvedeli, da se ob 18.15 prpravljajo oboroženi spopad teritorialcev in predstnikov JA. Fantje niti niso bili nervozni, vsaj ti, okoli krajevne skupnosti ne, čeprav smo kasneje slišali, da so, redki sicer, doživljali prave travme ob misli, da bodo morali streljati. Večina je bila mirna, disciplinirana, vendar pravih občutkov ni hotel nihče izraziti. Sedem minut preden naj bi potekel ultimat, so si v štabu TO premisili. Počilo je v Dravogradu, v Celju je ostalo mirno.

Helikopter tudi v Celju

Situacija se je nekoliko umirila v sredo in popoldne so teritorialci dovolili pristanek vojaškemu helikopterju z oznamko rdečega križa. Vojaški so iz helikopterja odnašali hrano oziroma to kar je bilo v zabojnikih. Na radio smo že dobili klic, da se helikopter čudno dolgo zadržuje nad vojašnico in leti nad Golovcem, čeprav se je izkazalo, da je zelo hitro odletel. V dobrih desetih minutah so vojaki pošiljko razložili, helikopter pa je poletel tja, od koder je prišel. Vse je minilo brez incidenta.

V četrtek dopoldne so v celjsko vojašnico prišli že prvi starši obiskati sinove. Okoli dvajset jih je bilo. Vsi so smeli vstopiti in fante videti, če so ti le še bili tam. Veliko jih je namreč pobegnilo. Vsak dan so pobegnile cele skupine, tiste dni, ko so se razmere zaostrike, pa se je število prebegov močno zmanjšalo. Teritorialci so pripravljali zgodboto o Slovencu iz Salzburga, ki je služil v Celju vojaški rok in ki se je popoldne približal ograji. Teritorialci so se pogovarjali z njim in ga vzpostabili prebeg. Fant je najprej odložil čelado, nato puško, se prikel z ograjo, stal, razmišljjal in nato zmajal z glavo: »Ne, ne morem.« Uspeло mu je zvečer.

Deblokada v petek

Tudi celjsko vojašnico so popoloma deblokirali v petek do poldneva. Že v četrtek zvečer so vojaki imeli telefonske zveze, hrano, električno energijo, v petek pa so teritorialci močno zmanjšali število tistih, ki so nadzorovali vojašnico, vozniki celjskega Avtoprevoza-

ništva, pa so odstranili tudi tornijke.

Ker so starši še kar prihajali v vojašnico, sem se tudi sama podala do vhoda. Če bi me vojaki in dežurni starešina v notranjosti spustili, pa mi je to prepričil Luka Lukic. Vidno utrujen je prišel do vrat in se srepo zazrl vame. Hladno je vprašal kaj želim in že naslednji hip sva se znašla v besednem spopadu. Spraševal je, zakaj nisem že prej hotela priti v vojašnico po izjave, zakaj smo poročali, da je on ustrelil Poznan in tako dalje. Prav nič po vojašku, sicer pa absolutno po žensko, sem mu zabrusila, naj me ne obtožuje, ker sama nisem nikoli česa takega poročala, če želi, da bi bila javnost objektivno informirana, pa naj me spusti notri. Potem sem mu zastavila vprašanje, kdo je komandant vojašnice. Odvrnil je: Komandant sem jaz, Nikola Poznan je moj namestnik in je živ ter zdrav. Ko sem to njegovo trditve ponovila in dejala, da jo bom objavila na radiu je odvrnil: Ne, komandant je Nikola Poznan. Kdo je potem, vi ali on? sem še enkrat vprašala. O tem se ne bova pogovarjala ta trenutek, je zatrdil. Obenem je pribil, da me v vojašnico ne bo spustil. In me ni. Pa čeprav sem bila še isti dan popoldne v njej. Brez njegove vednosti, in v dogovoru s pravim komandantom, Nikolo Poznanom. Če smo o Nikoli Poznanu, ki v Celju živi že dve desetletji, lahko tudi s strani vodstva TO slišali le pozitivne besede, se je to v pogovoru z njim potrdilo.

NATAŠA GERKEŠ

Brionski poskus reševanja krize

Petnajsturni pogovori v nedeljo, 7. julija, na Brioni so med evropsko ministrsko trojko (Nizozemska, Luksemburg in Portugalska), političnim vrhom Slovenije in predstavniki federalnih jugoslovanskih oblasti so prinesli – brionsko deklaracijo. Le-ta sama po sebi ne pomeni še nicaesar, vsaj dotolej, da jo sprejmejo in podprejo vsi pristojni organi (slovenski parlament je o njej razpravljal včeraj, v sredo, 10. julija), še bolj pa dotolej, da se začnejo uresničevati v njej zapisana določila in se sprte strani pod nadzrom misije opazovalcev tudi resnično začnejo pogajati.

A nekaj je po oblikovanju Skupne brionske deklaracije le razvidno. Slovenska delegacija (predsednik predsedstva Milan Kučan, predsednik parlamenta dr. France Bučar, predsednik slovenske vlade Lojze Peterle, zunanjji minister dr. Dimitrij Rupel in član predsedstva SFRJ dr. Janez Drnovšek) je prepričana, da deklaracija odpira možnosti za mir, veliko pomeni tudi internacionilizacijo vprašanja o slovenski neodvisnosti. Evropa je skozi svojo ministrsko trojko trdno in dokončno spoznala, kako zapletene so razmere na naših tleh in tudi to, da bo v njihovo razreševanje potreben vložiti veliko dela in naporov. Pripravljenost so – tudi z napovedanim prihodom misije opazovalcev – pokazali. Jugoslovenske federalne oblasti pa so, upajmo, spoznale, da so pogovori in pogajanja čisto nekaj drugega kot postavljanje ultimatov. V skrbi za mirno prihodnost in razpletanje zaostreih razmer pa dodajamo željo, da bi le vse tri strani spoznale tudi nujnost spoštovanja spredstojnih dogovorov.

Slovenska radio in televizija ter dnevne časopise so tekst Skupne brionske deklaracije objavili v integralnem tekstu, zato objavljamo le nekaj podatkov iz nje:

- le narodi Jugoslavije in zgorj oni sami lahko odločajo o svoji prihodnosti,
- v Jugoslaviji je nastala nova situacija, ki zahteva bolj natančen nadzor in pogajanja med različnimi strankami,
- pogajanja se morajo nujno začeti in to ne kasneje kot 1. 8. 1991 v vseh vidikih prihodnosti Jugoslavije, brez zadržkov oziroma vnaprejšnjih pogojev in na osnovi načela Helsinskih deklaracij in Pariške listine za novo Evropo,
- kolektivno predsedstvo mora delovati s polno močjo in odigrati svojo politično in ustavno vlogo, zlasti glede na zvezne oborožene sile,
- vse vpletene strani se morajo vzdržati vsakršnega enostranskega dejanja, zlasti nasilnih dejanj.

Skupnost in njene državčanke bodo pomagale pri doseganju mirnih in trajnih rešitev. Ujetniki – Vsi ujetniki, zaprti zavojlo sovražnosti po 25. juniju, bodo izpuščeni čimprej, vendar ne pozneje kot 8. 7. ob 24. uri. Pri izvajanjem tega sklepa sodeluje Mednarodni Rdeči križ.

IVANA STAMEJČIĆ

Cenovne bombe

Vsi cene tudi v trgovinah na Celjskem

V ponedeljek so tržni inšpektorji posameznih občin v glavnem preverjali, da na Celjskem niso zvišali cen osnovnih živil. Toda izkušnje je bilo nekoliko drugačno.

V nekaterih mestih so v nekaterih posameznih občinah v glavnem zvišali cene mlečnih izdelkov, sladkorja, pralnih praškov in še nekaterih izdelkov. Da bi preprečili kovačičevanje, je slovenska vlada 5. junija sprejela odlok, s katerim je zamrzla cene nekaterih osnovnih živil in izdelkov, te cene pa naj bi ostale na tistem ravni, kot so bile 26. junija, odlok bo veljal tako dolgo, dokler se stvari ne bodo uredile, po določilih zakona o cenah pa lahko odlok velja najdlje dve meseci. Ce bi se podobne razmere pred tednom dni še nadaljevale, bi bila spremenjena predpise o oblikovanju cen so pohitela tudi

nekatera podjetja na Celjskem. Tako so v Mlekarni v Arji vasi 2. julija povisili cene mlečnih izdelkov in sterilnega mleka za 14 do 15 odstotkov. Čeprav je republiška vlada sprejela odlok 5. junija, so cene mlečnih izdelkov znižali na prejšnjo raven še osmega ali devetega julija, ko so odlok dobili v Mlekarno. Znižanje oziroma prejšnje

cene pa ne veljajo samo za prodajo,

temveč ostajajo nespremenjene tudi odkupne cene za kmetovalce.

26. junija so pohiteli z zviševanjem cen tudi v Klasju in sicer so za 10 odstotkov

povišali cene mokre tipa 500 ter 850.

Po besedah direktorja Klasja so te cene znižali takoj, ko je bil sprejet republiški odlok. Sicer pa smo bili v teh dneh priča navajanju cen tudi na tržnicah, kjer je bila dobava sadja in zelenjavje zaradi blokad na cestah nekoliko slabša. O moralnosti takšnih odločitev ne bomo razpravljali. Za vse drugo naj poskrbijo inšpektorji, ki vsaj v začetku tedna niso bili najbolje seznanjeni z razmerami na terenu.

IB

črlešnik

Pet nalepk na isti škatli otroške hrane Črlešnik – 1. julij 91, trgovina center Dečkovem naselju v Celju.

Grmenje topov utišalo stroje

Tudi v oazi miru je velika posredna škoda – Postopno vračanje v vsakdanost

Zdaj, ko je vsaj zaenkrat utihnil grozoviti Mars in ko je pojedel vojni val, govorijo številke. Iz gospodarskega zornega kota so stvari vse prej kot rožnate. Utrij v industriji in trgovini je različen, v turizmu je popolnoma zastal.

Zanimive so prve ugotovitve, da so poleg transportnih družbenih in zasebnih podjetij utrpela veliko škodo podjetja, ki imajo tehnično in rokovno najbolj dodelano dobovo in oddajo blaga, saj jim že zaradi dnevnih ali nekajdnevnih zalog odpove ves instrumentar. Bolj kot kdajkoli prej postaja jasno, da smo z Jugom opleli. Bolj kot na oživitev gospodarstva z južnim delom nekdanje Jugoslavije računamo na evropske in svetovne go-

spodarske interese. Razveseljivo je, da tuji partnerji ob zadnjih zaostrih niso hiteli s prekinjanjem poslovnih stikov. A takšno stanje lahko traja le kratek čas in ne gre si delati iluzij, da bodo tuji partnerji v nedogled čakali na razplet dogajanju.

Med ljudmi je živ spomin na katastrofo, ki so jo povzročile lanske poplave. Poznavalci pravijo, da so te poplave le pljunek v primerjavi s tem, kar nam je povzročila naša blivša armada. Celjsko območje so vojaške horde na srečo obšle, pa vendar je posredna škoda ogromna, ponekod bodo posledice jasne šele v naslednjem mesecu ali dveh. Prve številke iz občin na Celjskem govorijo takole: v laški občini znaša posredna škoda okoli

81 milijonov 344 tisoč dinarjev. V industriji ocenjujejo, da je škoda za preko 57 milijonov dinarjev, od tega največ v Pivovarni. Komunalno gospodarstvo je utrpeло za 14 milijonov in 200 tisoč dinarjev, skoda, obrt 4 milijone dinarjev, kmetijstvo preko 3 milijone dinarjev, zdravstvo 3 milijone in pol dinarjev, v gozdarstvu pa je škoda za milijon in 50 tisoč dinarjev.

V Šentjurski občini se prve ocene vrtijo okoli 800 tisoč dinarjev, s srovinami so zaenkrat še dobro preskrbljeni, v skladisih pa že ostaja blago, namenjeno za izvoz. V možirski občini so posredna škoda ocenili na 75 milijonov dinarjev, v Slovenskih Konjicah pa se prve ocene vrtijo okoli 175 milijonov dinarjev. O konkretnih šte-

vilkah zaenkrat še ne govorijo v žalski, šmarski ter velenjski občini, povsod pa so na delu poseb-

V Službi družbenega knjigovodstva Celje ocenjujejo, da poteka delo v glavnem normalno. Podjetjem svetujejo, naj se pri izplačilu osebnih dohodkov držijo ustaljenih datumov, povečeval pa naj se ne bi delež gotovine pri izplačilih. Pri plačevanju v druge republike se SDK konkretno dogovarja s posameznimi podjetji. Po besedah Dušana Drobniča na Celjskem tudi ni več večjih težav pri prenosu dnevnega izkuščka trgovskih hiš v SDK.

ne komisije, ki bodo natančnejše podatke zbrale še v tem tednu. Tudi v občini Celje v začetku ted-

na niso bile na voljo stečenja, o tem, kakšna je indirektna škoda in zakaj je nastala. Kot je bilo ustaljeno na torkovi izredni seji celjskega izvršnega sveta, kamor so predstavili tudi gospodarstvenike, v začetku tega tedna po vseh djetjih delali normalno. Na delu so edino delavci Obutve, so kolektivni dopust načrtovan prej. Veliko težav je v Celju pri pomanjkanju surovin, zato je izvozu ter transportu povzročeno pomanjkanje delovne sile. Zaradi v skupnosti za zaposlovanje pa pravili seznam ljudi, ki so na delu posameznim podjetjem. Izvršni svet je tudi predlagal, naj se v sameznih kolektivih sami odločijo za morebitno delo ob sobotah in romi prerazporejanje delovne časa.

Upanje v lepši poslovni jutri

Mnenja gospodarstvenikov o posledicah vojne

Jože Stanič, Gorenje Gospodinjski aparati: »Po enotedenški prekinitti smo začeli v ponedeljek normalno delati. Zaenkrat je položaj dokaj dober, vse posledice vojne bomo ocenjevali še nekaj časa. Upamo, da bomo izpad proizvodnje in dohodka pokrili do konca leta. Nekej težav nam povzročajo blokirane ceste, prevozi so še vedno moteni. Upam pa, da bomo po odstranitvi barjakov lahko pričeli z normalnim delom.«

Marija Vrtačnik, Elkroj Mozirje: »V naslednjih dneh imamo predviden tritedenski kolektivni dopust, medtem pa nameravamo urediti proizvodno halo. S tujimi partnerji ostajajo v stalnih stikih, so pa na njihova mnenja močno vplivale razne novice o dogajanjih v Sloveniji. Tako je na primer nekdo zahteval, da naj bi delali samo zanj in zagotovo izpolnili vsa naročila. V teh dneh smo že dostavili prve količine blaga, res pa je, da je v času vojne padla produktivnost v podjetju. Če se razmere v Sloveniji ne bodo ureidle, se bojim, da bo zaupanje tujih partnerjev splahnelo, ponekod se že ozirajo za tržišči v drugih državah. Če pa bo vzpostavljen premirje, potem sem prepričana, da bo Elkroj lahko dokaj normalno posloval.«

Franc Avberšek, Rudnik lignita Velenje: »V teh najbolj kritičnih dneh smo imeli že prej načrtovan tedenski kolektivni dopust, v ponedeljek pa smo načrtovali normalno delo. Približno šestina delavcev je v vrstah ter-

torialne obrambe, zato smo v ponedeljek pripravili nove razporedje, v torek pa pričeli z normalnim delom. Poostriščili smo tudi nadzor nad rudnikom. Po dolgih letih letos nismo praznovali dneva rudarjev. Delno smo že ocenili škodo, ta znaša okoli 5,5 milijonov dinarjev. Po vseh znanih zapletih v prvih mesecih letosnjega leta glede načrtovanje proizvodnje, smo v velenjskem rudniku pripravljeni do konca leta glede na potrebe zvišati proizvodnjo. O tem se bomo odločili jutri na republiškem ministrstvu za energetiko, kjer bomo pripravljali nove energetske bilance.«

Iztok Hudomalj, Gorenje Elektronika: »Naša proizvodnja je 70-odstotno vezana na uvoz, v teh dneh pa so bili blagovni tokovi hudo moteni. Izpad proizvodnje ocenjujemo na približno 45 milijonov dinarjev, vendar je ta ocena škode samo približna. V najtežjih dneh je proizvodnja stala sedem dni, v ponedeljek smo pričeli z delom, pripravljamo potreben material in upam, da bomo zdržali do kolektivnega dopusta čez 14 dni. V Elektroniki se pojavlja še drug, zelo hud problem: pri prodaji smo namreč močno vezani na domače tržišča. Kaj bo s prodajo, kaj s terjavnimi zunaj Slovenije – to so vprašanja, na katere bomo vedeli odgovor še čez mesec ali dva in takrat bo tudi bolj jasno, kaj bo s podjetjem v prihodnji.«

Feniks Lorbek, vršilec dolžnosti glavnega direktorja Konus Slovenske Konjice: »V skladisih nam je

do ponedeljka ostalo za 24 milijon dinarjev blaga. Izvoz je obstal do začetka tega tedna zaradi transportnih ovir. Naši izdelki zahtevajo kontejnerski prevoz in ne predstavljamo si, kako bi z malimi tovornjaki vozili blago v Iran ali v Sovjetsko zvezo. Izvoz bomo ta teden nadomestili, v skladisih nam bo ostalo za 13 milijonov dinarjev blaga, namenjene za jugoslovansko tržišče. Tja si blaga brez zagotovitve plačil ne upamo odposlati. Poleg tega nas je prizadel izpad proizvodnje v vrednosti 26 milijonov dinarjev. Minuli teden ni razen usnjene konfekcije delala nobena Konusova firma, ta teden pa verjetno še do četrtega stoji proizvodnja netkanih materialov v firmi Neteks. Proizvodnjo smo morali ustaviti, ker nismo imeli surovin, dnevno jih porabimo kar 50 ton. Bojimo se, da se bodo težave začele prihodnji teden, ko bomo porabili večino surovin, ki jih dobivamo iz Jugoslavije in tujine. Problem niso le ovire na cesti, temveč tudi bojazen prevoznikov. Ob vsem tem pa nas vsak dan bolj prizadeva začetek pri plačilih. Na jugoslovanskem tržišču imamo že za 140 milijonov zapadnih dolgov. Denarja ni od nikoder, od nas pa vsi pričakujemo plačilo v gotovini.«

Andrej Culk, Mlekarna Arja vas: »V začetku teda težko rečemo v številkah, kakšno škodo so povzročile vojne razmere. Vsekakor je škoda velikanska. Če pustim ob strani težave pri odkupu, zlasti na Koroškem in dejstvo, da se je pred Sentiljem pokvarilo mleko v cisterni, so za nas pomembne predvsem tri stvari. V celoti je zastal izvoz, zlasti sirov. Nadalje smo moral spremeniti strukturo proizvodnje, kar pomeni, da mleko predelujeamo v sir. To pa zahteva dodatno angažiranje kapitala, računamo, da je za sedanjeno proizvodnjo potrebno okoli 20 milijonov dinarjev več kot običajno. Tretji problem je prekinitev poslov s sosednjim Avstrijo, kamor smo vozili mleko v predelavo. Kaj vse bo to pomenilo za naše podjetje, bo pokazal čas.«

Tone Turnšek, Pivovarna Laško: »V ponedeljek smo tudi v našem kolektivu začeli normalno delati, medtem ko smo v minulem tednu delali z 20 do 40 odstotno zmogljivostjo. Proizvodnjo smo zmanjšali predvsem zaradi velikih zalog, prodaja na širšem območju Slovenije ter

drugod po Jugoslaviji je bila zaradi blokad na cestah otežkočena. Okoli 50 naših delavcev je v teh dneh tudi v vrstah teritorialne obrambe. Kakšen bo zaradi nastalih razmer izpad dohodka, še preračunavamo. Upoštevati pa je treba tudi dejstvo, da v prihodnjih mesecih ne moremo računati na obisk turistov, kar bo prav tako vplivalo na prodajo naših izdelkov.«

Ivan Špes, vršilec dolžnosti generalnega direktorja Unior Zreče: »Že prejšnji mesec smo zabeležili 25 milijonov dinarjev izpada pri realizaciji. Približno toliko ga pričakujemo tudi ta mesec. Proizvodnjo smo morali zmanjšati zaradi tega, ker se je tudi število zaposlenih zmanjšalo za 8 odstotkov. Vpoklicani so bili predvsem mladi ljudje, ki delajo na visoko proaktivnih delovnih mestih, kakršna so na primer v kovačnici. Kljub temu smo pri dobavnih rokih le

Laški rudnik do septembra?

V Sloveniji so pripravljeni projekti za postopno zapiranje štirih rudnikov, med katerimi je tudi laški. O tem so že razpravljali na izvršnem svetu in skupščini občine Laško. 26. junija je rudnik Laško obiskala komisija sekretariata za energetiko republike Slovenije, ki je nadaljevala z ugotavljanjem razlogov za ustavitev izkopa premoga in zapiranje jame Laško, ter za pregled rudniških objektov in naprav, ki bodo trajno opuščeni.

Komisija, ki je zlasti strokovno tehnično dobro sezavljena, je ob obisku ocenila projektno dokumentacijo, če je le ta pripravljena tako, da je varno zapiranje rudnika. Ob tem se komisija ni spuščala v podrobnosti, ki sta jih že sprejela izvršni svet in skupščina občine Laško.

Po končanem pregledu in pogovoru s predstavniki delavskega sveta rudnika je komisija zadolžila rudnike ravnega premoga Slovenije, da morajo ob tem izdelati še dokumentacijo za sanacijo zunanjih površin, kjer pa morajo obvezno sodelovati predstavniki izvršnega sveta in skupščine občine Laško. Na zbrano dokumentacijo ni bilo posebnih pripomb. Ob tem so tudi ugotovili, koliko je še rezervnih zalog visoko kvalitetnega črnega laškega premoga. Tako so zaenkrat sklenili in se tudi dogovorili z delavskim svetom, da se naj bi izkop premoga vršil do predvidoma 1. septembra. Takrat naj bi rudarje iz

nika Laško prezaposlili v rudnik Hrastnik.

Z informacijo je bil takoj seznanjen predsednik izvršnega sveta skupščine občine Laško, ki pa ni bil najbolj zadovoljen, saj je premalo časa za vodenje drugih aktivnosti ob prestrukturiranju rudnika in zaposlenih ljudi v njem. Tako se kaj lahko zgodi, da bo prišlo do podaljšanja eksploatacije premoga še za pol leta, tako da bi rudnik Hrastnik, ki potrebuje ljudi s 1. septembrom, začel iskati druge delavce, medtem ko bi laški rudarji, ki bi

bili v svoji jami prosti, brez dela. Samo zapiranje škega rudnika ne bo vstavno, zato predstavniki izvršnega sveta kot in skupščine občine Laško želijo nobenega detajla pustiti slučajnosti in začetku. Najbolj enostavno bi bilo jamo izpraznit in kleniti vrata rudnika, vendar tako ne gre, saj se bo zanj pojavila cela vrsta problemov, ki pa jih je treba prej rešiti ali vsaj načiniti, se, šele potem pride načrt pravil zapiranja.

TONE VRAZ

Ničelna serija v Nemčiji

Poročali smo že, da v Emteksu v Ložnici pri Žalcu izdelujejo tudi tako imenovano ničelno serijo za nov Oplov model z imenom astra, ki bo nadomestil manitega kadetta.

Na Ložnici je je potekala proizvodnja za vse štiri vrata tega avtomobila, ki naj bi se prvič predstavil na jesenskem avtomobilskem sejmu v Frankfurtu. Zaradi vojnih razmer v Sloveniji, so Nemci odpeljali orodje in izdeloval ničelne serije, ki je bilo pravzaprav unikativno. Niso pa resnične govorice, da je nemški solastnik firme odpeljal tudi stroje. Vsa ostala proizvodnja normalno poteka, prav tako tudi izvoz za nemško avtomobilsko industrijo, nam je zatrdiril direktor Ivan Podržan. Velika škoda pa je na Ložnici nastala v četrtek zvečer, ko je močno neurneslo streho iz Juteksa, skladnične dvorane. Največ škode je bilo seveda v surovinah in končnih izdelkih. Po prvih ocenah znaša škoda več kot pet milijonov dinarjev, od tega samo strehi dobre tri milijone. Stvari skušajo sedaj sanirati (dela opravlja celjski Ingrad), vendar je problem v tem, ker na slovenskem trgu ni mogoče dobiti primerni pločevine za pokritje strehe. Začasno bodo streho sklenili prekriti tudi s toplim podom.

JANEZ VEDENIK

Kdo bo nadziral Kadjevića in Adžića

Odslej ne bo nikoli več tako, kot je pravzaprav je zdajšnje slovensko zadržanje nad izjavami in ravnanjem Stipeta Mesiča, zveznega državnega predsednika in vrhovnega komandanta jugoslovanskega vojske. Že na Celjskem večeru na Dobruški, takrat še sporni predsednik stal je pozarjal na politično metodo popolnega izkanju poti za mirno rešitev jugoslovenske krize. Obenem pa je nekaj časa takrat kot pogoj za drugačno sožitje jugoslovenski državi navajal čiste ravnosti.

Se dobro se spomnim, kako sem na koncu pogovora na Dobruški Stipetu Mesiču vprašal, ali bodo njegova razpoložljivost in drugačna, ko ga bodo, takrat da to je slutilo, priznali za prvega enakimi v kolektivnem vrhu države. Odgovoril je kot dober diplomat, ker sta nasmeškom v brado. Milan Mesič pa je nebrzdano in prepotentno reševal z izjavo, da bo Stipe Mesič dober Jugoslovenec, ker je dober Hrvat.

Daj je vse drugače. In je tudi po vsem, kaj je v zakulisju take ali drugačne prevec jugoslovenske in prevec slovenske izjave Stipeta Mesiča. Predsedstvo države in vodstvo federativnih ustanov so ujetniki zagrizene realistične in vojaške filozofije, ki ne priznava drugega kot približno Jugoslavije, kot je bila. V tem je vseboje jedro nesporazuma. Zato vsebuje ne bo lahko tudi po bronski politični ne, ker sta v Beogradu do dana dva »sovražnika« – centralizem in civilni vrh, ki se je po agresiji na Slovenijo izognil nadzoru civilnih lastnosti.

Armadni vrh sicer formalno priznava predstvo in Stipeta Mesiča, venci pa diktira tempo (ne)sporazuma z neposlušnimi republikami. Torej je bila armada beograjskim centralistom pripravna in pričrčena. Zdaj ko se je izmuznila nadzora, je nevarna – vsem. Nevarna le časa, dokler ne bo zares ostala način. Dokler armadni vrh ne poznal, da armada ne more biti spolnejsa in najmočnejša politična. V kateri evropski državi bi lahko

generalji javnosti nekaznovano govorili o vojni in smerti, z eno samo brezobzirno grožnjo narodu in državljanom Slovenije in vsem tistim, ki niso hoteli sodelovati v brezumni vojaški operaciji armade v Sloveniji, kot je to storil general polkovnik Blagoje Adžić v imenu štaba vrhovnega poveljstva? In kot to počne, v ozadju in tudi v javnosti, zvezni obrambni minister V. Kadjević, čeprav ima na jeziku besede o miru in demokraciji, popopra pa jih z ultimati. Resnična ovira demokratičnemu razpletu jugoslovenske krize je armada.

KOMENTIRAMO

Toda samovoljni (ali dogovorjeni) agresivni in dramatični nastopi generalov, če jih postavimo zunaj političnih pogajanj o tem, kakšna bo do konca leta Jugoslavija in kdo bo v njej oziroma koliko bo v njej, zahtevajo drugačno analizo. Zahtevajo povsem drugačen premislek. Armada je namreč tu in se tudi po agresiji na Slovenijo, potem ko je udarila celo po civilnih objektih, obnaša, kot da se ni nič zgodilo. Nasprotno. Se naprej grozi.

Da ne bo nesporazuma, in da bom objektiven, bom še enkrat zapisal, da ne analiziram, ali je slovenska oblast v vsem ravnala prav ali ne. Kajpak, da ni. To bodo pokazali prihodnji meseci, ko bo vsaka stran premišljeno, s hladno glavo presodila potek dogodkov in stekala, razvrstila različne politične interese, ki so se spopadli. Toda... Toda armada je hotela s silo, z orožjem, z nasiljem, s pobijanjem pokoriti Slovenijo. Še več. Blagoje Adžić po vojaškem udaru na Slovenijo ni mogel drugače zaceliti ran zaradi napačnih presoj o tem, s kakšnimi silami bi resnično lahko krvavo zlomili odpor Slovenije, kot da je ponovno grozil in napovedal pobjo Slovenije do konca.

Tega Blagoje Adžić, ki so mu ustaši pomorili vse najbliže in zagotovo živi s to travmo, ne morem odpustiti. Prvi zločin armade na slovenskih tleh so napadi (hoteni ali nehoteni, to je vseeno) na civilne objekte in civiliste. Pa če bi armada porušila eno samo hišo in

zakrivila smrt enega samega civilista, je to zločin, ki ga življenje in zgodovina ne bosta pozabila. Drugi zločin pa je televizijski nastop Blagoje Adžića in njegov vojaški nagovor starešinam v Beogradu, če so točne informacije o vsebinji njegovih vojaških zahtev.

Vprašanje torej je, ali bodo starešine in častniki jugoslovenske armade poslušali ukaze takih generalov in ali bodo sodelovali v vojski, ki se v njeni politični misiji ne odreka nobenega sredstva. Žrtve jih ne pomenijo nič. Menda je Blagoje Adžić izjavil, da je število žrtv v Sloveniji manjše, kot ce bi tričila dva avtobusa. Ultimati slovenskemu vodstvu so ultimati državljanom Slovenije. Nasilje v Krakovskem gozdu, v Gornji Radgoni, ali kjerkoli po Sloveniji, kjer se je Slovenija branila, je nasilje armade, ki je bila nekoč tudi naša, zdaj pa ni več. To bodo moralni razumeti starešine, častniki in vojaki v Sloveniji. To je nova, velika, globoka, nespremenljiva resnica, pa najsi bo razplet jugoslovenske krize ugoden ali neugoden za samostojnost in neodvisnost Slovenije.

Armada je po napadu na Slovenijo tujeck na slovenskih tleh. Starešine in častniki, ki delajo v kasarnah, tega ne smejo pozabiti.

Vendar ta resnica ne opravičuje tistih Slovencev, ki so v teh dneh pozabili na dostojarstvo. Čeprav je tisoč razlogov za žalost, sovraštvo in neprijaznost, več kot tisoč razlogov za dostojarstvo, ponos in strpnost. Zato ni prav, da so posamezne družine častnikov in starešin žrtve nočnih vznešenj, sovražnih izpadov, šovinističnih izgredov in razmišljaj. Protijugoslovanstvo se razrašča. V ljudeh je še več predanega slovenstva. A to se naj kaže v premislu, da je Slovenija zdaj že na tisti poti, ko jo k dejanski samostojnosti ne more nihče zaustaviti – razen morda naša lastna nesposmet in nestrnost, kakršno ponuja armadni vrh.

Vprašanje je torej nedvoumno: kdo bo nadziral V. Kadjevića in B. Adžića?

Lepo bi bilo, če bi na to znal odgovoriti Stipe Mesič, simpatični Hrvat z Dobrane.

JOŽE VOLFAND

Sem za premirje! «

Podpolkovnik Nikola Poznan o dogodkih zadnjih dni v celjski vojašnici

z naših strani ne bo izpadov in ekscesov, prepričan sem, da se bo za to trudila tudi druga stran. Vsi smo žrtve, ker smo le figure na šahovnici, nas in vas premikajo drugi, nihče se v naši situaciji ni prav znašel. Medtem ko smo bili mi tu v psihološki vojni, so politiki potrebovali več ur in dni, da so se sestali in sprejeli odločitve. Menim tudi, da bi do osamosvajanja Slovenije moralno priti postopno, počasneje. Kaj bo osamosvajanje, do katerega se pride z vojno in uničevanjem? Bolje bi bilo, ko bi reševali vprašanje za vprašanjem.

Nikola Poznan živi v Celju že od leta 1971. Tu ima družino in ob nastalih dogodkih v zvezi z nadaljnježivljenjem v našem mestu pravi: »Na nivoju občine bi se morali dogovoriti, kako bomo starešine živelji dale. Mi nismo v Celju nikogar onesrečili v veliko naš je, ki tu želimo ostati.« Na vprašanje, kako bi ravnal v primeru, če bi morala vojska v roku treh let zapustiti slovensko ozemje, je diplomatsko odgovoril: »Do takrat bom že v pokolu.« Očitno Nikolja Poznan ne razmišlja, da bi se vrnil v rodni Slunj.

Nikola Poznan potrjuje, da se so ves čas, ko je vladalo vojno stanje, pogajali s teritorialci in se dogovarjali, da bi nastali spor rešili po mirni poti. »Dogovorili smo se, da ne bi prišlo do norosti brez potrebe. Oni so nadzorovali svoje vojake, da je vse minilo brez izgredov, mi pa svoje.«

Nikola Poznan pravi, da je vesel, da je zaenkrat zmagal mir. »Potrudili se bomo, da

darski krizi, za kateri si vse premašo prizadevamo, da bi jo rešili. »Vsi se zadnje leto ukvarjajo le z vojsko in s kritiko čez njo. Temeljni problem je v gospodarstvu, s tem bi se morali bolj ukvarjati, tega bi morali rešiti. Vojska bi morala biti zadnja, o kateri bi v tej krizni situaciji morali razpravljati. Očitno je v interesu raznih političnih vodstev v Jugoslaviji, da razbijajo JLA in da ustanočijo svoje nacionalne vojske, iz tega izvirajo tudi trditve, da se JLA obrača proti ljudstvu.« Nikolja Poznan tudi meni, da je do takšne zaostrevne prišlo zaradi jugoslovenskega predstavstva, ki po zapletih v zvezi z izvolitvijo Stipeta Mesiča ni funkcionalo normalno.

Nikola Poznan zagotavlja, da nima nikakršnih podatkov, ki bi pričali o tem, da bi bili otroci in žene starešin iz Celja in okolice kakorkoli izpostavljeni maltretiranju ali kakršnim kolikor pritiskom. Zavzema se za premirje in dodaja: »V zadnjih desetih letih smo bili vsi optimisti in ta naš večni optimizem nas je pripeljal tako daleč, kjer smo danes. Treba je več pameti in manj orožja! Dovolj je bilo streljanja. Menim, da bo nadzor predstavnikov mednarodnih skupnosti pripomogel k miru. Upam vsaj, da se bo vse umirilo in uredilo.«

NATAŠA GERKEŠ

DELO
največji
slovenski dnevnik
na svetu

OKNO V JUGOSLAVIJO

Piše: VLADO ŠLAMBERGER

Nenaklonjenost v BiH

Žalostno, toda resnično je, da se tudi na tem prostoru ne moremo znebiti vojne, saj ta nevarnost še zmeraj obstaja. In bo obstajala, dokler sivolasi generali jugoslovenske (če je še?) armade, nekdajne ljudske, ne bodo odšli v pokoj in vzeli v roke tisto, kar resnično obvladajo – svincene vojake, igračke; le tako ne bodo pošiljali mladeničev v nesmiselno smrt in se igrali z njihovimi življenji.

Kako daleč so generali s svojo napadalnostjo pripeljali ljudi – 59 življenj tokrat ne postavljamo v ospredje, saj bodo zanje morali še odgovarjati, če ne drugače pred zgodovino – najzgornejše priča dejstvo, da so še do včerajšnjih bratje na tem delu Balkana zdaj ne samo tuji, ampak tudi sovražno razpoloženi drug do drugega. Drugače si ne moremo razlagati sovražno razpoloženih staršev srbskih mladeničev, ki služijo vojaški, bolje rečeno vojni rok v Sloveniji, pa malo manj nestrpnih, toda prav nič prijateljskih staršev makedonskih fantov. Pa ne le to, pokazalo se je, da je medijska vojna, ki je že dalj časa potekala na relaciji Srbija-Hrvaška-Slovenija zdaj zajela tudi druge dele bivše Jugoslavije.

Bosna in Hercegovina je značilen primer. Nenaklonjeno razpoloženje do Slovenije in Slovencev se ne kaže samo v napadih na predstavnika Liberalno demokratske stranke Mleta Šetinca in Romana Jakšiča, ki so jima nezanci v Sarajevu po telefonu celo grozili s smrto oziroma da se ne bosta živa vrnila domov, ali v zaplembi premoženja slovenskih podjetij v Banjaluki, ki jo obvladujejo komunisti in Srbska demokratska stranka (SDS) iz BiH, ampak v javnem mnenju, ki je seveda odvisno od pripadnosti posameznim strankam. Medtem ko je za SDS Slovenija kriva za vse in ji Srbi privoščijo, da bi se jih zgodilo še kaj hujšega, se glasila, naklonjena muslimanski SDA trudo, da bi bila »objektivna« oziroma sredinsko usmerjena; tretji partner (po moči glede na nacionalno pripadnost prebivalcev BiH in zastopanost v parlamentu) – HDZ oziroma Hrvaška demokratska skupnost – je sicer na strani Hrvaške v Sloveniji, kar pa je očitno premašo za večji vpliv na javno mnenje v BiH.

To zadeva v glavnem tisk, medtem ko so v drugih dveh osrednjih medijih – TV in radio sta poslala posebne vojne poročevalce v Slovenijo še proti koncu oboroženega napada armade – prevladovala stališča vojakov in vojaškega napada armade – prevladovala stališča vojakov in vojaškega vrha. Poročevalci so se v glavnem pogovarjali z vojaki in oficirji, povprečen gledalec ni zvedel skoraj ničesar o pripadnikih teritorialne obrambe Slovenije ali o poskusih pripadnikov hrvaške policije, da bi preprečili teroristično dejavnost na območju svoje republike. O tem, da bi v BiH zvedeli kaj o tem, kako preživljajo vojno napadeni, obstreljivani in bombardirani Slovenci, si za zdaj lahko le želimo. Zato tudi ni čudno, če je za zdaj prevladujoče mnenje – vsaj po površnih analizah – da naj bi bila za poraz armade v Sloveniji kriva izdaja in da so slovenska TO, hrvaški policijski in Narodna garda (hrvaška vojska) sovražniki Jugoslavije, ki jih podpirajo tuje sile.

Miliardna škoda (v dolarjih)

Enako kot je naredila Slovenija, kjer je ocena vojne škode po prvih podatkih 2,7 milijarde dolarjev (nekateri sicer menijo, da je ocenjena previsoko, vendar bo še čas ugotoviti, ali je to približno stvarna ocena), tudi na Hrvaškem poskušajo oceniti, koliko jih je stal vojaški napad v Sloveniju, pa tudi spopadi s teroristi, ki prevzemajo v svoje roke vse več območja samostojne republike.

Zlani, ko so srbski teroristi uničili turistično sezono, je bilo za več kot 2 milijardi dolarjev škode; letosnji izpad v turističnem gospodarstvu hrvaške bo več kot 2,5 milijarde dolarjev (armada je skoraj povsem uničila tudi slovenski turizem). Od 500 do 700 milijonov dolarjev bo Hrvaška izgubila zaradi prekinjenih prometnih tokov in zaradi zmanjšanega prometa v jadranskih pristaniščih. Srbija je s krajo hrvaških podjetij na svojem območju oškodovala Hrvaško za več kot 250 milijonov dolarjev (samo Lno in 170 milijonov dolarjev). Rezultat vsega tega je tudi padec industrijske proizvodnje, ki bo v polletju za četrtnino manjši od lanskega, se pa padanje še ne bo ustavilo.

Zato ni čudno, da je inž. Ivica Gaži, predsednik Gospodarske zbornice Hrvaške, rekel: »Vse, kar so prizadejali Sloveniji in Hrvaški, je zločin zoper gospodarstvo in prebivalstvo povsod po dosedjanju Jugoslaviji.«

Milošević brez »tretje roke«?

V času, ko je Slovenija v vojni (s trenutno prekinljivo ognjem), Hrvaška pa na njenem robu, se očitno v Srbiji pripravljajo na nove čistke. Najprej na Kosovu, kjer se že dalj časa spopadajo »staroseči« (Srbji in Crnogorci, ki imajo prednike na tem albanskem območju že od prve svetovne vojne) in »prišleči« (Srbji in Crnogorci, ki so kolonizirali nekdanji del kraljevine Jugoslavije tik pred drugo svetovno vojno in po njej). Vsa oblast je za zdaj v rokah »prišlečov«, ki si tudi ne znajo več predstavljati, da živeli skupaj z Albanci.

Napoved kadrovskih sprememb je tudi napad, ki si ga je privoščila beografska Duga na »dr. Aleksandra Prlija, ljudskega poslanca, tesnega sodelavca Slobodana Miloševića«, kot se je bil predstavljal nekdajni srbski zunanj minister, ki se mu je posrečilo, da je s pomočjo svojega šefa osamil Srbijo in povzročil, da ves svet »sovraži Srbijo«. Revija je zlila golido gnojnico na sedanjega »glavurja« (glavnega urednika) Politike; že štiri leta se ni zgodilo, da bi v Srbiji kdo tako kruto in neusmiljeno napadel eno od »pomožnih, tretjih rok« Slobodana Miloševića. Po teh očitkih – od tega, da je od leta 1962, ko je diplomiral na medicinski fakulteti v Beogradu, doktor – »kirurg«, ni imel skalpela v rokah, do tega, da je bil nesposoben dopisnik Politike v Parizu in enako nesposoben direktor kulturnega centra v Parizu – je mogoče predvidevati, da se bo srbski Veliki vodja začel otresati nesposobnih ljudi, ki si jih je izbral v svojo ubogljivo posadko.

Nesreča teritorialcev na Dobju

Po začetku nepričakovane in vsiljene vojne smo na Celjskem zadovoljivo ugotavljali, da živimo pravzaprav v nekakšni slovenski oazi miru in še črne kronike je bilo manj. Nesreča pa nikoli ne počiva, še zlasti ne v teh nemirnih časih in tudi predvidnost pri rokovovanju z orožjem ni odveč. To se je pretekli četrtek izkazalo na Dobju pri Planini, v Šentjurški občini, kjer je raketa ranila 12 krajevnih teritorialcev, enega huj.

Nesreča se je zgodila med usposabljanjem z ročnim metalcem raket, ki ga tam prej še niso uporabljali. Medtem ko je starešina preverjal navodilo, je nekdo med prisotnimi nehote sprožil metalec, smo izvedeli v javnosti še isti dan. Po sledi novice o nesreči smo se v petek dopoldan odpravili na Dobje.

Tukaj, na tleh (in na zidu) sta vidni luknji, ki ju je izvotila raketa, ta pa na srečo ni nikogar zadela neposredno, so nam pokazali krajanji Dobja.

Doživetja sosedov

V zidu in na tleh prostora stare šole (ki jo letos nadomešča nova), kjer so se fantje in možje na Dobjem takrat usposabljali, sta vidni luknji, ki ju je izvotila raketa, ta pa na srečo ni nikogar zadela neposredno. V prostoru je omajan strop in počila so stekla na oknih.

»Najprej smo, tako kot tudi teritorialci, mislili, da smo napadeni, potem pa smo ugotovili, da gre za nesrečo z orožjem. Prestrašeni smo bili, kako je s fanti. Tu smo sicer doslej preživili vojno še kar mirno, z izjemo te nesreče in smo redno seznanjeni z vsem dogajanjem«, nam je povedala krajanka Marija Centrih, ki stanuje v bližini.

»Večinoma so bili nekoč moji učenci,« je povedala učiteljica Ivanka Jazbec, iz bliži-

ne. »Še toliko bolj nas je prizadelo, ker so to fantje iz našega kraja. Po dveh pokih ni mislila na kaj resnejšega, še malo prej jih je, fante, videla na prostem, nato pa, kako so se po eksploziji pognali iz stare šole. «Tako smo poskrbeli za prvo pomoč, prišli so zdravniki, rešilni avtomobili.«

»Mislim, da je med fanti takšno navdušenje obdržati svoj narod in državo, da ne bodo popustili. Ko se pogovarjam, je vsak zato, da bi branil domovino. Vsi smo složni, zato je Slovenija tudi zmaga,« smo se slišali v petek med vaščani v Dobju.

Mimo se pripelje predstavnik krajevne civilne zaščite, Milan Janša. Zjutraj, na dan nesreče, ob devetih, je še videl teritorialce, čez dobro uro pa so sporočili, da je v stari šoli verjetno počila bomba. »Tako smo obvestili zdravstvene postaje in aktivirali civilno zaščito, prišle so ekipe prve pomoči, ki so nato pomagale poškodovanim še v reševalna vozila. Vedelo se je, da so imeli teritorialci le puške in avtomate, zato so sprva mislili, da gre za napad teroristov. Šele po tej nesreči je sogovornik izvedel, da so teritorialci dobili raket.« Nihče ni bil natančno seznanjen, kako se s tem rukuje. Kako je prišlo do nesreče, si vsak razlagal po svoje. Največ povedo, da bi jim moral razložiti strokovnjak, ker teritorialna obramba tega orožja prej ni imela.

Seznanijo nas še s krajevnim starešino TO, ki je v času nesreče preverjal navodilo, že prej pa so povedali, da ga je nesreča njegovih fantov in mož zelo prizadela. Od takrat ni minil niti dan in tudi sami opazimo njegovo ganjenost, vendar ko ga vprašamo za podrobnejša pojasnila, starešina zaenkrat odkloni.

Pri teritorialcih v bolnišnici

Po vrnitvi z Dobja pri Planini povprašamo v celjski bolnišnici za poškodovane z Dobja. Zdravstveno osebje nam pokaže, kje jih zdravijo.

Z njimi se nato pogovarjam. Milan Romic je manj poškodovan kot so drugi. Stanko Kovačič ima bolečine v nogi, z glavo je že boljše. Miran Žibret pa ima več težav (v sobi z njim, je tudi ranjenec iz bitke pri

Mirnodobne nesreče so zamenjale najhujje poškodovanega Janka Brileja, poiskali dan po nesreči, zdravnik je povедal vzpodbudne novice.

Krakovskem gozdu na Dolenjskem, nam, da ima ranjeno uho in dvakrat celjustno kost, nekaj časa pa je bil tudij zavesti. Toži, da težko govori in jesti. Bojan Pušnik, manj poškodovan, tako kot vsi sogovorniki pohvali, da po nesreči počuti boljše ter odgovor, z zdravniško pomočjo zadovoljen. Bojan Tržana srečamo, ko se vraca v bolnišnico in se na sploh počuti dobro, z težave z ušesom. Eden od fantov, Janez Potočnik, poškodovan v očesnem predelu, je okulistički, huje poškodovan pa je Janez Brilej, ki nam počasi pove, da je danes nesreči vendar boljše, tragične dogode pa se spominja podobno kot ostali poškodovani.

Nato poiščemo predstojnika poškodovanih oddelka dr. Miroslava Batiča, ki tančneje pove, da je Janko Brilej poškodovan po glavi in levi strani prsrega. »Operiran je uspešno in že okreva, stanje zadovoljivo in običajno za takšno poškodo.« Vsi pacienti-teritorialci so za zdaj življenske nevarnosti, izvemo.

BRANE JERAN

Foto: EDO EINSPIEL

Zbirni center – upanje za preživetje

Okoli sto jih je bilo. Oficirjev in vojakov. Prebeglih, ujetih, predanih, pravzaprav ni pomembno, kako so se znašli v zbirnem centru, v celjskih zaporih.

Ne izdajte, kje so, ni priporočljivo izdati njihove identitete, so nam svetovali pristojni minuli teden, vendar so se stvari medtem spremenile. Potem so nas spustili med množico dokaj preplašenih fantov v civilnih oblačilih, v glavnem albanske narodnosti. Skupina okoli tridesetih je čakala, da odide. Kam? Domov? K sorodnikom? K prijateljem? Tja pač, kjer bo najbolj varno.

Albanci, z devetimi smo se srečali že pred dnevi, ko so v enem izmed okoliških krajev čakali na to, da jih odpreljajo v zbirni center, me pozdravijo kot staro znanko. Sedaj je vse v redu, niso jih vrnili v vojašnico, kot so se bali še pred dvema dnevoma. »Raje gremo pred vojno sodišče kot deserterji, kot da bi se kdaj prestopili vrata vojašnice,« so bili enotni.

V skupini je bil tudi Beogračan, ki je na vprašanje, ali bodo njegovi prijatelji odobravali njegov prebeg, odvrnil, da tega ne ve. Želi si le domov in samo zahvali se lahko vsem v zbirnem centru, kjer so zanj poskrbeli. Da, to je bilo mnenje vseh. Nekdo je rekel: »Alal vam vera, Slovenci, što ste učinili za nas! To nečemo nikad zaboraviti!« Niti ene priporabe ni bilo, ne s strani Albancev, ne iz ust Beogračana, ne iz ust Splitčana, ne iz ust vojaka iz Jajca.

Potem so se razvrstili

v skupino, pred njimi in za njimi so šli do zob oboroženi policisti. Po mestnih ulicah je bilo to skupino nenačadno videti. V oblačilih, ki so vsa spominjala na neka davno minula leta.

Že po dobrih petdesetih metrih so štirje Albanci skupino zapustili. Miličniki in soujetniki so jim pomahali in že čez hip so se fantje zlili v reko mimoidočih. Z vrečko v rokah, brez vsega, gotovo

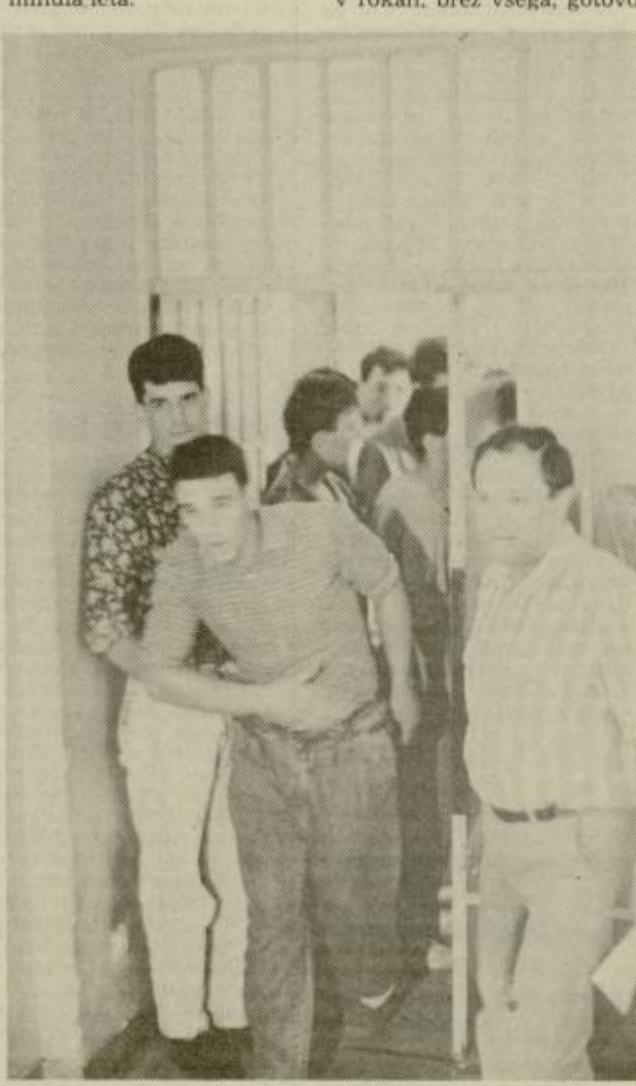
pa s sorodniki, znanci ali prijatelji v okolici. Tu bodo morda mesec, dva, ali pa kar za stalno. Ne, na Kosovo nočeo. Jasno jim je, kaj jih utegne tam doleteti.

Ostali gredo proti železniški postaji. Iz prometnikove pisarne pogleda ženska srednjih let in pokliče enega izmed vojakov. Padeta si v objem in zopet stopita v pisarno. Zaradi varnosti, saj veste. Ženska je teta vojaka in vidno pretresena ga gleda ter kar ne more verjeti, da je res ob njej. Ne, ne bodo ga še pustili domov. Pa tudi pri njih doma, v enem izmed okoliških krajev Celja, ne bo. Bojijo se vojaške policije. Toda sedaj je vsaj zunaj in bodo že poskrbelli, da bo z njim vse v redu in da bo kmalu videl morje.

Razredčena skupina čaka na vlak za Zidan Most. »Fantje, saj veste, razbijte se v skupine in pojrite tja, kjer veste, da boste varni. Pazite se vojne policije, pa saj jih poznate, da so od tam jim je zapisano že na nosu!« pravi eden izmed miličnikov. Fantje kimajo. Veseli so, zaskrbljeni, radi bi domov, pa ne vedo, kako bo tam. Pomembno je, da jih do nadaljnega ne bo nihče silil strelijeti.

Potem prisopita vlak. Povzprnejo se, s prsti dvignjenimi v zrak, v obliki črke V. Miličniki jim delijo še naslove, fantje kimajo, vendar dvomim, da kaj slišijo. Po vlaku so se razkropili in potem vlak odpelje. Srečno fantje!

NATAŠA GERKEŠ
Foto: BOJAN KRAJNC

Pot na prostost, pot domov, pot v neznano.

Po vpoklicu domov

Minilo je že kar nekaj dni, kar so prenekateri znajni prijatelji ali domači odšli v vrste teritorialne obrame. Vpoklicani so bili različni ljudje, večkrat pa je bilo v teh dneh že slišati negodovanja, da bi morali v vrste teritorialcev v posameznih primerih drugi ljudi. Seveda je to popolnoma odvisno od presoje vsakega posameznika, poznamo pa primer, ko bi res lahko namesto teh vojakov poiskali druge. Tako pa povemo, da je primer, ki ga bomo opisali, že razresili po intervenciji drugih teritorialcev in razumevali nadrejenih.

Zgodilo se je namreč, da so v vrste teritorialcev vpoklicali tri sinove z dokaj velike kmetije. Mati je bolna in ne sme dvigovati nič težkega, oče pa je invalid na vozičku. Eden izmed teh treh sinov ima doma majhna otroka, drugi pa ženo tik pred porodom, katerega bo potreben carsi rez. Tako po vpoklicu ostal doma nihče, ki bi lahko popolnoma skrbel za družino in kmetijo. Na intervencijo znancev so v enoti in tudi na štabu teritorialne obrambe pogovorili, in dva izmed trojice sta se že vrnila domov, da poskrbita za domače.

Mame naše sinove

Tudi v Celje so minule dni prihajali stari fantov, ki v našem mestu služijo vojaški rok. V glavnem so prišli neorganizirano, z lastnimi prevozni sredstvi, in sinove, ki so bili še v vojašnici tudi videli. Oficirji so jih sprejeli in nato poklicali vojake, da so se lahko znotraj vojašnicne ograje srečali s starši.

V četrtek pa so v Celje prispele tudi tri Beogračanke iz avtobusa, ki je srbske starše pripeljal v Maribor. Ko so izvedele, da so njihovi sinovi v zbirnem centru v Celju, so pohitele v mesto ob Savinji in s pomočjo predstavnikov Občinskega odbora rdečega križa fante tudi našle. Pravzaprav sta ju našli le Milka Đukić in Gradimirka Đordović, Vladanka Popović, pa se je s sinom ravno zgrešila. Medtem ko ga je ona v Celju, je Aleksander pri ocetu v Beogradu, dan prej odpotoval z ostalimi ujetniki domov. Mama je poklicala iz Celja in lastna ušesa preprilačala z njim vse dobro. Vse tri so se zelele zahvaliti mestu Celje in ljanom za to, da so fantje živi, da so v celjem centru z njimi lepo ravni, da so jih sedaj tudi čili. Milan Đukić, eden med vojakov, je o sredini z mamo dejal: »Bile so tresljivo, bilo mi je res težko, sedaj pa se počutim bolje. V zbirnem sem bil pet dni. Vse ko rečem je, da je res osebja do nas izjemno bila, na visoki ravni, izjemno humani. Imel sem popolno zaščito.«

Tujcev skoraj ni

Dobesedno porazna je slika tudi v slovenskih naravnostih. Tujih gostov skoraj ni več domačih in se nekaj zasedenost pa ne presega 25 odstotkov. Nastalo škodo seveda tem hipu še ni mogoče izbrisati, zato pa je tudi da ni nikakršnih vzročil za optimizem v naslednjih mesecih.

Dobrije je trenutno (vsi) veljajo za pondeljek (8. julija) le še 112 gostov od tega devet tujih. Več tujih gostov se je z Dobrije poslovila že v soboto. Ležišč je v zdravilišču domačini 450 in lani v tem času bila zasedenost skoraj polstotna. V Laškem so

obupani in pravzaprav ne vedo, kaj naj storijo. Še 25. junija je bilo tam 180 gostov, v pondeljek pa le še osmedeset, od katerih je večina pacientov z napotnicami. Branka Štanc, namestnica direktorice nam je povedala, da se odpovedi vrstijo po tekočem traku. Veliko gostov, zlasti Avstrijev, naj bi prišlo v času Piva in cvetja, ki pa bo verjetno prestavljen na kasnejši termin. Le še pet tujih gostov je v Laškem, pa še ti so v glavnem nepokretni. Junijski in julijski izpad gostov pomeni 500 tisoč dinarjev izpada dohodka. Ob tem velja zapisati, da so cene zdravstvenih storitev ostale na ravni prvega polletja.

Zadnji dogodki so hudo prizadeli tudi Zdravilišče Rogaška Slatina, ki se ponosa z okrog 2 tisoč ležišč, gostov pa je le še 107. Med nji-

mi je le 15 tujcev. Lani v tem času je bilo v Rogaški zasedenih vsaj tisoč ležišč.

Kaj storiti? Na prihod tujih gostov skoraj nikjer več ne računajo. Ce se bo položaj umiril, bodo skoraj vsepov sod pripravili različne akcije, s katerimi bodo skušali v zdravilišča privabiti čim več domačih ljudi, ki bodo prav gotovo potreben počitka in sprostitve. Mnogi se bodo verjetno le odločili za počitnikovanja v zdraviliščih, saj nikogar ne mika, da bi se odpravil na dopust ob morje. Skratka – stanje je alarmantno, kaj bistvenega za izboljšanje pa se ta hip ne da napraviti.

JANEZ VEDENIK

Za varnost malčkov

Alarmi za nevarnost zračnega napada ne prizanašajo niti najmlajšim

Prejšnji teden so se številni starši spraševali, kako je z varnostjo njihovih otrok v vrtcih. Marsikdo se je v tem času odločil za dopust, vendar v vrtcih pravijo, da je bilo za malčke tudi pri njih dobro poskrbljeno. Vsaj v Celju (podatke pa smo v pondeljek zbrali tudi za možirsko in velenjsko občino) so v vrtcih za najmlajše dobro poskrbili, pravočasno uredili zaklonišča in tiste enote, kjer nimajo zaklonišč, izpraznili ter otroke preusmerili v druge, »varne« vrtce.

V celjski občini so zaprti tudi vrtci v neposredni bližini vojašnice, predvsem zaradi varnosti otrok, pa tudi zaradi tega, da otroci ne bi vsak dan gledali oboroženih mož.

Ob zaključku redakcije pa smo izvedeli, da so enoto vrtca Tončke Čečeve na Mariborski odpri že v torku.

V vrtcu Tončke Čečeve so v tem času zaprte (tako kot tudi v poletnih mesecih preteklih let) enote v Škofiji vasi, Hudinja 2 in na Titovem trgu, prav tako pa tudi enota na Mariborski cesti. Svoje zaklonišča ima vrtec v Kočnovi ulici, dobro pa je poskrbljeno za varnost otrok tudi v enoti Hudinja 1, kjer imajo zaklonišče urejeno v sosednjem samskem domu. Tudi v Storah imajo otroci iz vrtca prostor v zaklonišču sosednjega bloka.

V vrtcu Anice Černejeve so nekaj dni obiskovali otroci le enoto na Ljubljanski cesti, saj je bilo v tem vrtcu najbolje poskrbljeno za njihovo varnost. Ostale enote so bile zaprte, preostalo poletje pa bosta zaprte enoti v Trubarjevi in na Zelenici (zaradi racionalizacije poslovanja). Sicer pa v okviru tega vrtca nimajo zaklonišč enote Kajuhova, Copova in Polule, otroci iz Trubarjeve pa imajo prostor v zaklonišču krajevne skupnosti. V enoti na Ljubljanski cesti so se otroci v spremstvu vzgojiteljic umaknili v zaklonišče v torku 2. julija popoldne, v času alarmu.

Tudi za otroke v enotah vrtca Zarja je bilo v tem času poskrbljeno. V vseh imajo zagotovljena lastna zaklonišča oziroma dovolj prostora v zakloniščih sosednjih blokov ali krajevne skupnosti. Že v petek, 28. junija so Zarjine vzgojiteljice in varuhinje uredile zaklonišče v stanovanjskem bloku Celovška

9, kjer imajo prostor tudi njihovi otroci, zaklonišče pa so potem v torku, 2. julija, popoldne, v času alarmu, tudi uporabili. Sicer pa je bila v okviru vrtca Zarja prejšnji teden zaprta enota Dolgo poleje v Nušičevi ulici (zaradi bližine vojašnice), vse poletje pa bodo zaprti po trije oddelki enote Velika Vlahoviča in Frana Roša ter po dva oddelka v Nušičevi in v Ulici 29. novembra, kjer vrtec gostuje v stanovanjskih blokih.

V velenjski občini sta v poletnih dneh odprta vrtca Lučka in Pesju, kjer je organizirano celodnevno varstvo za predšolske otroke. Za šoloobvezne otroke je varstvo organizirano v OS Šalek in OS Bratov Mavrljak, takoj v vrtcih kot v šolah pa imajo tudi zaklonišča. Za varstvo v vrtcih je med starši veliko zanimanja, medtem ko je za varstvo šoloobveznih otrok zanimanje nekoliko manjše.

Malo drugačen položaj je v možirski občini. Tu je trenutno organizirano varstvo v vseh vrtcih, vendar pa bodo v poletnem času zaradi dopusta vzgojiteljic začasno zapirali vrtce, kjer imajo samo en oddelek. Tako na Rečici ne bo varstva od sredine julija do sredine avgusta, v Bočni in Šmihelu od začetka do konca avgusta ter v Lučah in Solčavi od 23. julija do 23. avgusta. V tem času bodo otroke preusmerili v sosednje, večje vrtce, odvisno od tega, kam hodijo starši v službo. Povedati pa je treba, da v vsej možirski občini niti eden vrtec in niti ena šola nima zaklonišča.

Mogoče je tudi to vzrok, da je v možirskih vrtcih trenutno zelo malo otrok, saj je večina staršev raje odpeljala otroke drugam v varstvo, večina kar k dedkom in babicam. V možirski občini pravijo, da bodo v izrednih razmerah v posameznih vrtcih pripravljeni delati cele dneve in tudi ponoči, v varstvo, seveda v primeru posebnih razmer, pa bodo sprejeli tudi šoloobvezne otroke.

Vleče se kot kabel

Nekatere stvari pa res dolgo trajajo. V Slovenskih Konjicah, kjer so sorazmerno v kratkem času zgradili sistem kabelske televizije, na katerega je vezan skoraj tisoč priključkov, že od konca preteklega leta obetajo dokončno ureditev sistema.

To med drugim pomeni, da bi naj namesto sveta krajevne skupnosti nekdo prevzel kabelsko razdelilni sistem, skrbel za njegovo delovanje, vzdrževanje in za lokalni televizijski program. Pa še vedno ni.

Kot nam je povedal predsednik sveta krajevne skupnosti Stefan Vida, je krijo sodišče, ki še ni registriralo podjetja Kabelsko razdelilni sistem Slovenske Konjice. Sele ko bo to opravljeno, bodo lahko sprejeli statut, razpisali izvajalca,

programskega sveta in finančni nadzorni organ. Potem bodo tudi Konjičani lahko vplivali na sam izbor programov, ki jih lahko spremljajo, pa tudi na lokalni televizijski program. Tudi ranj se še ne ve, kdo ga bo v bodoče oblikoval. Konjičnom sta svoje zamisli predstavila Svetovno izobraževalni center ter računalniški klub KORAK. Družba z omejeno odgovornostjo Dravinja, ki izdaja lokalno glasilo Konjiške novice, je sicer prva izrazila željo po prevzemu kabelskega razdelilnega sistema, vendar v poskusni predstavitvi ni sodelovala, v svetu krajevne skupnosti pa po besedah Stefana Vide tudi mislio, da ne bi bilo dobro, če bi se informiranje nakopčilo samo v enih rokah. Menda bi bilo preveč možnosti za manipulacijo.

MBP

ROPOTARNICA

Samokritika, kritje, tihozitje

»Spet boš napisal kakšno svinjarijo!« me je iznenada in v srce zbolel Vasja in izginil v petkovi gužvi celjskega Kluba. Učinkovit in nič manj nesramen odgovor je bil to na moj zadnji, skoraj detomorni izliv žolča v tem časopisu, kjer je moj članek stražil mrki brkač na sliki, jaz pa nisem nasel dobrih besed za nastop celjskih predskupin v ljubljanskih Križankah.

»Prav ima,« sem si mislil, saj bi lahko napisal tudi kakšno hvalo, ker se fantje trudijo in pošteno delajo in samo mene je še manjkalo, da jim serem po glavi. In ko Vasjino kritiko, kot tudi vse svoje, vzamem dobronamereno, ne boste verjeli, če vam rečem, da se počutim manj butasto.

Sicer pa je za nami eno najbolj nervoznih obdobjij, saj nam zadnja polna luna niti z vojno ni prizanesla. Tisti, ki nam ni bilo ukazano 12-urno poležavanje okoli vojašnic in skladisč, smo te ure skupaj z našimi prihranki zapravili pri dragem Fridlu, ker nam je kot žrtvam medijsko podžgane vojne psihoze, bila potrebna večja in vsakodnevna doza druženja ob tekočih zadevščinah. V ta ponesrečeno izbrani štab sem prihajal z Kacinom v želodcu, od Janše sem imel težke noge in zaradi beograjske bogopomagaj generaliteti mi je skoraj razneslo bučo od stiskanja zob. Bledo skrb je bilo brati tudi z obrazov za omizijo in ker nas tako resno še nikoli ni nohtalo, smo se vsi skupaj tudi precej nejeverno spogledovali. Najhujši so bili prvi dnevi, ko še nismo vedeli, iz katere smeri bo udarilo, zato sem se držal bolj pokrit.

Poletje gre v cvetje, Amerika in Evropa pa pihata v žareče oglice, da bi ga pogasili. To pa je taprava svinjarja.

Piše Aleš Jošt

tih prostorov in se veseli vsakega gosta, kot da je gostilna moja. Tisto noč, ko sem lažje ranjen domov prislonil med kandelabri in živimi mejami po zibajočih pločnikih, sem uspel še izdahniti: »Sunce jim žarko!« in mrtvo omahnil v posteljo. Pa je ta literarna smrt trajala le do prvega zračnega alarmata, na katerega sva z mamo odgovorila z apaurijo in nedelja je postala znosnejša.

Večer za večerom so nam prezgodaj zapirali pipico in vmes podražili pijačo, najobčutljivejši pa smo potem na počod mimo Osmana in drag stora zasedli položaje pri bencinski pumpi, kjer smo se oskrbeli z ročnimi stimulativnimi pločevinkami in nekako po jazzovsko, bi rekel, žvrgoleli slovenske žlostinke v tiho noč.

Premirja so pomirjala in vračati so se začeli prvi naši, ko je napetost popustila in se je pri mirah, na žalost zgoraj stanujočih, pogosteje razleagal sproščen smeh. Dekleta so nemudoma predstavila svojo prvo poletno kolekcijo, da je kar jemalo dih in je bilo kaj videti.

Poletje gre v cvetje, Amerika in Evropa pa pihata v žareče oglice, da bi ga pogasili. To pa je taprava svinjarja.

Pregreti Vitanjčani

Zaradi zdraha je odstopil predsednik sveta krajevne skupnosti Jože Jakob

Za Vitanjčane bi bilo najbolj zdravo, če bi se odrekli vsakršni gradnji in posodabljanju. Česarkoli so se namreč zadnja leta lotili, vsaka stvar jih je sprla.

Dober del krajanov je nezadovoljen s preračoškim prizidkom k osnovni šoli, zgrajenim s krajevnim samopriskopkom (posojila še danes plačujejo), večnamenska

dvorana je že pred tremi leti povsem sprla vodstvo krajevne skupnosti. Lovsko družino in TVD Partizan Vitanje. Se danes točno ne vedo, komu je dvorana sploh namenjena, kdo je kaj in koliko vanjo vložil, kdo ima ključe in kako naj plačujejo stroške. Ko pa so se letos lotili še posodabljanja krajevnih cest in so priletili očitki o zlorabah, je imel predsednik sveta krajevne skupnosti Jože Jakob vsega dovolj in je odstopil.

Razgretih vitanjskih glav se ne da več zlahka ohladiti. Normalno delo je zastalo. No, tu pa je vmes poseglo občinsko vodstvo. Ampak tudi pogovor z njimi ni razresil nesoglasij in obtožb. Teh se je lotila posebna nevtralna komisija, v kateri sta poleg treh predstavnikov Vitanja tudi dva predstavnika občine – inšpektor za ceste in strokovnjak za finančne zadeve. Komisija mora predvsem ugotoviti, kakšno je razmerje med porabljenim materialom in denarjem. Očitki o zlorabi bodo neučravčeni samo v primeru, če bo komisija ugotovila, da je na cestah več peska, kot so zanj porabili denarja. Saj razumete – vsaj tisti, ki ste že kdaj skušali z malo denarja veliko narediti.

MBP

ZAPISOVANJA

Za sijaj knežjega dvorca

Knežji dvorec v Celju, ali Mestni grad, kot mu pravimo, je v zavesti mnogih Celjanov ostal v spominu kot nekdanja vojašnica, pa vendar z obnovno že nekaj let nazaj dobiva drugačno, nekdanjo podobo in mu je namenjena tudi druga vsešina. Tako Mestni grad znowa zbuja pozornost Celja in je bil tudi iziv strokovnjakov za njegovo obnovo. Kot takšen se nam razkazuje tudi v lepo in pregledno urejeni brošuri z naslovom: Prenova knežjega dvorca v Celju - Mestni grad.

Izdal jo je Občinski sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja v Celju v nakladi šesto izvodov, slikovno gradivo je prispeval Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Celje, uvodnik je napisal dr. Ivan Stopar, risbe so delo Friderika Polutnika, d.i.a., ki je skupaj z Antonom Šepcem, d.i.g. prispeval tudi vezni tekst o prenovi in rekonstrukciji Mestnega gradu.

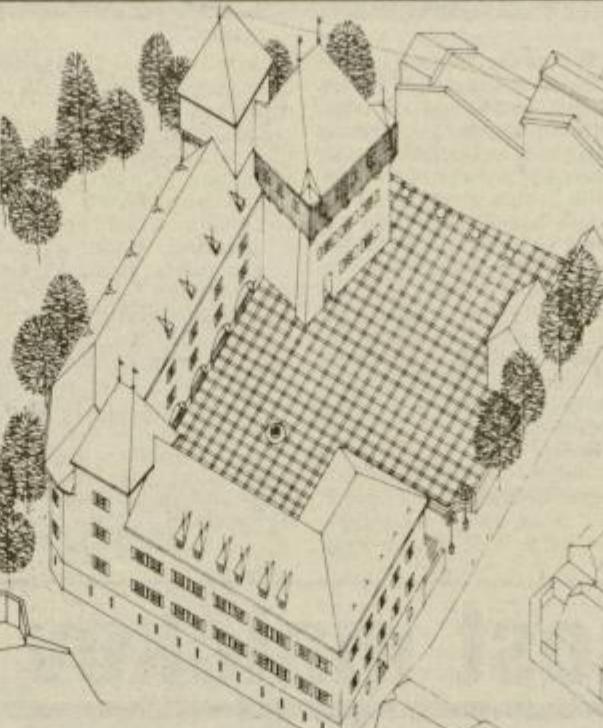
Med spomeniškimi arhitekturami, povezanimi s Celjani, zavzema celjski Mestni grad - knežji dvorec prav posebno mesto, piše dr. Ivan Stopar, ko nas seznanja s to našo dediščino. Se pred dobrim desetletjem, ko se nam je komaj razkrila izjemno pričevalna stavbna zgodovina starega gradu nad mestom, o knežjem dvoru pravzaprav nismo še ničesar vedeli, nadaljuje. Znan je bil sicer podatek, da so ga za ča-

sa Marije Terezije prezidali v kasarno, a kasarniška stavba vse do pred dvema letoma ni nikjer kazala sledov srednjeveškega jedra. Sele poskusno odstranjevanje ometov na njeni zahodni zunanjščini je pokazalo, da je

Mestotvornost je tista funkcija, ki je v hotenjih prenove najbolj izpostavljena in zato smo grad poimenovali v Mestni grad, ker hočemo na ta način podudariti njegovo služnost mesta.

ohranjene srednjeveške substance bistveno več, kot si je kdo drznil pričakovati. Prikazalo se je, da gre za izjemno bogato, plemenito arhitekturo, kakršne pri nas, v profanem stavbarstvu srednjega veka nikjer ne poznamo.

Po zaslugu strokovnjakov pa danes vemo, da je današnji Mestni grad v obdobju, ko so bili Celjski na vrhuncu svoje slave, obsegal mogočen, dvonadstropen palacij, ki sta ga na severni in južni strani zamenjaval obrambno poudarjena stolpa. V prvem od njiju pa je bila v gornjem nadstropju tudi rebrasto obokana, s freskami okrašena kapela, v kateri je počivalo truplo poslednjega Celjana, Ulrika II., preden so ga v minoritski cerkvi položili k zadnjemu počitku. To je samo drobec iz odkritih drobcev zgodovine gradu, ki mu skušajo danes povrniti nekdanji sijaj, saj so ga sto-

letja brusila in prezidavala po mili volji.

Ob vsem bogastvu arhitekturnih prvin knežjega dvorca se zdaj odpira vprašanje njegove prezentacije, pa tudi bodoče ureditve temeljev

Poleg rdeče niti prenove gradu - mestotvornosti - pa je značilnost le-te tudi stalni dialog med načrtovanjem prenove - projektiranjem - in odkritiji na zgradbi sami.

rimskoga obzidja, ki so jih našli že ob prvih arheoloških raziskavah grajskega dvorišča.

Brošura, ki ji je oblikoval Rafko Počivalšek, prinaša torej obnovo Mestnega gradu in informacije o poteku prenove ter dileme pri izbiri najustreznejše variante, in sicer tudi zato, da bi Celje še naprej z naklonjenostjo spremljalo dogajanje v knežjem dvorcu.

MATEJA PODJED

Ob 100-letnici Rerum novarum

V tretjem okupacijskem dnevu v Sloveniji je bila v prostorih Teološke fakultete v Ljubljani predstavitev slovenskega prevoda okrožnice papeža Janeza Pavla II. Centesimus annus, ki jo je izdal ob 100-letnici prve socialne okrožnice Rerum novarum (nove stvari) izpod peresa papeža Leon XIII. Slednji je znateni dokument izdal 15. maja 1891 in je v mnogočem še danes aktualen.

Cerkve načrtno spremila odzive svojih dokumentov v stvarnem življenju, zato je tudi papež Janez Pavel II. ob 100-letnici Rerum novarum izdal novo okrožnico, kjer je aktualiziral sedanje stanje v obliki ugotovitev, analiz in napotil, kako ravnavati v prihodnje. Za boljše razumevanje okrožnice Centesimus annus, se za hipozrimo v osnovno sporočilo Rerum novarum. Ko je pred stotimi leti papež Leon XIII. napisal »nove stvari«, so mu nekateri najožji sodelavci celo svetovali, da jih še ne bi javno objavil, ker so bile za tedanje pojmovanje družbenih sprememb za marsikoga res preveč nove. Toda okrožnica je izšla in je v javnosti naletela na velik odmev. V njej se je Leon XIII. zavzel za socialne pravice delavstva, ki jih je tedanja oblika izrazito trdga kapitalizma močno ogrožala. Katoliški nauk je

s to okrožnico prispeval svoj poziv k odgovornosti, ki jo povzroča lastnina. Papež Leon XIII. je namreč v kritiki kapitalizma ozioroma njegovim brezčutnim izkorisčevalskim oblikam, ki so poniževale človeka, poudaril, da tisti, ki ima lastnino, mora biti tudi odgovoren za pošteno plačilo delavstva, ki mora iz svojega dela uživati vse socialne pravice. Papež je torej kritiziral brezobzirno izkorisčanje, hkrati pa je tudi kritiziral uveljavljanje skupne lastnine, ki jo je zagovarjal markizem. Nasprotoval ji je predvsem zaradi tega, ker v tako poenostavljeni formuli ni videl nobene možnosti učinkovitega reševanja protislovij pojavljenih oblik kapitalizma, je pa to tudi poglobojeno razložil v Rerum novarum se drugih vidikov, predvsem na relaciji delo - človek - Kristus. Zavzel se je torej za privatno lastnino (to je Cerkev sicer vedno zagovarjala), ker ji mora biti imanentna tudi odgovornost tistega, ki z njo upravlja ali jo poseže, to pa nujno terja tudi določene moralne konsekvence ozioroma spoštovanje določenih načel.

Papež Janez Pavel II. pa je v svoji okrožnici Centesimus annus aktualiziral današnja dogajanja z ugotovitvijo stanja, analizo leta 1989, ko se je v vzhodni Evropi podrl sistem »skupne lastnine«, zak-

ljuče pa svojo okrožnico (sestavlja jo uvod in šest poglavij) z globalnim pogledom na dolžnosti Cerkve v sedanjem družbenem dogajaju na področju socialnih pravic. Opozorja pred veliko in hitro naraščajočo revščino in na nevarne pojave, ko določeni sloji nimajo nobenih možnosti, da bi si pridobili ustrezna sredstva za življenje, predvsem pa za delo, še posebej pri opozorju na to, da je mnogim delom človeštva zaradi tega onemogočeno ali omejeno pot do znanja.

Papež piše tudi o Cerkvi, ki sprejema inkulturacijo tudi v sebi, torej sledi zunanjim spremembam in dogajanjem, predvsem pa postavlja človeka v središče pozornosti, zavzema se za zgodovinske in konkretnega človeka, ne pa za človeka kot abstraktne pojeme. Zato je zadnje, šesto poglavje tudi naslovil »Človek pot cerkve«.

Slovenski prevod Centesimus annus je izšel v 45. zvezku Cerkvenih dokumentov, časopisa, ki ga izdajajo slovenske rimsko-katoliške škofije, glavni in odgovorni urednik je dr. Rafko Valenčič, ki je izdajo tudi predstavil, v zelo kratkem času pa jo je prevedel dr. Ivan Merlak, saj je izšla letos 1. maja na mednarodni praznik dela in na dan sv. Jožefa - delavca.

DRAGO MEDVED

Pesniška poslanica

V tem čudnem poletju, ki se ne more roditi, sem doživila grozljivo atmosfero vojne. Etični kolaps, ki ga prinaša s seboj vsaka vojna, me je kot pesnico in pisateljico za otroke neizmerno pretresel. Počutim se, ko da imam preluknjano dušo! Ker sem tukaj pred izbruhom vojne končala novo pesniško zbirko, ki - kot parados temu, kar se zdaj dogaja pri nas - govori o življenju, o neprečenljivi vrednosti bitja in binanja, o soncu kot naročju, kjer se vse živo poraja, posvečam ženskemu shodu za mir pesem SONCE. Upam, da bo prišla do duš ljudi na tej in oni strani, kajti vsi mi smo, če hočemo ali nočemo, otroci sonca! Zelim si, da bi vsaj malce stopila mrzljine in bese, ki zastrupljajo to žalostno, še nerojeno poletje!

Sonce

Sonce je zvezda,
žareča kot sonce.
Bleščeca savana,
naročje in hrana.

Iz koščka te zvezde
poganjajo veje,
rodijo se trave,
pšenica se seje.

Košček te zvezde
je lokvanj na vodi,
metuljev sprevodi
in senc mimohodi.

Košček te zvezde
so školjke in kiti,
ljudje in termitti
lačni in siti.

Košček te zvezde
je Zemljin obraz.
Košček te zvezde
sva ti in jaz.

BINA ŠTAMPE-ŽNAVČ

Svežina Naše knjige

Kar sredi vojne vihre, a vendar v zavetju starega Celja, v Stanetovi ulici, je 3. julija Založba obzorja - Naša knjiga v Celju, odprla prenovljeno knjigarno. Tovrstne prenove so v zadnjih časih bolj redke, zato se zdi ta toliko bolj omembe vredna.

Obnova knjigarnice in papirnice je trajala dva meseca, oba oddelka sta zdaj na enako velikih površinah, ki se zde zdaj večje predvsem zaradi pregledno urejene in razporejene papirnice in knjigarne.

Kot je povedala vodja knjigarnice, Damjana Bohorč, so ljudje prenovo sprejeli z odobravanjem, še posebej, ker je papirnica urejena kot samopostežni del, to pa je pri nas vsekakor novost. In da bi se še bolj približali kupcu sredi mesta, so v papirnici ponudili kupcem tudi precej izdelkov, potrebnih za obnovo stanovanja (od tapet do plute, na primer). Tu so tudi različna darila in spominki, ki jih želijo obdržati na kakškovost ravni.

Del, kjer je knjigarna, je še posebej pregledno urejen. V njem se je mogoče znati že najmlajšemu kupcu, ozioroma šolarju in tudi vsakemu naključnemu obiskovalcu. Že ta čas je veliko povpraševanje za šolskimi potrebščinami in knjigami, ki jih imajo kar precej na voljo. Ko bo prvi šolski naval mimo, pravi Damjana Bohorč, bodo v knjigarni še bolj obogatili ponudbo leposlovnih in strokovnih knjig, saj ugotavljajo, da se ljudje vračajo k dobrim knjigam. Uredili so tudi koticke s kasetami in CD ploščami in v poletnih mesecih se bodo kupcem skušali približati tudi z ulično prodajo, ki se v Celju tudi vse bolj uveljavlja.

MATEJA PODJED

Industrijske simfonije

Pravzaprav je zelo težko napisati prvi povojni članek, ki se ne bi tako ali drugače dotikal pravkar preživete vojne (a ni že to ena od tistih stičnih točk, o katerih sem, recimo temu, imaginarno, pisal v prvem stavku?). Ker pa bodo in so že vsi mediji prepolni tekstov, ki so enkratne afekcije do vojne, se bom sam temu skušal izogniti kolikor se le da.

Vsi bolj ali manj vemo, kdo je David Lynch in vsi prav tako bolj ali manj vemo, kdo je Angelo Badalamenti. Vsi bolj ali manj vemo, da sta David Lynch in Angelo Badalamenti odlično sodelovali pri ustvarjanju filma Wild at Heart, prav tako pa vsi bolj ali manj vemo, da sta odlično sodelovala tudi pri produkciji odlične TV serije Twin Peaks. Potem takem bolj ali manj vemo tudi, da sta dva zvezdnika sodelovala že pred snemanjem TV serije. Novembra 1989 sta na video trak posnela Industrijsko simfonijo št. 1 (Industrial Symphony No. 1), ki je nedavno, torej z zamikom več kot leta in pol, izšla pri založbi Warner Bros Vision. Pri vsem tem je nenavadno morad le to, da je kaseto izšla s precejšnjim časovnim zamikom; vse ostalo je karseda lynchevska. In seveda tudi badalamentovska. Pri projektu, ki bi ga lahko imenovali ali teater v vseh svojih pojavnih oblikah ali koncert, so jasno sodelovali vsi tisti, ki so v precejšnji meri zaznamovali tudi vse njegove filme in nanizanko. Predvsem pa Laura Dern (Blue Velvet in Wild at Heart), Nicholas Cage (Wild at Heart) in Julie Cruise (misteriozna pevka iz Roadhouse v Twin Peaks), jasno, ki so skupaj z režiserjem in glasbenikom petdesetminuti video projekt posneli na brooklynški akademiji za glasbo. In kaj je tisto povsem navadno, tisto

po čemer prepoznamo ha ha in Badalamentova? Saško in glasbeno plat kasete: hipnotična s frenetičnim vokalom in Cruise, zaradi česar se ter projekti primerjali z Pink Floyd in Lauriander, fantastična scena z ogromno dimo in lučmi, magija in miroznost, ki pa ne efekte realnosti kot sta jo še Peaks, emocije in pene je ter nedolžnost, ki se še doživijo v sceni, v prilikave iz sanj in FBI Dalea Cooperja z blo (in ima pri tem škornje iz kačjega usiljil Ripleja iz Wild at Heart obvezno oblačil jakno in jega usnja) pri tem, v zraku vrtita dve goliki, ki ju razkrivajo električne bakle, torej tiste bakle, v Twin Peaks razkrivamo, kakršna je skrivena Palmer in njene obne igrice z morilcem. Se je takih scen še več, kaščansko priča o tem, da David Lynch prav sploh ne more več prenati. Kaj še Badalament?

Toda ker gre za pre takojmenovane Industrijske simfonije je pričakovati nadaljevanje ali morebitno nadaljevanje, pri čemer je skoraj vse ne sreča. Prav tako počasno sodelovanje in ambiciozni glasbeni Namreč, Lynch in Badalamentova slej kot naveličal. In obratno, kratna priložnost, skratna nadogradnja celjske in instrumentalno zasedenje ronique, da prebije loka beri primorsko, povprečno postane prav industrijska simfonija. Nabo pa fantom vendajo. Sam jim to iz srečiščem.

Pridite, poletje bo!

Uporni organizatorji Poletnega Celja, Zavod za kulturne prireditve so, potem ko so na prvi dan vojne v Likovnem salonu odprli razstavo (in jo spet zaprli) iz stalne zbirke Likovnega salona, izdali knjižico z naslovom: Poletno Celje.

Modra knjižica s pečatom rumene in rdeče vabi Celjanje na ulice in žal že na začetku zapira dve razstavi in odpoveduje koncert Andreja Grafenauerja, ki ga zavoljijo objektivnimi razmeri načrtujejo za prihodnje dni. Zato bo prej na vrsti razstava v Likovnem salonu v Celju, in sicer 18. julija, ko bodo postavili na ogled umetniške fotografije Elizie C. Wong, Slikarka, fotografinja, scenografinja in eseistka je rojena na Dunaju. Vse pogosteje njenja dela srečujemo v znanih umetniških galerijah in bo Celju dobrodošla osvežitev poletja.

Iz zadnje avgustove nudbe je še koncert v Velike Britanije, ki bo novno v Atriju, in sicer avgusta. Trio Aflemborda žanje uspeh, ki se pojavi. Prav gotovo, ko tudi v Celju, kjer je program organizator letnih prireditiv sklepali poletje bo. Pridite!

MATEJA PODJED

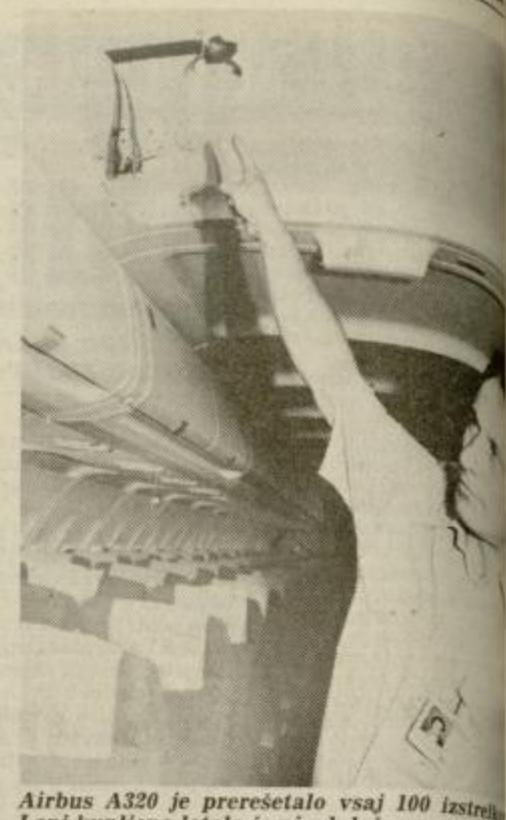

Slovenija, moja dežela.

Ostanke morilske kasetne bombe so razstavili v preddverju tiskovnega središča.

Airbus A320 je prerešetal vsaj 100 izstrelkov. Lani kupljeno letalo še ni odplačano.

Foto EDO EINSPIELER

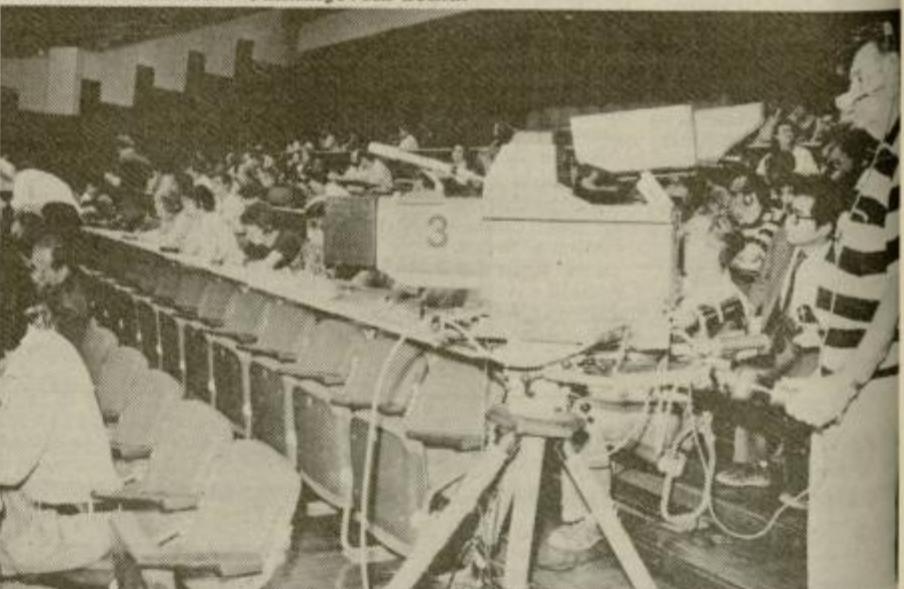
Razdejanje na Brniku. V ospredju Toyota celjske registracije.

Novinarski babilon v Cankarjevem domu.

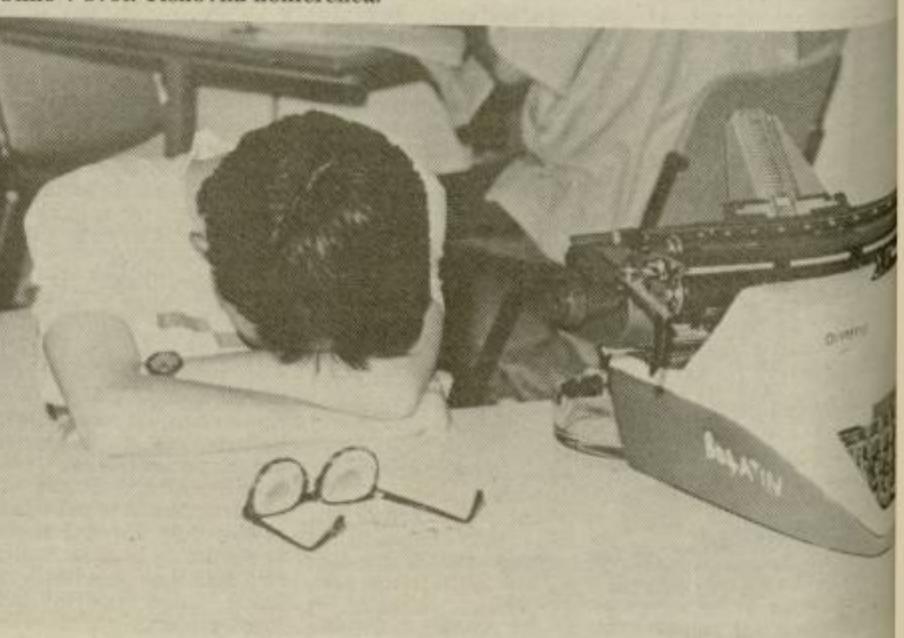
V tiskovnem središču je 20 telefonskih celic, 4 telefaks priključki in 2 teleprinterji.

Okno v svet. Tiskovna konferenca.

Ljubljana julija 91: to niso kulise za vojni film, to je vojna.

Heroji (novinarji) so utrujeni.

Radijski utrinki vojnega poročevalstva

Sport: Jedli odlično, pili odlično, spali malo, delali veliko

Vsi je tudi radijecem spremem, da smo vseč kot običajno tekajo na terenu, dvigali telefonske linije in vrteli številčnice, smo tudi v številčnosti postavili ves dan na radiu in čakajo na bo.

Najneprijetnejše je bilo, ko smo iz Centra za obveščanje zedno luč za to, da preberemo tekst zedno: »Pred nekaj minutami v Celju alarm za zračni napad. Toda pohvalimo se lahko, smo vse dni ostali zvesti izreku vojaka Švejka, ki je v teh situacijah ponavljal: »Brez neselje. Te pri nas na programu smo.

Za novinarje pravijo, da živimo nezmerno, da imamo nereno prehrano, da veliko kadimo, pijemo in zato učakamo v povprečju nekaj več kot štirideset let. Glede prehrambenih navad bo kar držalo, da nas večkrat spremljajo v našem delavniku le sendviči. V času vojne vihre pa smo jedli prav kraljevsko. Za to so poskrbeli v Studiu 3, v neposrednih bližini radija, kjer nam je Ana dvakrat dnevno kuhalo tople obroke, ob katerih smo se oblizovali n po katerih smo ženske zgroženo ugotovljale, da vojna ni pravi recept za izgubljanje kilogramov. Ako smo snubile tudi za to, da bi nas po vojni vzela v kuvarski tečaj, prav ta trenutek

pa me je prešinilo, da bi jo morda lahko kdaj povabili tudi v kakšno oddajo, namenjeno kuhanju in receptom.

Pili smo. Toda predvsem brezalkoholne piže in abnormalne količine kave. Igrali smo tarok in Pajo, Kamilo, Mičo ter Bojan so me učili prvih skrivnosti kvartopisca. Za vsak primer, so dejali, če bi bilo potrebno oddajati s posebnih lokacij. Takrat bi namreč čas ubijali tudi na ta način.

Ceprav je bilo vojno stanje, smo se znali tudi v tem času zabavati, se poslati na račun vojne, poslati na lasten račun... Vse to smo počeli gotovo tudi zato, da ne bi sebi in drugim priznali, da nas nekje,

skrivaj, vendarle skrbi, kakšna bo prihodnost. Veliko nas je bilo, ki smo praktično cele dneve viseli v redakciji ali na terenu. Tudi zato, da le ob spremljanju dogodkov na Slovenskem po radiu in televiziji, ne bi zapadli v apatijo, preplašenost in paniko.

Razmišljali smo tudi o naših novih prostorih, ki naj bi bili že čez dober mesec napoljeni z novo studijsko opremo. Jih bomo lahko opremili, ali nam jih bodo prej zbombardirali? Vse to se je pletlo v naših mislih. Medtem pa smo poleg tega, da smo oddajali, neprestano dvigali slušalke in odgovarjali na številne klice poslušalcev, preverjali informacije, ki so

nam jih posredovali, poslušali povhvale na račun našega dela, poslušali graje na račun kakšne reportaže, ki je koga zrevoltirala, ker je bila pač drugačna in je prikazala razmišljanje ljudi iz Srbije, skratka, bili smo poslušani. Radio je bil gotovo spremjevalec večine v milih dneh.

Se enkrat smo se prepričali, da smo pravzaprav sposobni marsikaj zdržati, da, ko je treba, lahko neverjetno enotno in veliko delamo, ne da bi se pritoževali, in ne boste verjeli, v teh dneh ni bilo niti enega, ki bi vprašal: »Pa bomo za to, ker smo delali cele dneve tudi kaj posebej plačani?«

NATAŠA GERKEŠ

RS na sporedu RC

Tudi naše frekvence so bile nacionalne

V predzadnjem številki Novega tednika smo najavili v opisani nagradni igri, katerima naj bi popestrili letni program našega Radija. Zaradi izrednih razmer, ko smo prenašali predvsem program Radia Slovenija, smo pričetek teh nagradnih iger prestavili, tako da naj bi se pričele v ponedeljek 15. julija. Nem tistim, ki si niso prenesli sistema nagradnih igri, svetujemo, da še enkrat preberete radijsko stran Novega tednika, ki je na 27. juniju.

Kot smo že omenili, je pokrovitelj nagradne igre asociacije, ki bo na sporedu v ponedeljkih, podjetje *Izvirnik iz Vrhnik*. V njihovi prodajalni v Celju bo tistem, ki bo pravilno izpostavljen asociacijo, modeli transistorski radijski sprejemnik. Prihodnji dan bo to Sonyev sprejemnik z dvojnim kasetofonom, vreden 4.320 din.

Vredni nagradni igri pa smo iskali zlatnik celjskega grofa Ulrika, ki ga izdelevalci Zlatarna. Tisti zlatnik, ki bo odkril, na katerem izmed 16 polj je naša zlatnik, ga bo dobiti prodajalni Zlatarna Celje, Prešernovi ulici v Celju.

z napovedovalčeve beležke

ŽIVČEN SEM IN ŽEĐAJ
K MORAM NEVSKO
Pomiki
Domačjam 85
Pomrjav 85
Pomikjam 85

Skupščina občine Mozirje
Sekretariat za občo upravo
in družbene dejavnosti

RAZPIŠUJE
delovno mesto upravnega delavca s posebnimi pooblastili:

**Inšpektor
(področje tržne inšpekcijske)**

Pogoji za zasedbo delovnega mesta so:
– višješolska izobrazba ekonomske, pravne ali upravne smeri
– 3 leta delovnih izkušenj

Kandidati naj prijave z dokazili pošljeno priporočeno do 25. 7. 1991 na naslov: SO Mozirje, 63330 Mozirje, Sekretariat za občo upravo in družbene dejavnosti, s pripisom »za razpis«.

Radio in radijci so dobivali v zadnjem času veliko pohval. Mnogi so o njih razmišljali, češ da so v dnevnih narodovih preizkušanja prekosili sami sebe in poročali dobesedno v transu.

To velja za velika in manj znana radijska novinarska imena, ki so – kar je poseben radijski fenomen, v primerjavi s časopisnimi novinarskimi kolegi veliko manj v spominu svojih poslušalcev, kot so drugi v spominu bralcev. Bo že držalo, da je star rimski rek, »pisana črka ostane«, še vedno v veljavni.

Samo v izrednih razmerah, ob katastrofah, vojnahn in podobnem zлу, se radijska beseda utelesi in najde svoj globiji smisel. Tedaj se tudi dejansko useدهa v poslušalca in ga prežema. O takšni radijski besedi in informaciji bi kazalo kdaj poglobljeno razmisiliti.

Celjski radijci smo se 27. junija združili v vojno. Samo prvo uro programa smo še imeli delno normalnega, potem pa se je začel izredni program in delo v izrednih razmerah. V programske smislu smo se že dopoldne ob 10. uri odločili za prenos

informativne oddaje Radia Slovenija, popoldne prvega dne vojne pa smo se že zelo naslonili na dnevno-informativne oddaje Radia Slovenija, kar smo tudi naredili že v petek. To posebej poudarjam zaradi tega, ker takrat Radio Slovenija še ni pozival na solidarno posojanje frekvenc vseh lokalnih in regionalnih radijskih frekvenc, še zlasti po letalskih napadih na oddajnike in pretvornike RTV Slovenija.

Ob vseh glavnih in drugih dnevno-informativnih oddajah prvega slovenskega nacionalnega programa smo dodajali tudi svoja poročila in obvestila, ki smo jih v tesni povezavi s pristojnimi službami in organi opravljali za celjsko območje. Koliko različnih opravil je bilo treba spraviti pod streho, ni našen, da se razpišemo; končno gre tudi za določene radijske skrivnosti, ki morajo takšne tudi ostati. Skratka: ne glede na to, da v Celju (z izjemo vojašnice in skladisč) ni bilo konfliktnih situacij, smo bili v radijskem delu hiše NT in RC pripravljeni in dežurni za vsako priložnost praktično 24 ur na dan.

S ponedeljkom smo začeli predvajati normalni spored, pri čemer smo v zaostanku zlasti s čestitkami, ki smo jih prvič v večjem zalogaju po usodnem četrtek, 27. junija, začeli predvajati v torek popoldne. Ampak, to je ob razumevanju naših poslušalcev, najmanjši problem, pravimo v hiši in se držimo misli velikega Geotheja: »Nikoli ne sme človek in narod mislit, da je prišel konec. Izgubo posesti lahko nadomestimo. Za druge nas potolaži čas. Samo eno zlo je neozdravljivo – če narod sam dvigne roke od sebe«. MITJA UMNİK

Prispele aparature, namenjene obnovi studiev Radia Celje

Pred nekaj dnevi so končno prispele aparature, namenjene za ureditev glavne režije v obnovljenih prostorih naše radijske postaje. Vse aparature so profesionalne izvedbe svetovno znanih proizvajalcev studijske tehnike: Studer, EMT, Tascam, Sony, JBL itd. Aparature je potreben najprej pregledati in umetiti v laboratoriju ter pripraviti za vgraditev v celoten sistem, ki je potreben za delovanje radijske postaje. Z novimi aparaturami bomo dosegli potreben tehnični nivo kakovosti emitiranja programa tudi iz sodobnih nosilcev zvoka, kot so CD in DAT.

Naši radijski tehniki so se urno lotili odmotavanja aparatur tudi zato, da bi ostalim radijcem potešili radovednost, ki ne pozna meja.

B. P.

Lestvice Radia Celje

Tuje zabavne melodije:

1. FALLING – JULIE CHRISTIE (8)
2. FANGAD AV EN STORMVIND – CAROL (6)
3. RUSH RUSH – PAULA ABDUL (3)
4. JEALOUSY – PET SHOP BOYS (3)
5. LET THERE BE LOVE – SIMPLE MIND (8)
6. STEP BACK IN THE TIME – KYLIE MINOGUE (3)
7. JOYRIDE – ROXETTE (10)
8. LOSING MY RELIGION – R.E.M. (8)
9. MIRACLE – WHITNEY HOUSTON (2)
10. LOVE IS A WONDERFUL THING – MICHAEL BOLTON (1)

Domače zabavne melodije:

1. TEA FOR TWO – MOULIN ROUGE (5)
2. POLNOČ – ZEUS (4)
3. DANES MI JE ŠESTNAJST LET – IRENA VRČOVNIK (4)
4. OBJEMI ME – CHATEAU (3)
5. NEKDO TE LJUBI – MIRAN RUDAN (10)
6. ČE BI MI SRCE DAL – DAMJANA IN HOT HOT HOT (3)
7. ROŽE SO ZATE – KOMET (5)
8. MORSKI POZDRAV – DON MENTONY BAND (2)
9. NIKDAR VEČ – BOŽIDAR WOLFAND-WOLF (8)
10. ZAPRI OCI – ŠANK ROCK (1)

Lestvici tujih in domačih zabavnih melodij sta na sporedu Radia Celje vsako soboto ob 17.30 ur.

Narodnozabavne melodije:

1. KAJ JE SREČA – MARELA (7)
2. PIDŽAMA BAR – ALFI NIPIČ (4)
3. ŠOPEK CVETJA – PLUT (8)
4. MORJE VALOVI – RŽ (4)
5. SANJE – SPOMIN (10)
6. LEPA SO JUTRA – VERDERBER (3)
7. LEPO JE S TEBOJ – VESNA (2)
8. NAJINI SPOMINI – BRATJE IZ OPLITONICE (10)
9. SAMOTNI PEVEC – ALPSKI KVINTET (8)
10. SPET SI Z NAMI – ROGAŠKI INSTRUMENTALNI KVINTET (1)

Lestvica narodnozabavnih melodij je na sporedu Radia Celje vsak ponedeljek ob 17.30 ur.

Predlogi za lestvico tujih melodij:

THE SHOO SHOO SONG – CHER
THE MOTOWN SONG – ROD STEWART

Predlogi za lestvico domačih zabavnih melodij:

S KITARO PO SVETU – RINGLŠPIL
SI SI SIMONA – TOMAZ DOMICELJ IN PRIJATELJI

Predlogi za lestvico narodnozabavnih melodij:

ZA LJUBI MIR – FANTJE Z VSEH VETROV
SPET SEM DOMA – ANDRE BLUMAUER

Nagrjenca: Metka Seles, Maistrova 2, Celje
Slavica Čolak, Preloge 19, Šmarje pri Jelšah

Pišite na naslov: Novi tednik – Radio Celje
Trg V. Kongresa 3a, 63000 Celje
Vsakči nagrada – velika plošča, ki jo izbere izbereta v prodajalni MELODIJA v Celju.

KUPON

lestvica tujih zabavnih melodij _____

izvajalec _____

lestvica domačih zabavnih melodij _____

izvajalec _____

lestvica narodnozabavnih melodij _____

izvajalec _____

ime in priimek _____

naslov _____

Most pred Ormožem je močno poškodovan, osmojen, a bo kmalu spet prevozen.

Jastrebc: Od gospodarskega poslopja Franca Rubina je ostalo le nekaj zidov.

Pomurci niso klonili

>Tudi med zadnjo vojno ni bilo tako hudo«, pravijo nekateri v Ormožu, Slovenskih goricah in Gornji Radgoni

»Naenkrat je bilo vse v ognju. Streličati so začeli brez vsakršnega poveda, s sosedom sva lahko nemočno opazovala, kako najini gospodarski poslopji gorita. Vse je zgorelo, danes smo zakopali sedem velikih svinj, rešili smo le krave. A tudi takrat, ko smo jih reševali, so z mitraljezom streljali na nas. Eden rafalov mi je šel med nogami. In to je storila armada, ki smo jo imeli radi, ki naj bi nas branila. Žalostno, žalostno. Povsem smo obupani. Žena je danes zaradi vseh teh pretresov obležala v postelji. Čakamo na zdravnika...« je pričeval Franc Rubin iz Jastreba v Halozah, kraja, kjer je jugoslovenska armada pri umiku povzročila toliko gorja, kot ga v teh krajih večina prebivalcev ni občutila niti med zadnjo vojno.

Celotno Pomurje, predvsem pa Ormož, nekateri kraji v Slovenskih goricah in Gornja Radgona so bili v minulih dneh ena številnih in najbolj trdnih trdnjav obrambe Slovenije. Pomurje smo obiskali v petek, dva dni po zadnjih bojih, v času, ko so že odpravljali grozovite posledice vojne. Zapis, ki smo ga pripravili je lepljenka vtisov, dejstev in izjav očividev sami z nekaterih bojišč vojne, ki je v Sloveniji divjala le slabo desetletje pred iztekom drugega tisočletja.

Ormož – tanki so ostali v Hrvaški

Novico, da tanki JA prodirajo na ozemlje naše samostojne in neodvisne države, Pomurcev ni presenetila. Kolonam tankov so zastavili pot s številnimi barikadami. Eno najmočnejših so postavili na slovenski strani mostu čez Dravo v Ormožu. Vojska je barikado, sestavljeno iz tovornjakov in gradbenih strojev popolnoma uničila, pri tem zelo poškodovala most, tako da tanki niso mogli čezanj. **Janko Hanzelič**, eden domačinov, civilistov, je takole opisal dogodek: »Pred pričetkom obstrelevanja s tankovskimi granatami smo bili le kakšnih 50 metrov od barikade, potem pa smo se, razumljivo, razbežali. Ostali so le teritorialci. Obstrelevanje je trajalo kakšno uro, drobni granat in strojev so padaли vse naokrog, med pokanjem granat je bilo slišati eksplozije rezervoarjev za gorivo, kmalu je bilo vse zavito v dim in ogenj. Strahovita škoda skratka, vendar pa, cilj je bil dosezen, tanki niso prečkali tega mostu. Takšne armade ne rabimo, posljudimo jo tja, kjer mislimo, da je potrebna. Slovenija mora ostati samostojna!«

Ena granat je zadela gostišče Grivec, ki stoji 100 metrov za barikado: »Granata je predrla streho, betonsko ploščo stropa in eksplodirala v dnevni sobi. Dve sobi, strop, del nosilnih zidov in del strehe so popolnoma uničeni. Tudi jaz sem verjel v to armado, zdaj nič več. To bo moja četrta adaptacija hiše, ki jo bom verjetno moral kriti sam. Skodo bi morali kriti tisti, ki so jo povzročili, a v to ne verjamem. Edina

uteha je, da so te slike obšle svet, saj so to razdejanje posneli tudi novinarji BBC. Nisem pričakoval, da bom moral še kdaj z otroci bežati v zaklonišče, da bom moral svojo živino reševati ponoc in se batiti, da me zadene kakšen strel, nisem verjel, da bom dočakal še kakšno vojno in brezumje.« je pripovedoval obupani in zgroženi lastnik gostišča **Milan Grivec**.

Ormoška trdnjava je vzdržala. Most, močno poškodovan, prevrtan od topovskih granat, ves osmojen, s katerega so v petek odstranili še zadnje ostanke zverišenih in zažganih ostankov vozil, je vzdržal. Če bo potrebno, bo vzdržal še enkrat, pravijo domačini, ki si vojne sicer ne želijo več, vendar pa so samostojnost pravljeni ubraniti za vsako ceno.

Slovenske gorice v ognju

Da se časi spreminja, generali pa ne, so občutili tudi prebivalci Jastreba, Koga, Gomila, Vodrancov in drugih vasi na obrobju Slovenskih goric. Davek vojaškemu izživljivanju v tem prelepem koncu Slovenije je velik. Pošljene, zmitraljirane in zaradi požarov uničene hiše so v opomin in dokaz, da je vojna preresna zadeva, da bi jo preustili politikom. Je bilo to izživljivanje nad civilnim prebivalstvom maščevanje? **Ivan Praprotnik**, sosed v uvodu predstavljenega Franca Rubina, misli da je bilo tako: »Prvi dan, ko se je kolona dvajsetih tankov tu mimo pomikala proti Ljutomeru, je bilo mirno, nemočno smo opazovali premike te grozljive gmote železja. Ko smo slišali za vse boje, je eden domačinov dejal, zapomnite si, kaj bo, ko se bodo vračali. In res je bilo tako. Brez povoda so začeli streljati pod kotom 360 stopinj. Tu so uničili moje in sosedovo gospodarsko poslopje, v Gomili še dve, podobno je bilo še v Priseki. Dal sem dve vojski skozi, pa česa takšnega nisem doživel. Zdaj smo obupani, nemočni, ne moremo delati, saj so nas živci izdali. Naj povem, da ne sovražim nikogar, tudi te vojske ne. Če bi rekli, dajte nam hrano, dajte nam to in ono, bi jim dali, ne pa, da so streljali po nas. Ne veste kako težko je, ko moraš zakopati živino, ko moraš zakopati skorajda vse, kar smo imeli. Obupani smo...«

A domačini in teritorialci niso samo nemočno opazovali početja »ljudske« armade, odgovorili so z ognjem. Le dva kilometra od Jastreba, v kraju Gomila spominjata na to dva ožgana tanka, ki jih armada tudi po umiku zaradi nedostopnosti terena ni mogla odpeljati. Nekaj nižje, v Priseki, so morali pustiti še enega. Barikada v tem kraju, sestavljena iz tovornih vozil in gradbenih strojev, prerezanih s protiletalskimi mitraljezji, spomina na srđe spopade. Tudi **Ivan Milnarič**, poveljnik gasilcev v Gomili ne bo nikoli pozabil teh časov: »Boji tu v okolici so bili, potem ko so teritorialci odgovorili na ogenj, srditi. Mitralje-

ski rafali in topovske granate so padale vse naokrog. Neki starejši kmeti, ki nima nikakršne pokojnine ne podporo, so prerezali in s tem začiali gospodarsko poslopje in prestrelili dve kravi. Gorelo je na štirih koncih. Mi smo gasili brez problemov, v Jastrebcu pa je armada streljala tudi na gasilce. To ni več naša armada.«

Naključni obiskovalec Slovenskih goric, ki bo iskal kraje Jastreba, Koga, Gomila, ne bo imel težkega dela. Ne glede na to s katerega konca se bo tja peljal, ali iz Središča ob Dravi ali iz Ljutomeru, do tja so se v asfalt zarezale sledi tankovskih gošenic. V Slovenskih goricah pravijo, da bodo na vse skupaj enkrat morda pozabili, težko pa bodo vse odpustili.

Opustošena a svobodna Gornja Radgona

»Tako hudo ni bilo, ko so sem vkorali Nemci, niti ko so po vojni zapustili kraj. Vsa čast teritorialcem in ostalim, ki so ubrani Radgono. Sedem vojaških vozil so v nekaj minutah poginali v zrak, junaško so se uprli tistim, ki so dali ukaz za takšno brezumje.« je povedal **Jože Muhič**, eden starejših Radgončanov.

Je šlo v primeru Gornje Radgone le za golo izpolnjevanje ukazov nadrejnih, za »čast«, ali pa je posredi tudi norost nekega častnika, ki je porušil več kot dvajset domov? Armada tega ne bo mogla oprati. Pravzaprav ji verjetno do tega tudi ni veliko, saj so Radgono opustošili tudi drugače. Izpraznili so Duty free, vломili v bifeje in bistro: »Slo je za profesionalni rop. Oprema sama v brezkarinski prodajalni ni bila uničena, večina polic pa je ostala praznih. Pobrali so le vredne stvari: zlatnino, ure, akustiko, švicarske nože, dragocena očala. Vedeli so, kaj je vredno,« je povedal poslovodja Kompasove brezkarinske prodajalne **Peter Belak**.

Svoje vtise o dogodkih v Radgoni je povedal tudi **Jooco Žnidarič**, znani snemalec, ki je slike iz Radgone pošiljal za ameriško TV družbo CNN: »Vtisi so katastrofalni. Nikoli si ne bi niti v mislih predstavljal, da se lahko kaj takšnega pripeti v osrčju Evrope. S takšnim barbarstvom so v Jugoslaviji dokazali, da znajo v Evropo korakati le s tanki. Le kdo jih bo sprejel? Bi pa k temu dodal, da smo vsi mediji naredili največ, kar se je dalo za našo Slovenijo, da bodo slike tega barbarstva obšle svet.«

Slike opustošenja Radgone res govore samo zase. A najlepša med njimi je tista, ki prikazuje vstop v našo državo. Ob plapajoči slovenski zastavi stoji pred carinarnico visoko dvignjen ponosen napis: Dobrodošli v novi državi Republiki Sloveniji! Zato je šlo in zato še vedno gre. Pomurci se niso uklonili in se tudi ne bodo.

R. PANTELIČ
Foto: E. MASNEC

Granato je razneslo v dnevni sobi Milana Griveca.

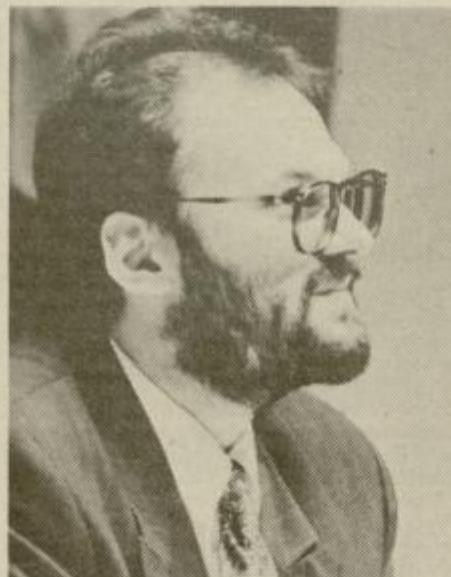
79 letna Alojzija Šulek je ostala brez gospodarskega

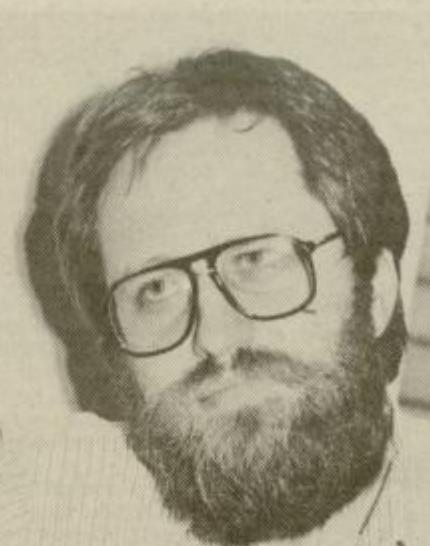
Barikada v Priseki: takšen pa je učinek tankovskih

Tihi mož z očali in brado

Skoli 1300 novinarjev Je že prestopilo prag tiskovnega središča v Cankarjevem domu, ki ga vodi pomočnik ministra za informiranje Matjaž Kek

Posebiteit slovenske države: Jelko Kacin.

Vodja tiskovnega središča: Matjaž Kek.

ljubljana. Tiskovno središče v Cankarjevem domu. Do nedelje je razglasitev slovenske samostojnosti in nato agresijo premalo okrog 1300 novinarjev z vseh stran. Na tiskovnih konferencah so vse oči na ministra za informiranje Jelka Kacina. Na njegovi levi je najbolj pogostozbrado in očali, ki nikoli ne spregovorijo nobene besede. Matjaž Kek.

Formalno in tudi dejansko sem pomočnik ministra za informiranje. Pomagam predvsem pri vodenju tiskovnih konferenc, da bi se oglašal. Ministr sproti prinašam sveže informacije in počasna, ki jih v pisni obliki zastavljajo novinarji ali pa kar maticne redakcije posameznih novinarskih hiš. Obenem opozarjam na novinarske kolege, ki se želijo vključiti v potek tiskovne konference in tako kot ravnomerno zastopanost redakcij medijev, je na zelo neposreden način svojo delo Matjaž Kek, ki je po izobraženosti diplomirani politolog.

Obenem ste tudi vodja tiskovnega središča, ki je bilo sprva namenjeno premjanju zadnje faze osamosvojitve Slovenije in zasedanju Svetovnega slovenskega kongresa.

Prostori smo si uredili v preddverju leta Cankarjevega doma in z delom med 23. junija. Že tedaj je bilo med novinarko srečno precej zanimanja, vendar mi ni pričakoval takšnega razpleta dobrovoljnikov. Po prvih oboroženih spopadih so vse tuji novinarji kar drli v Ljubljano, skupaj s fotografimi, snemalcem in tehniki, ki krepko presegli številko tisoč. Nenehajo novi, ki zamenjujejo utrujene, dopolnjujejo že tako pестre redakcije zasedbe in vsak dan je v tiskovnem središču vsaj 300 novinarjev.

Slovenija se ni bila deležna tolikšne medijske pozornosti in najbrž ni pretiračitev, da iz Ljubljane odhajajo poročilci svetovnega del sveta?

Prostori smo si uredili v preddverju leta Cankarjevega doma in z delom med 23. junija. Že tedaj je bilo med novinarko srečno precej zanimanja, vendar mi ni pričakoval takšnega razpleta dobrovoljnikov. Po prvih oboroženih spopadih so vse tuji novinarji kar drli v Ljubljano, skupaj s fotografimi, snemalcem in tehniki, ki krepko presegli številko tisoč. Nenehajo novi, ki zamenjujejo utrujene, dopolnjujejo že tako pестre redakcije zasedbe in vsak dan je v tiskovnem središču vsaj 300 novinarjev.

Slovenija se ni bila deležna tolikšne medijske pozornosti in najbrž ni pretiračitev, da iz Ljubljane odhajajo poročilci svetovnega del sveta?

– Zagotovili smo angleške servise Tanju-

svojih pogledov, misli. Ste z njimi navezali kakšne stike?

– Ne... niti nisem mnenja, da bi to morali narediti. Oni pa komunicirajo z zanje nujno potrebnimi in pristojnimi stranmi. Zato pa je veliko telefonskih klicev slovenskih državljanov, ki spodbujajo ministra Kacina, našo ekipo, člane Predsedstva in vlade. Spodbujajo, a tudi grajajo, toda to so dobromamerne kritike.

– Predvsem v zadnjih junijskih in prvih julijskih dneh so se dogodili dopolnilni vrtoglavo hitrostjo, nekaj podobnega se je najbrž dogajalo tudi v tiskovnem središču?

– Prostori so odprti vseskozi, vseh 24 ur. Največja gneča je med 9.30 in 23. uro, prenekateri novinarji pa v Cankarjevem domu ostane do zgodnjih jutranjih ur. Glavnino naše ekipe sestavljajo ljudje iz ministrstva za informiranje, dopolnjujejo jo še predstavniki drugih vladnih organov, osebje CD, delavci PTT Ljubljana, na pomoč pa so nam na lastno pobudo priskočili nekateri poklicni novinarji.

– Jelko Kacin. Mož, ki v teh dneh v javnosti posebijo in predstavljajo mlado slovensko državo. Kakšen je v očeh svojega najbližjega pomočnika?

– Ni ravno v navadi, da državni uradniki ocenjujejo svoje predstojnike. Naredil bom izjemo. Minister Kacin je zelo delaven in sposoben, predvsem hitro in natančno loči prednostne in manj pomembne naloge ter zadolžitve. Zakaj? Opravlja zelo veliko dolžnosti, tiskovne konference v Cankarjevem domu so le droben segment njegovega dela. Da bi bil kar najbolje seznanjen z dogajanjem in natančen pri posredovanju vsebine posameznih informacij, je prisoten na skoraj vseh zasedanjih vlade, Predsedstva in obiskih delegacij. Nemalokrat sem se vprašal, kako sploh vse zmora.

ŽELJKO ZULE
Foto: EDI EINSPIELER

Med strahom in dolžnostjo

Prehod po tiskovnem središču v Cankarjevem domu in trije novinarski pogledi na vojno v Sloveniji

Svet, ki nas obkroža. Pred Cankarjevim domom so še srečo plapolale zastave držav, ki mejijo s Slovenijo: Italijanska, avstrijska, madžarska in hrvaška ter skupni simbol vseh pričakovanih zastava Evropske skupnosti. Na Jugoslovijo so opozarjale samo bade, španske jedzeci in nob oboroženi pripadniki teritorialne obrambe in milice.

Ljubljani je bil zadnje prometni režim precej izvaden. Prometnih znakov na nihče upošteval, edini vodilo so bile barikade in iznajdljivost vozil, ki bi v normalnih razmerah menjala že kar na prenos. To so bila na prvi pogled edina znamenja vojnega povsem drugače pa je bila Cankarjevega doma, Predsedstva skupnosti.

Na tiskovnem središču v Cankarjevem domu je bilo zelo sproščeno, če se ob vstopu ni bilo more izogniti nekaterim pretnim ukrepom in uporabi detektorjev za odkrivanje orožja. Na hodniku so izpostavljeni ostanki kasetne bomb in v preddverju druži se odpre svet v novi Babilon. Mize so natrute z najrazličnejšimi časopisnimi stroji, računalniki, magnetofoni in zapisovalniki, okoli njih pa bolj ali manj stopeli obrazi novinarjev, ki nismo rezo v televiziji.

Novini in novinarji. Ali smo na domačih tleh na pragu 21. stoletja dobili vojne dopisnice? Dvakrat sem se vživel v vlogo vojnega dopisnika: ob prebijanju na Brnik, ko je divjal najbolj srdit bombni napad in tisto noč, ko so se po Ljubljani peganjali pripadniki TO in milice na eni strani. S širimi kolegi sem

ljeno za televizijske prenose in simultane prevode. Udeleženci tiskovnih konferenc so največkrat lahko dosegli v za ločene intervjuje, razen če nimajo neodložljivih obveznosti in večkrat tudi povsem neobvezno zaidejo v tiskovno središče.

Objektivnost. Večna zagača, ki bega novinarje in jih nemalokrat pahne v razdrojenost. Kako so potem v minulih dneh poročali novinarji Makedonskega radia Todor Pendarov, ki že skoraj dve desetletji živi v Sloveniji, edini slovenski dopisnik Yutela Vanja Vardjan ali pa novinar Večernih novosti Vlada Dinić, ki je redakcijo v Beogradu zapustil že ob prvem preletavanju letal in se odpravil v Ljubljano?

Makedonski radio in TV imata v Sloveniji dokaj močni ekipi, ki se dopolnjujeta in svojega novinarja imamo tudi v Mariboru. Poročamo ne posredno s terena, predstavimo o razmerju moči si ustvarjamo s pogovori s pripadniki TO in JLA ter rojake obvezamo tudi o vsebini poročil slovenskih medijev. Poleg bojev z orožjem divja v Sloveniji tudi propagandna vojna in v vseh naštetimi prijetji delu skušamo ostati kar seda objektivni in neprizadeči, pravi Pendarov.

Vojna in novinar. Ali smo na domačih tleh na pragu 21. stoletja dobili vojne dopisnice? Dvakrat sem se vživel v vlogo vojnega dopisnika: ob prebijanju na Brnik, ko je divjal najbolj srdit bombni napad in tisto noč, ko so se po Ljubljani peganjali pripadniki TO in milice na eni strani. S širimi kolegi sem

Todor Pendarov

Vanja Vardjan

Vlada Dinić

Jure Zorčić

bil ravno pred skupščinskim poslopjem, ko je okoli nas zapokalo. In potem napetost popusti, sredi Ljubljane srečam prijatelje in sedemh kavni na vrt gostilne. Pogovor nanese na povsem običajne teme: počutje najbližjih, dočutniške načrte, toda v ospredju so vendarle vse grozote vojne in tuleče zaviranje siren, je o novi izkušnji razmišljal Pendarov.

Yutel Markovićeva TV Taistega Markovića, ki niha med vojaškimi vrhom in premierstvom. Ali je spolitiziral tudi toliko opevani neodvisni televizijski program Yutel?

– V redakciji so objavili vse prispevke iz Slovenije. V drugih republikah so enostavno lačni informacijski o zadnjih dogajanjih v naši republiki, težava je bila edino v preobremenjenosti. Dva dni sem imel pomoč kolegov, ki so se potem vrnili s svojim vsakdanjim opravilom. Marković? Zdaj je očitno brez vsakršnega pregleda nad Armado, nad nami pa ga

nikoli ni imel. Doslej cenzura ni bila prisotna, edina nevesčnost je nevednost kolegov v sarajevskem studiu, ki v vezini tekstih izustijo kakšen lapsus lingue. Za objektivnost nas je pohvalil celo minister Kacin in to je najboljša ocena našega dela, kajne? – je razgrnil svoje misli Vardjan.

Beograd. Epicenter jugoslovenskih razprtij, kjer z informacijsko blokado dodatno razpihujejo strasti. »V tej državi zdaj delajo edinole novinarji in orožje. Ne, v Beogradu ni blokade informacij. V Ljubljano je prispeval veliko novinarjev iz Srbije, ne na morje ali priložnostno proslavo, marveč v vojno. Bralce obveščamo tako kot menimo, da je najbolj. Vse se še vedno lahko razplete brez dodatnega prelivanja krvi, toda rešitev je v rokah JLA in Jansine vojske. Prav Janša se je pred leti zavezal za razorožitev, zdaj pa se dogaja ravno nasprotno. Po podatkih, ki jih imam in z njimi sem tudi seznanil na-

še bralce, je proti mejam odšlo 2500 vojakov JLA, Janša pa je takoj mobiliziral 36 tisoč pripadnikov TO in nato še novih 26 tisoč. Tudi ti fantje so bili nekoč v JLA, ki jo zdaj slovenska sredstva obveščanja imenujejo agresorsko in okupatorsko. Slovenija se brez dvoma želi odcepiti. To bi se lahko zgodilo na mirem in neboleč način. Seveda, če je to resnično opredelitev slovenskega naroda, pravi novinar Večernih novosti Vlada Dinić.

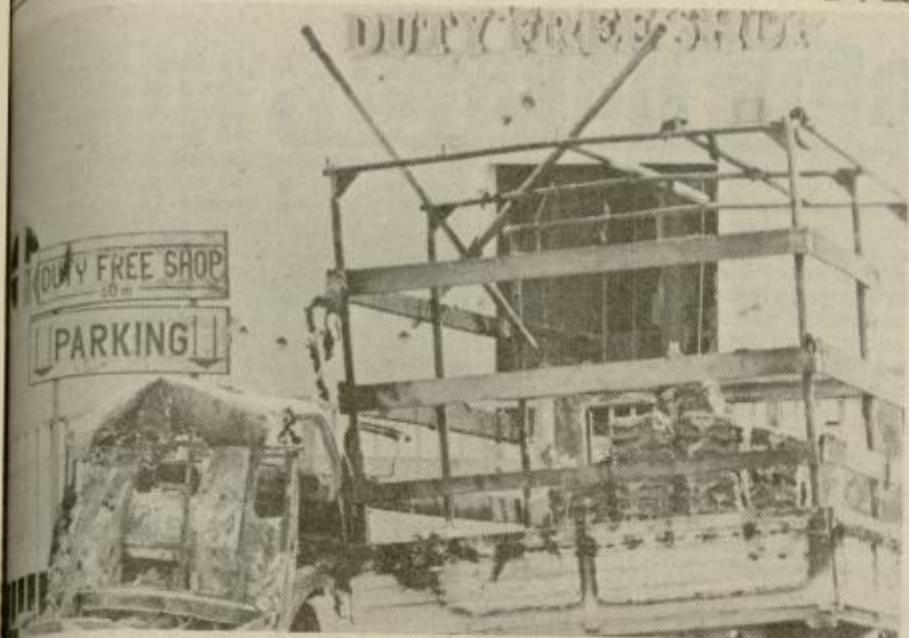
– Večernje novosti so časopis z največjo naklado v državi, ne vem kako naj jo imenujem, torej na ozemlju med Triglavom in Gevgelijom. Dnevno v redakcijo pošljemo tudi do 30 tipkanih strani, toda v Ljubljani ni beografskega tiska. Zákaj? Ne vem, pred 25. junijem je prihajal skupaj z zagrebškim, ki je še vedno dosegljiv, je s pomenljivim nasmeškom dodal Dinić.

V tiskovnem središču seveda prevladujejo tuji novinarji, toda kako naj se znajdejo v njim neznani deželi?

Na voljo je 10 vodičev, eden izmed njih je Jure Zorčić: »Po najbolj zagrizenih bitkah sem dva švedska in dva finska novinarja peljal na Brnik, Medvedje, Škofje in v Krakovski gozd. Tuji so naslopljeno zelo slabo seznanjeni s položajem v Jugoslaviji, severnjaki so k nam pripotovali dobesedno na vrat na nos. Dostop imamo do skoraj vseh prizorišč bitk, nekateri skrivnosti seveda so, toda novinarji imajo večinoma proste roke. V tiskovnem središču ni nobene cenzure, položajem JA pa se lahko približamo na lastno pest. Na Brniku so nas teritorialci dvakrat opozorili, da pot nadaljujemo na lastno odgovornost. Novinarji so hoteli do prvih bojnih vrst in takrat je bilo zelo vroče.«

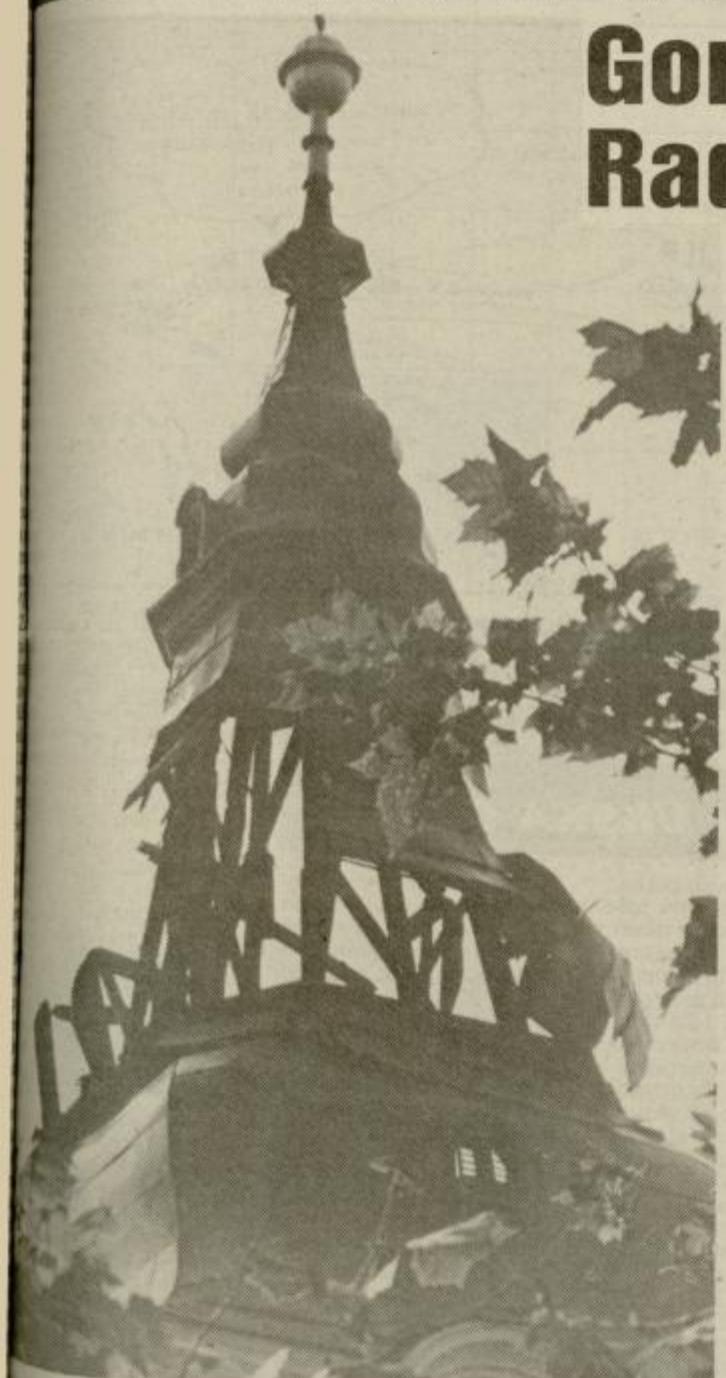
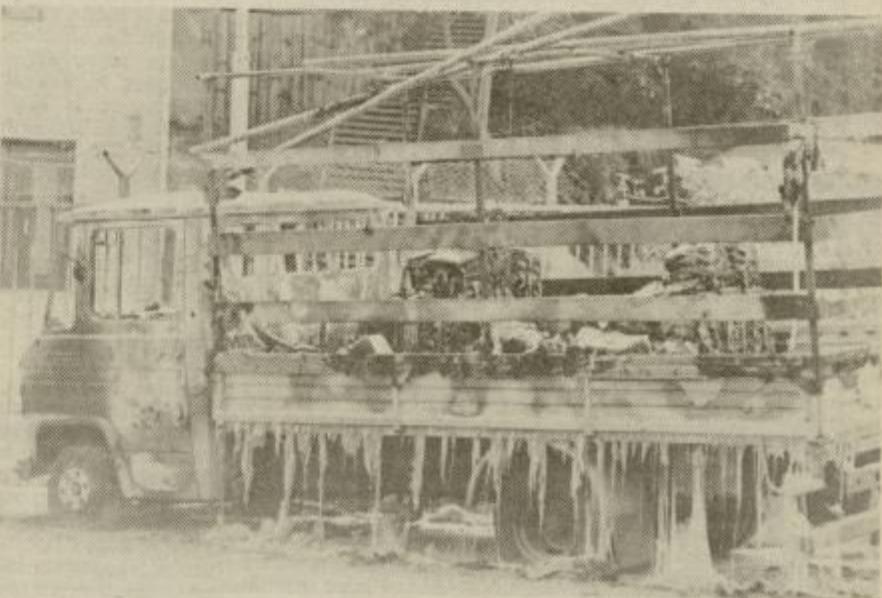
Novinarji in vojna. Za mnoge, a predvsem izbrance enkratna priložnost, da se proslavijo. Dva avstrijska in (nepoklicni) slovenski fotoreporter so med delom izgubili življenje...

– ŽELJKO ZULE
Foto: EDI EINSPIELER

Gornja Radgona, julij 1991

Foto: EDI MASNEC

Britanske prehranjevalne navade

Včasih je na britanskih krožnikih pogosto kraljevala mastna ocvrta riba s krompirjem, druga tradicionalno priljubljena jed pa je bila ocvrta slanina z jajci. Toda rezultati raziskave, ki so jih v Ministrstvu za kmetijstvo objavili marca letos, kažejo, da so se prehrambene navade Otočanov začele spremniti. Britanci pojedemo zdaj več sadja in zelenjave, začeli pa so zmanjševati tudi količino zaužitih maščob in sladkorja. Gre za precej opazen trend, ki ga še najočitnejše ponazarja poraba mleka: najbolje se namreč prodajata delno posneto in posneto mleko, medtem ko polnomastno mleko večkrat ostaja na policah. Britanci po novem raje uživajo manj mastno mleko in več sadja kot pred petimi leti, po drugi strani pa se je občutno pove-

bi hoteli znižati število srčnih obolenj. To jim ni povsem uspelo, saj zdaj zaužijejo samo en odstotek manj maščob kot pred leti, osvečanje prebivalstva pa je začrivilo pravo zmedo, saj so zdravega življenja željni Britanci začeli črtati z jedilnikov tudi zdrava živila, kot na primer testenine, riž in krompir. Ljudje so se kar na lepem zavedli, da je pečen krompir zdravju škodljiv in zato so ga prenehali jesti, čeprav škodi predvsem na tanko narezani in v masti popeleni čips.

Vendar pa zmanjšana količina zaužitih maščob ni edina drastična spremembra na britanskih krožnikih. Vsak teden se kar več deset tisoč Otočanov odloči, da se bodo pridružili vegetarijancem. Osveščeni sovražniki mesa so trenutno izredno v modi, kar utegne v prihodnosti močno vplivati tudi na tukajšnje kmetijstvo in živilsko industrijo.

Vegetarijanci

Meso so začeli odklanjati kar vsi sloji britanske družbe. Najnovejša raziskava prehrambenih navad in odnosa do hrane, ki so jo pri Združenju britanskih vegetarijancev izvedli med odralimi in mladino, je pokazala, da se je število vegetarijancev v enem samem letu povečalo za milijon in pol.

Omenjena anketa razkriva več razlogov za tako dramatične spremembe. Skoraj 80% odraslih vegetarijancev je prenehalo uživati meso iz zdravstvenih razlogov, drugi so se za to odločili predvsem zaradi odpora do množičnega pobijanja živali, ki je po mnenju mnogih nepotrebnega kruto. Tretji, po duši zeleni vegetarijanci, pa ne jedo mesa iz skrbi za prihodnost našega planeta. Zaradi večje porabe mesa vzgaja človek namreč več govedi, ta potrebuje nove pašnike – in če jih ni, se jih pač naredi, če ne drugače pa s sečnjo tropskoga pragozda. Že tako ogroženi deževni gozd se torej množično umika kravam, ki kasneje končajo v obliki hamburgerja v kakšnem lokalnu z na hitro pripravljeno hranijo. Manj ko bo torek zasvojencev s hamburgerji, manj-

še bo povpraševanje po govedi, pašniki se ne bodo več širili v nedogled, tropski pragozd bo čistil zrak in predeval ogljikov dioksid in tako pripomogel k preprečevanju učinka tople grede. Preprosto, kajne?

Presenetljive novosti

Anketa, ki so jo izvedli v tukajšnjem Združenju vegetarijancev, je odkrila tudi dve novosti. Včasih je bilo razširjeno prepričanje, da pripadajo vegetarijanci samo bogatejšemu srednjemu sloju, zdaj pa postaja vse očitnejše, da je med vegetarijanci kar dvakrat več tistih, ki prihajajo iz nižjih slojev britanske družbe. Pri tem seveda gre zanemariti visokih cen mesa, ki so prav gotovo pripomogle h kopici takoj imenovanih prisilnih vegetarijancev. Drugo odkritje, ki ga ponuja anketa, pa je podatek, da se mesu odreka dvakrat več žensk kot moških, čeprav razlogov za to še niso odkrili. Pravzaprav jih tudi iskali niso.

Odmevi

Člane Združenja britanskih vegetarijancev so rezultati ankete navdušili in vzpodbudili, da si bodo prizadevali še bolj razširiti svoje vrste. Bistveno manj zadovoljni so bili predstavniki mesne industrije, ki so se precej skeptično lotili interpretacije predloženih podatkov. Priznali so, da je mesna industrija že zdaj v težavah; lani so namreč zabeležili

prav dramatičen upad povpraševanja po mesu. Nekoliko je na to vplival preplah zaradi tako imenovane goveje blaznosti, bolezni živine, ki bi se je po nekaterih teorijah utegnil naleteti tudi človeku, ki uživa okuženo meso. V kriznih časih lanske zgodnje jeseni se je bilo tako nešteto iskrenih ljubiteljev mesa prisiljenih zateči k uživanju perutnine, čeprav so prizadeti priznavali, da se še tako slastno kurje bedro niti v najdrznejših sanjah ne more primerjati z dobrim starim govejim zrezkom.

Vegetarijanci so zavihali rokave

Vegetarijancev je v Britaniji vedno več, zagrizeni me-

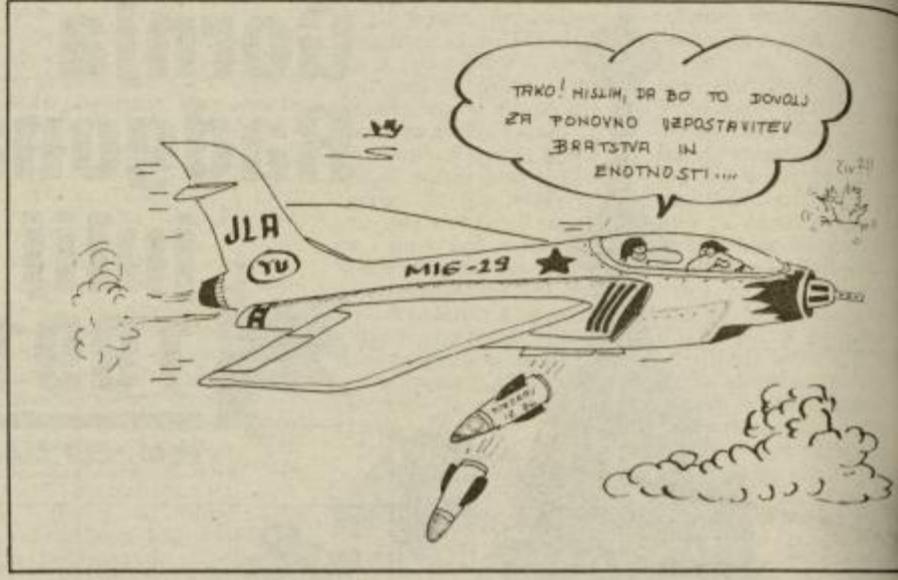

Piše Mojca Belak

sojedci pa kljub temu še vedno kar nekoliko s prezirom gledajo na brezmesni jedilnik. Razširjeno je prepričanje, da se vegetarijanci hranijo samo s sadjem in solatami, kar je dolgočasno, da bi

človek kar zazehal. Tako rastlinojedci staknili stopili v akcijo: najbolj znani kuhanji v Londonu tudi drugod po Britaniji izumljati slastne tarijanske specialitete, primer alge in riz ali pa lečo z bučkami dižnikovi omaki.

Britanski vegetarijanci začeli tudi organizirati mesečni boj za pridobivanje novih somišljencov in sicer bodo celo praznovati poseben Dan vegetarijev. Tovrstna priznana podpira tudi veličastnost, med drugimi, Linda McCartney, Združenju britanskih vegetarijancev pa bi lahko venu mu spisku predanih namenov mesa dodali tudi slavnih imen, na primer onarda da Vinci, Mahatma Gandhija ter Levja Nikolaja Tolstoja.

MOJA AFRIKA

Piše URŠKA GAŠPER

12. nadaljevanje

Komaj smo se udobno namestili ob oknih avta, že smo naleteli na prvo presenečenje. Žirafe. Mirno smukajo listje s pritličnih akacija, prav do vrha krošenj sežejo včasih... Samo malo bolj stegnejo vrat. Rjavu sive gmote na levi. Počasi se premikajo. Saj ni res, sloni.

„Aleks, sloni! Kako naj pridemo bliže?“

Nezaupanje je takoj izginilo, zamenjalo ga je navdušenja.

A slone smo vseeno moralni opazovati od daleč, ker se niso hoteli približati cesti. V parkih se je treba držati strogih pravil obnašanja. Prepovedano je izstopiti iz avta, prepovedano zaviti s ceste. Prvi dve pravili smo takoj prekršili. Ko smo zaledali žirafe, smo čisto nezavedno izskočili iz avta, da bi jih bolje videli, visoke lepotice. Na žalost smo bili preblizu čuvajnice, tako da nas je vratar videl in pritekel za nama. Tudi cesto do slobonov smo zamaniskali, in čeprav smo preprečevali Aleksa, da je tudi steza s komaj nakazanimi kolesnicami lahko čisto spodobna cesta, je bilo to zaman. Aleks nam je blago ugovarjal, poskušal je najti nadaljevanje naše „ceste“, a se je po nekaj metrih izgubila v razbrzdanem travniku, ter z enim očesom opazoval čuvajico, ki nas je »vzel na piko« že po prvem »incidentu«.

Ko je že jasno kazalo, da bomo čuvajico resno razjezili, smo v upanju, da velike samotarje, slone, še srečamo,

obrnili avto proti srcu parka. Zdela se mi je, da smo prispevali v velikanski živalski vrt. Naslednje so bile zebre. Potem gazele, male Thomassonove, merjasci in noji, nad drevesi pa ujede... Za dolg trenutek se ustavi pogled gazele, topel in rjav, brez presečenja, na avtu in ljudeh. Dolg trenutek, ko se nepremična in tiha vazra v obiskovalce, pripravljena, da vsak hip poskoči, odskoči pred nevidno nevarnostjo. Nato prav tako brez šuma počasi skloni glavo, posmuka nekaj listov z grma in se obrne.

Na trati, tik ob cesti, smo naenkrat zagledali sivo gmototo: velikega mrtevga slona. Okle so mu odrezali, morda so ga tudi ubili. Sloni vendar ne umirajo kar ob poti, umaknejo se in umrejo v samoti, dostojanstveno in tihi. Ne le zato, ker so lepe živali, tudi zaradi njihovega tihega dostopanstva, moči, s katero se ne razkazujejo niti ne ustrahujejo okolice, ampak živijo po svoje, svobodni in dovolj močni, da jih ni treba bežati.

Pred nikomer, le pred ljudmi. Afriški sloni niso nikoli sklenili premirja z ljudmi. Še manj priateljstva. Nikoli niso delali v gozdovih in kot dostojanstveni nosači, tako kot indijski. Sicer pa ljudje tudi niso iskali v slohah priateljev, preveč beli so bili njihovi okli in preveč lahko je bilo doseglijo bo-gastvo, za katerega je bil potreben samo strel. V resnici moram priznati, da je predsednik Moi s pogumno poteko potegnil črto pod trgovino s slonovino: na grmagdi je sežgal več ton slonovine.

Mi smo streljali le s fotoaparati. Do onemogočnosti. Do ravnučnosti, ko ne moreš več dvigniti fotoaparata niti za graciozno gazo, ki, samo za zadnjih nogah, smuka listje s spodnjih vej dežnikaステム.

Že kar malo utrujeni smo popoldne prispevali do lodža. Ne le zaradi radovednosti, tudi zaradi žeje smo vstopili.

Aleks ni hotel z nami, komaj smo ga prepričali, da je prišel za nami popit sok, vendar se je takoj, ko je izrazil skoznje, spet umaknil v avtu.

Še mi smo izgledali vse prej kot običajni gostje med živahnimi sedemdesetletniki, ki so navdušeni razpravljalni o tem, kako so se zjutraj obnesli njihovi Nikoni in smermalne kamere. Zdaj so počivali po »dobro opravljenem delu«.

»Pri sedemdesetih se mi verjetno ne bo več ljubilo po-hajati po svetu,« sem pomisli. Ali pa? Le denarja ne bom imela toliko kot ti živahní Američani in Angleži.

Dan se je že začel prevešati, ko smo zavozili k reki. Komaj jo vidiš. Le zelenia črta in nekoliko višja drevesa kažejo, kje se vijuga. Rekli so nam, da so v nej krokodili, zato smo hoteli priti do rečnega brega. A že pri prvem poskusu, ko smo končno našli cesto, ki se je spuščala čez rob razbrzdanega, razjedene rečnega korita, takrat skoraj praznega, kajti bilo je sušno obdobje in že dva meseca ni padla niti kapljica dežja, smo naleteli na presenečenje. Skozi visoko, ponekod steptano travo smo zaledali dolg rjav hrbet. Veli-

ka glava se je leno dvigla. Moja teorija, da se levinja žeje čez dan na planoti dolino, edini razgledni v parku, se je izkazala manjkljivo. Levinje je očitno raje senco in v bližini. Skozi priprte kot na počasnom postopku je levinja ocenila poleg se mirno, skoraj brez zopet zazrla v reko. Tahnini, motni pogled, ki se tolkokrat opazovala na skem platu, na sliki. Zdi se, da ves čas glede na levijo, le oštire te z očmi v meni šarenici vidi samozavest. Gospodar pčaja. V trenutku smo ocenjeni kot nepomenljivi nenevarni.

Ker jo je gosta travska zakrivala, avto pa je nevaren visel na strme bu rečnega korita, smo nihili, da se ji bomo posiblje z drugimi. Povzpelci smo se iz konca ponovno spustili vanj k metrov dalej. Zdaj ju videli. Iz oči v oči. Dve, obe odrasli. »Ales, mo malo bližje!«

Zatajevan pradavni ki v avtu dobi priokusničnosti, močan motor prta okna te ločijo od življenja na drugi strani. »Simba might become grey! We would better back!« je predlagal sestrični in molčeči Aleks, ki je malo nejevoljen zaradi radovednosti. Sam je že tolkokrat videl tudi turiste, ki se, vzdviženi zaradi namišljene nosti in zaradi nenavaden potega tega koščka zemlje, pootročijo, počutijo držni raziskovalci, drživo življenje jih omami.

A rekel ni nič. Ko se vračali, je pa vprašal prijatelj, ki ga še nikoli ni viden v daljavi, na vrhovih Kenye. Spraševal je poti iz drugega sestričnega Nadaljevanje pr

SIAL
Trgovsko podjetje
Dobroška 16, CELJE
Tel. 31-193, 38-011
FAX: 31-193

- Satelitski komplet »TRISTAR«
- 100 KANALOV STEREO
- OFFSET ANTENA 80
- GARANCIJA 12 MESECEV

Delovni čas 7.-15. ure,
sobota zaprto!

PODGETJI ZA NAŠ LEPI IN FUNKCIONALNEJŠI DOM

Podjetje za obdelavo in vgradnjo naravnih kamnov:

Celje, Lava 1, tel. 38-349, fax 33-468

Izdelava okenskih polic, stenskih in talnih oblog, stopnic, zunanjega ureditev (fasada), notranja oprema (kuhinje, sanke, kopalnice)

MOŽNOSTI KREDITNEGA ODPLAČEVANJA

Podjetje za polaganje keramičnih ploščic:

Celje, Lava 1,
tel. 38-349, fax 33-468

Kakovostno in hitro položimo vse vrste ploščic na različne površine

TV SPORED od 13. do 19. julija

Sobota,
13. julij

LOVENIJA I

14.05 TELETEKST TV SLOVENIJA
VIDEO STRANI

14.05 RAZVEDENI TAČEK:

OBEN

CLUB KLOBUK

14.05 ALF (ponovitev 36. dela ameriške humoristične nanizanke, 1987)

ROČE – HLADNO (2/5 del oddaje Tivoli)

ZGODBE IZ ŠKOLKE

14.05 LIBRIS: SKAVTI IN TABORNIKI

14.05 ALO SLOVENSKE, ponovitev

14.05 ZLATI SRČEK (posnetek otroške predstave iz Hala Tivoli)

14.05 ČERNI GOST: VIDA ZEI, ponovitev

14.05 CRITIQUE

14.05 FANTASTIČNI SVET D.C. COLLIN

14.05 (FANTASTIC WORLD OF D.C. COLLINS – ameriški barvni film, 1984)

14.05 SOVA, ponovitev

14.05 DRŽBJOHN (DEAR JOHN – 21/23 deli ameriške humoristične nanizanke, 1990)

14.05 DNEVNIK I

14.05 SPANISH POWER (CAPTAIN PO

14.05 WER AND THE SOLDIERS OF FU

14.05 TURE – 4/22 del ameriške zna

14.05 KONTRASTIČNE nanizanke,

14.05 PROSTOZIDARSTVO OD BLIZU

14.05 SIDE THE BROTHERHOOD

14.05 (ponovitev 2/6 dela angleške do

14.05 KOMIKATIČNE nanizanke)

14.05 DNEVNIK II

14.05 TRIP

14.05 ZERANJE 3 x 3

14.05 PESMI IZ ŽIVLJENJA LEONARDA

14.05 COHEN

14.05 ZDA

14.05 ZDRAVJEI! (CHEERS – 20/30 deli ameriške humoristične nanizanke)

14.05 DNEVNIK III

14.05 SOVA, nadaljevanje

14.05 VONA IN SPOMIN (WAR AND RE

14.05 MEMBRANCE – 1/12 del ameriške nadaljevanke, 1988)

14.05 SARINA POSVETITEV (THE INITI

14.05 ATION OF SARAH – ameriški barvni film, 1978)

14.05 VIDEO STRANI

14.05 LOVENIJA II

14.05 SATELITSKI PROGRAMI, poskus

14.05 MUPPET SHOW: SHIRLEY

14.05 BASSEY

14.05 TV DNEVNIK

14.05 FILMSKE USPEŠNICE: FANTOM

14.05 OPERA (THE PHANTOM OF THE

14.05 OPERA – ameriški barvni film, 1983)

14.05 MARJOR: MARJANA (2. del pos

14.05 temki glasbenih pripovedi)

14.05 YUTEL

14.05 HRVATSKA I

14.05 KLUB KOLEDAR

14.05 VESELA SOBOTA

14.05 ALF (ponovitev 30/31 dela ameriške humoristične nanizanke)

14.05 KROGLAVICA (oddaja o filmu)

14.05 DOLGO POTOVANJE DOMOV

14.05 LONG JOURNEY HOME – ameriški barvni film, 1987)

14.05 CIKLUS FILMOV NIKOLE BABIĆA:

14.05 ROBOTNICA (LA PIOVRA III – po

14.05 nih 5/13 dela italijanske nadaljevanke, 1987)

14.05 PRETELKOST V SEDNJOSTI:

14.05 STJEPAN RADIC

14.05 ZGOMI CUT

14.05 ZAJME SANJE (FROG DREAMING

14.05 – ameriški barvni film, 1985)

14.05 POGOČILA

14.05 IMOTSKI SE BILI NA KAMENU (od

14.05 dala narodne glasbe)

14.05 TV TEĐEN

14.05 ZGODSTAVA: IVAN LOVRENČIĆ

14.05 LORNA DOONE (3/4 del angleške nadaljevanke)

14.05 NA ZACETKU JE BILA BESEDA

14.05 DENVER, POSLEDNJI DINOZA

14.05 VER (18/20 del ameriške risane se

14.05 ČERNI GOST: VIDA ZEI, ponovitev

14.05 PRIMER NEKDANJEGA DETEKTI

14.05 VA ICONE SHOE MAKES IT MUR

14.05 DER – ameriški barvni film, 1982)

14.05 HRVATSKA II

14.05 8.30 VREMENSKA PANORAMA

14.05 15.55 NEKO

14.05 16.00 POGOČILA IZ PARLAMENTA

14.05 17.00 ŠTAJERCI, I v sili bo predstavljene sedem Štajercev iz tedenske radijske oddaje Štajerci

14.05 18.00 PRAVICA DO LJUBEZNI, 47. del

14.05 18.30 SLIKA AVSTRRIJE

14.05 19.00 AVSTRRIJA DANES

14.05 19.30 ČAS V SLIKI/VREME

14.05 20.00 KULTURA

14.05 20.15 NA RAZPOTJU (Turning Point – ameriški film, 1976)

14.05 22.10 ČAS V SLIKI

14.05 22.15 SPORT

14.05 23.15 RDEČI KAVČ

14.05 THE STORY OF ROCK'N'ROLL, Play That Funky Music

14.05 TEMPTATIONS, Koncert: Get Ready by Hammersmith Oddsons

14.05 9.35 THE CURE V LEIPZIGU, koncert

14.05 0.35 DANCIN' THRU THE NITE, dancefloor video

14.05 2.05 ČAS V SLIKI

14.05 2.10 EX LIBRIS

14.05 AVSTRIJA II

14.05 9.00 ČAS V SLIKI

14.05 9.05 MOMO (nemški film, 1986)

14.05 10.45 RISANKE

14.05 11.00 Teleskop: LOČITEV PO JUGO-

14.05 SLOVANSKO, 1. del: Slovenija

14.05 KOPER

14.05 17.30 ŠPORTNE ODDAJE

14.05 19.00 TV DNEVNIK

14.05 19.30 CAROBNA SVETILKA, otroški program

14.05 20.00 MEČ ZA ENEGA VITEZA (risana nanizanka)

14.05 20.30 STAN IN OLID (risana nanizanka)

14.05 20.45 GREH ZUPNIKA MOURETA (LA

14.05 FAUTE DE LABBE MOURET – francoski barvni film, 1970)

14.05 21.50 TV DNEVNIK

14.05 22.00 V SVETU DOMIŠLIJU (televizijska nanizanka)

14.05 22.50 SPORTNA RUBRIKA

14.05 23.00 POGOČILA

14.05 23.50 CIKLUS FILMOV NIKOLE BABIĆA:

14.05 24.00 ROBOTNICA (LA PIOVRA III – po

14.05 nih 5/13 dela italijanske nadaljevanke, 1987)

14.05 24.50 PRETELKOST V SEDNJOSTI:

14.05 25.00 STJEPAN RADIC

14.05 25.15 ZGOMI CUT

14.05 25.20 ZAJME SANJE (FROG DREAMING

14.05 – ameriški barvni film, 1985)

14.05 25.30 POGOČILA

14.05 25.40 CIKLUS FILMOV NIKOLE BABIĆA:

14.05 25.50 ROBOTNICA (LA PIOVRA III – po

14.05 nih 5/13 dela italijanske nadaljevanke, 1987)

14.05 25.50 PRETELKOST V SEDNJOSTI:

14.05 25.50 STJEPAN RADIC

14.05 25.50 ZGOMI CUT

14.05 25.50 CIKLUS FILMOV NIKOLE BABIĆA:

14.05 25.50 ROBOTNICA (LA PIOVRA III – po

14.05 nih 5/13 dela italijanske nadaljevanke, 1987)

14.05 25.50 PRETELKOST V SEDNJOSTI:

14.05 25.50 STJEPAN RADIC

14.05 25.50 ZGOMI CUT

14.05 25.50 CIKLUS FILMOV NIKOLE BABIĆA:

14.05 25.50 ROBOTNICA (LA PIOVRA III – po

14.05 nih 5/13 dela italijanske nadaljevanke, 1987)

14.05 25.50 PRETELKOST V SEDNJOSTI:

14.05 25.50 STJEPAN RADIC

14.05 25.50 ZGOMI CUT

14.05 25.50 CIKLUS FILMOV NIKOLE BABIĆA:

14.05 25.50 ROBOTNICA (LA PIOVRA III – po

14.05 nih 5/13 dela italijanske nadaljevanke, 1987)

14.05 25.50

19.30 ČAROBNA SVETILKA, otroški program
MATT IN JENNY (ameriška naničanka)
20.00 LUCY SHOW (ameriška humoristična naničanka)
20.30 OCTAVIA (ameriški barvni film, 1981)
22.00 ZREBANJE LOTO
22.05 TV DNEVNIK
22.10 V SVETU DOMIŠLIJU
23.00 ŠPORTNA RUBRIKA

AVSTRIJA I

9.00 JUTRANJI PROGRAM: Čas v sliki/9.05 Pravica do ljubezni, pon. 49. dela/9.30 Ručina za vse/10.00 Mi, pon./10.30 Dragi, postajam mlajša, pon., amer. filma (1982)/12.05 Sport v ponedeljek, pon./13.00 Čas v sliki
13.10 TOM CROSBY IN MIŠJA BRIGADA (Jack and the Beanstalk – japonski risani film, 1977/78)
14.35 RAJI ŽIVALI: Pernati svet Avstralije
15.00 TUDI HEC MORA BITI
15.25 OSTRŽEK, Sam na morju, risanka
15.50 MEDVED BOJAN, risanka
15.55 MALI LJUDJE – VELIKI LJUDJE, Sosedji, zadnji del
16.10 OBISK IZ LILIPUTANJE, Pogrešani v parku
16.35 NAVIHANA ČETVERICA, 3. del
17.00 MINI ČAS V SLIKI
17.10 WURLITZER
18.00 ČAS V SLIKI
18.05 MI
18.30 LETEČI ZDRAVNIK, Govorce
19.22 ZNANJE DANES
19.30 ČAS V SLIKI/VREMENI
20.00 ŠPORT
20.15 DEŽELA GORA
21.00 NAREDI SI SAM
21.07 POGLEDI S STRANI
21.15 TIN MEN – STRAŠNA TEKMECA (Tin man – ameriški film, 1987)
23.05 AMERIČAN (II cugino Americano – 1/3 del italijanske nadaljevanke, 1986)
0.20 CHICAGO 1930, serija
1.05 ČAS V SLIKI

Sreda,
17. julij

SLOVENIJA I

8.35–12.10 in 16.05–23.50 TELETEKST TV SLOVENIJA
8.50 VIDEO STRANI
9.00 ŽIV ŽAV
9.55 BLÍSC IN VRÍŠČ GLEDALIŠČ (ponovitev češke drame)
11.10 UKRADENNA (STOLEN – ponovitev 2/6 dela angleške nadaljevanke, 1989)
12.00 VIDEO STRANI
16.20 VIDEO STRANI
16.35 SOVA, ponovitev PUJOVSI DOSJEJI (THE PIGLET FILES – 7/14 dela angleške humoristične naničanke, 1989)
POLNOČNI KLICI (MIDNIGHT CAL-
LER – 3/21 del ameriške naničanke, 1990)
RESNA GLASBA
18.00 TV DNEVNIK I
18.05 KLUB KLOBUK, kontaktna oddaja
19.05 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK II
20.05 FILM TEDNA
ISKALCA (THE SEARCHERS – ameriški barvni film, 1955)
22.00 TV DNEVNIK III
22.25 SOVA
ALF (45. del ameriške humoristične naničanke, 1988/89)
POLNOČNI KLICI (MIDNIGHT CAL-
LER – 4/21 del ameriške naničanke, 1990)
23.40 VIDEO STRANI

SLOVENIJA II

17.30 SATELITSKI PROGRAMI – POSKUSNI PRENOSSI
18.30 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
19.00 TV SLOVENIJA
STUDI MARIBOR
POSLOVNA BORZA
TV RULETA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 ZARIŠCE

20.30 SLAVNOSTNI KONCERT OB STO-
LETNICI CARNEGIE HALLA (3. del posnetka glasbene prireditev)
21.25 SVET POROČA
22.10 SATELITSKI PROGRAMI – POSKUSNI PRENOSSI
23.10 YUTEL

HRVAŠKA I

9.30 POROČILA
9.40 TV KOLEDAR
9.50 VOJNA KRAJINA NA HRVAŠKEM (4., zadnji del dokumentarne serije HTV)
10.20 PASJE ZGODE (1/6 del otroške naničanke)
10.50 KULTURA VSAKDANA (2/4 del dokumentarne oddaje)
11.30 SPENCERJEVA GORA (SPENCER'S MOUNTAIN – ameriški barvni film, 1983)
13.25 MURPHY BROWN (8/15 del ameriške humoristične naničanke)
13.50 SPORTNA DOBA
14.50 SPORTNIK BILLY (ameriška risana serija)
15.25 POROČILA
15.35 TV KOLEDAR
15.45 VIETNAM (VIETNAM – ponovitev 4/10 dela avstralske nadaljevanke, 1990)
16.30 PUJOVSI DOSJEJI (PIGLET FILES – ponovitev 2/14 dela angleške naničanke)
16.55 STRAST IN PARADIŽ (PASSION AND PARADISE – ponovitev 2/4 dela ameriške nadaljevanke, 1990)
18.15 HRVAŠKA DANES
18.45 ZLATA DOLINA – POŽEŠKA DOLINA, potopis
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK I
20.05 CIKLUS, ZNANSTVENOFANTA-
STIČNIH FILMOV
PROJEKT PLOČEVINASTI ČLO-
VEK (PROJECT: TIN MAN – ameriški barvni film)
21.25 DNEVNIK
21.45 SREBRNA BOSNA (dokumentarna oddaja)
22.45 POROČILA

HRVAŠKA II

19.20 VIDEO STRANI
19.30 Barcelona: FINA POKAL V VATER-
POLU: Jugoslavija – SZ, prenos
20.30 RISANKA
20.35 MEGAMIX
21.45 KRILA (WINGS – 6/15 del ameriške humoristične naničanke)
22.15 STRAST IN PARADIŽ (PASSION AND PARADISE – 3/4 del ameriške nadaljevanke, 1990)
23.00 POROČILA
23.00 POIROT (POIROT – 3/10 del angleške tv nadaljevanke)

KOPER

17.30 ŠPORTNE ODDAJE
18.30 RISanke
18.50 ODPRTA MEJA
19.00 TV DNEVNIK
19.30 ČAROBNA SVETILKA, otroški program
STAN IN OLIO (risana serija)

20.00 LUCYJIN SHOW (LUCY SHOW – ameriška humoristična naničanka)

20.10 POSLEDNJI RAZBOJNIK (Billy the Kid – ameriški film, 1941)

20.40 GLASBENA SKRINJA

20.45 POPAJ, risanka

20.50 FRAČI DOL, z lutkami Jima Hen-
sona

20.55 OSTRŽEK, risanka

21.50 ZGODE, Na pomoč! Pošast

21.60 OBISK IZ LILIPUTANJE, Veliko pranje

21.65 NAVIHANA ČETVERICA, 5. del

21.70 MINI ČAS V SLIKI

21.70 WURLITZER

21.80 ČAS V SLIKI

21.85 MI

21.90 LETEČI ZDRAVNIK, Divji otrok

21.92 ZNANJE DANES

19.30 ČAS V SLIKI/VREMENI

20.00 ŠPORT

20.15 SHOW MIX

HOPALA, spodrsljaj iz sveta filma in televizije

FILMSKI POLJUB, fejtlon

21.20 POGLEDI S STRANI

21.30 ZADEVA, CICERO (Five Fingers – ameriški film, 1951)

23.15 AMERIČAN (II cugino Americano – 2/3 del italijanske nadaljevanke, 1986)

0.35 CHICAGO, Zgodba Floydja Gibbonsa

1.20 ČAS V SLIKI

0.10 VIDEO STRANI

22.20 TV DNEVNIK

22.30 V SVETU DOMIŠLIJU

23.15 ŠPORTNA SREDA

AVSTRIJA I

9.00 JUTRANJI PROGRAM: Čas v sliki/9.05 Pravica do ljubezni, pon. 50. dela/9.30 Evropske univerze, 2. del: Universitas Carolina – najstarejša srednjeevropska visoka šola v Pragi/10.00 Mi, pon.

10.30 MEDVEDKI NA JAPONSKEM (The Bad News Bears Go to Japan – ameriški film, 1978)

12.00 1000 MOJSTROVIN, Johannes Itten: Srečanje

12.10 REPORTAŽE Iz TUJINE, pon.

13.00 ČAS V SLIKI

HRVAŠKA I

9.30 POROČILA

9.40 TV KOLEDAR

9.50 V VRITINU STOLETU: BEKJA

10.20 AS (otroška tv igra)

10.50 HRVAŠKI SABOR (2/6 del dokumentarne serije HTV)

PRAVO IN PRAVICA

11.20 VIDEO STRANI

11.30 INŠPEKTOR VINKO (3/8 del domače serije)

12.35 MAJOR IN FRKLJA (THE MAJOR AND THE MINOR – ameriški film, 1942)

14.10 MURPHY BROWN (9/15 del ameriške humoristične naničanke)

14.35 SUZY – ROCK

15.05 RISANAK

15.15 POROČILA

15.25 TV KOLEDAR

15.10 POIROT (ponovitev 3/10 dela angleške naničanke)

16.30 KRILA (WINGS – ponovitev 6/15 dela angleške humoristične naničanke)

16.55 STRAST IN PARADIŽ (PASSION AND PARADISE – ponovitev 3/4 dela ameriške nadaljevanke, 1990)

17.45 AS (ponovitev otroške tv igre)

18.15 HRVAŠKA DANES

18.45 KULTURA VSAKDANA

19.15 RISANKA

19.30 DNEVNIK I

20.05 SPEKTER

21.10 SRCE MESTA (THE HEART OF THE CITY – 3/12 del ameriške nadaljevanke, 1988)

21.55 DNEVNIK II

22.15 MORJE, MORJE (6/7 del potopisne serije)

PANONSKO MORJE

22.45 GLASBENA SCENA:

STEKLENI DRAGULJI, oddaja o operetni glasbi

23.40 POROČILA

HRVAŠKA II

9.20 VIDEO STRANI

19.30 Barcelona: FINA POKAL V VATER-
POLU: Jugoslavija – ZDA, prenos

13.10 RAZBITE REŠETKE (nemški film 1943)

14.50 CONNY JE KOS VSEMU, Nepovabljeni post

15.00 OSTRŽEK DOL, z lutkami Jima Hen-
sona

15.25 OSTRŽEK, Čudovita rešitev

15.50 HELI – OTROŠKI PROMETNI

KLUB

15.55 SLIVANUS – ZMAJ V GOZDU, sil-
janica

16.10 OBISK IZ LILIPUTANJE, Sherry s nosledicami

16.35 NAVIHANA ČETVERKA, 4. del

17.00 MINI ČAS V SLIKI

17.10 WURLITZER

18.00 ČAS V SLIKI

18.05 MI

18.30 LETEČI ZDRAVNIK, Prepozvana

ljudbenost

19.22 ZNANJE DANES

19.30 ČAS V SLIKI/VREMENI

20.00 ŠPORT

20.15 TRUE NOVČIČI V VODNJAKU (THREE COINS IN THE FONTAIN – ameriški film, 1954)

21.50 Pogledi s strani

22.00 DALLAS, Aktiv Odessa

22.45 GORILA, Gorila in diamanta mr-
zilica

0.00 CHICAGO 1930, Morilsko pogodb

a

0.45 ČAS V SLIKI

1.20 SOVA

1.20 VIDEO STRANI

1.20 ČAS V SLIKI

1.20 ŠPORTNE ODDAJE

1.20 RISANKE

1.20 ODPRTA MEJA

RADIO VELENJE

Petak, 12. 7.: 15.00 Začetek sporeda, 15.15 Poročila Radia Velenje, 15.30 Dogodki in odmevi, 16.20 Za konec tedna, 16.30 Duhovna iskanja, 17.00 Vaše čestitke in pozdravi, 18.00 V imenu Sove, 19.00 Vi izbirate, mi vrtimo, 20.00 Laho noč.

Nedelja, 14. 7.: 11.00 Začetek sporeda, 11.15 Poročila Radia Velenje, 11.25 Kdaj, kje, kaj, 11.30 Z mikrofonom med vami, 12.30 Konec opoldanskega javljanja, 15.00 Vaše čestitke in pozdravi.

Ponedeljek, 15. 7.: 15.00 Začetek sporeda, 15.15 Poročila Radia Velenje, 15.30 Dogodki in odmevi, 16.10 Kdaj, kje, kaj, 16.15 Minute z domačimi ansamblji, 17.00 Ponedeljkov šport, 18.00 Najboljše, najnovejše, 19.00 Na svidenje.

Sreda, 17. 7.: 15.00 Začetek sporeda, 15.15 Poročila Radia Velenje, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RS), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.30 Odprtvo z violinskim ključem – Lestvica domaćih sporeda.

Četrtak, 18. 7.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.30 v Dolo, 8.45 Horoskop, 9.00 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 10.30 Študentski servis, 11.00 Opoldanska mavrica, 13.00 Danes do 13-tih (prenos RS), 13.30 Za najmlajše, 14.30 Kam danes?, 15.00 Dogodki in odmevi (prenos RS), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.30 Rumeni CE, 19.00 Čestitke sporeda.

Petak, 19. 7.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.30 v Dolo, 8.45 Horoskop, 9.00 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 10.30 Študentski servis, 11.00 Opoldanska mavrica, 13.00 Danes do 13-tih (prenos RS), 13.30 Za najmlajše, 14.30 Kam danes?, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RS), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.30 Odprtvo z violinskim ključem – Lestvica domaćih sporeda.

V soboto, 20. 7.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.30 v Dolo, 8.45 Horoskop, 9.00 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 10.30 Študentski servis, 11.00 Opoldanska mavrica, 13.00 Danes do 13-tih (prenos RS), 13.30 Za najmlajše, 14.30 Kam danes?, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RS), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.30 Odprtvo z violinskim ključem – Lestvica domaćih sporeda.

V nedeljo, 21. 7.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.30 v Dolo, 8.45 Horoskop, 9.00 Športno dopoldne, 10.00 Poročila, 10.45 Danes v Večeru, 11.00 Opoldanska mavrica, 13.00 Danes do 13-tih (prenos RS), 13.30 Za najmlajše, 14.30 Kam danes?, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RS), 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.30 Odprtvo z violinskim ključem – Lestvica domaćih sporeda.

V knjižnici Edvarda Kardelja v Celju sta na ogled ve razstavi, obe do konca avgusta. Prof. Božena Orožen je pripravila razstavo z naslovom Anton Novačan, v knjižnici pa je na ogled tudi razstava Staro celjsko mestno jedro.

V Muzeju novejše zgodovine v Celju je na ogled razstava Sprehod s Pelikanom.

V Rogaški Slatini so do nadaljnega odpovedane vse prireditve, razen v Grafičnem muzeju, kjer je na ogled razstava z naslovom O jedači in pijači skozi grafično umetnost.

V razstavnih prostorih taverne Mimi v Celju je na ogled razstava del Vilibalda Kranjca.

V avli hotela Dobrni na Dobrni do 14. julija razstavlja Tatjana Jenko.

V hotelu Celela do konca julija razstavlja Srečko Škoberne.

V prostorih Kleka v Pregradi razstavlja Niko Ignjatič, letošnji nagrajenec mednarodnega slikarskega eks-tempora v Rogaški Slatini.

V Savudriji bo predvidoma prihodnji teden Likovna kolonija otrok, ki jo pripravlja celjska Zveza prijateljev mladine. Prijave še vedno sprejemajo na telefon 29-234.

V razstavišču Laški dvorec v Laškem bo jutri, v petek 12. julija ob 18. uri otvoritev razstave z naslovom Podobe Laškega. Ob otvoritvi bo predstavljena monografija mesta Laško, sodeloval pa bodo dr. Tomo Korošec, dramski igralec Boris Juh in Komorni moški zbor Celje pod vodstvom Katje Kovač. Razstava bo na ogled do 12. avgusta.

TRŽNICA

Breskve s Primorske

Tako, ko se je po zadnjih zapletih uredil tudi promet, so na celjski tržnici začeli prodajati odlične breskve s Primorskimi. Zaenkrat jih prodajajo trije prodajalci, pričakujejo pa še nove. Primorske breskve so izredno cenjene zaradi svoje dobre kvalitete, kar velja tudi za marelice. Po daljšem času se je končno le pocenila paprika, ki je bila med najdražjimi pridelki. Zdaj jo prodajajo po 50–100 din. Ni več jagod, dovolj pa je gozdni sadežev od borovnic do malin ter seveda gob, kot so jurčki in lisički. Borovnice so po 80–130, kar je tudi nekoliko ceneje kot prejšnji teden, jurčki so 300–400 in lisičke 150–200 din.

Celjska tržnica	kg/din	Celjska tržnica	kg/din
cvetača	50–70	koleraba	40–50
čebula	30–50	korenje	50–60
česen	120	kumare	20–30
stročji fižol	50–60	pesa	40
fižol v zrnju	60–70	peteršilj	80–100
krompir	20–40	paradižnik	30–50
		solata	20–30
		špinaca	70
		jedilne buče	80
		presno zelje	20–30
		zelenina	60
		breskve	25–50
		banane	40–60
		češnje	40–80
		hruške	50–60
		jabolka	30–70
		limone	40–50
		maline	50–70
		celi orehi	100
		orehova jedrca	160
		pomaranče	30–40
		sveže slive	60–80
		nekatarine	60
		smokve	80–100
		lubenice	60
		med	70–90
		šampinioni	80
		maslo	80
		skuta, smetana	60
		jajca	1,20–3
		zaklani kokoši	78
		zaklani piščanci	82

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega sina, brata in zaročenca

STANKA STRAŠKA

iz Ponikve

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih življenja stali ob strani, izrazili sožalje, darovali cvetje in maše ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Še posebej se zahvaljujemo: g. župniku Mihi Hermanu za opravljen obred, sosedom Mastnakovim, pevcem, godbenikom, govornikom, predstavnikom občine Šentjur in KS Ponikva, inšpektorju Milice Ljubljana-mesto Darku Repenšku za vodenje pogreba v vsem sodelavcem PM Šiška, oddelek Medvode, Ljubljana-mesto, Celje in Šentjur.

Neutolažljivi:
vsi njegovi

Če bi solza te zbudila,
ne bi krila te gomila.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža

RUDIJA GRAČNERJA

iz Rifnika pri Šentjurju

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ga v tako lepem številu pospremili na zadnji poti, darovali vence in cvetje, pa tudi za svete maše. Hvala govornikoma, godbi Železarne Štore tudi za odigrano Tišino. Iskrena hvala gospodu kaplanu za opravljen obred, sodelavcem Žične, posebna hvala Bevčevim in Kalanovim.

Žaluoča:
žena Ivanka in ostali.

MARTINU ŽOHARJU

Delo, skromnost in poštenje, tvoje je bilo življenje.
Tvoj dom ovila je črnila in ostala je tišina,
ki močno boli ...

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate.

Žena Berta, sin z družino in ostalo sorodstvo.

V SPOMIN

13. julija 1991 bo minilo dve leti žalosti in bolečine, odkar je mnogo prezgodaj prenehalo biti plemenito srce

ANICE ŠIŠMANOVIĆ

Polna sreča in zadovoljstva so bila leta, ki smo jih skupaj preživel, ko si nam stala ob strani v dobrem in slabem. Dom, ki si ga s trudem in ljubezno zgradila, je prazen, prevladujeta le žalost in samota. Tako ostaja za teboj le bolečina, ki jo vsak izmed nas nosi v srcu. Nesrečni smo, ker smo te izgubili.

Hvala vsem, ki ohranjate lep spomin nanjo in postojite ob njenem prezgodnjem grobu.

Vsi njeni

**IZLET Z NT & RC
IN GOLFTURISTOM:**

AVGUST V UMAGU

Tokrat vam želimo predstaviti UMAZ – šampiona jugoslovenskega turizma leta 1990. To malo obmorsko mestece je oddaljeno vsega 29 km od Portoroža v smeri proti Poreču.

Izbirate lahko med hotelom PUNTA (B kat.) v istoimenskem turističnem naselju ali pa med apartmaji POLYNESIA v Katoru, apartmaji STELLA MARIS v turističnem naselju Stella Maris ali apartmaji KANEGRAD. Vsi ti apartmaji so B kategorije in komfortno opremljeni. Cene polnega penzionca v hotelu Punta se gibljejo od 3.445,00 din do 4.407,00 din, najem apartmajev pa od 5.018,00 din do 11.102,00 din, odvisno od velikosti.

Podrobnejše informacije so vam na voljo na oglasnem oddelku NT & RC ali na telefonu 061/831-249.

DARILO UDELEŽENCEM – ENOMESEČNA NAROČNINA NA NOVI TEDNIK!

Golfturistovi splošni pogoji so sestavni del programa in so vam na voljo na oglasnem oddelku NT & RC

NOVO – NOVO – NOVO – NOVO AVTOKLEPARSTVO – FONDA SE PRIPOROČA!

Naredimo kvalitetno, hitro in po ugodni ceni. Možnost plačila na več čekov. Spodne Roje, Šempeter, informacije na tel. Celje, 27-475, zvečer.

PRODAM

motorna vozila

101 letnik 77, registrirano, ugodno prodam. Tel. 33-043.

JUGO 45, letnik 89, ugodno prodam. Tel. 34-201, od 6. do 15. ure.

FURGON 2200 D IMV, prodam. Registriran do julija 1992. Tel. 38-166, 24-546.

GOLF JX, I. 89, metalik, 4 vrata, ugodno prodam. Tel. 776-035.

AVTOKAMPER, opremljen, primeren za vikend, zelo ugodno prodam. Tel. 776-035.

ZASTAVA 750 – I. 76, registracija do februarja 92. Inf.: 712-320 med 12. in 14. uro.

HONDO 250 CB ugodno prodam. Cena 1700 DEM din. prot. Branko Novak, Celje, Zagrad 13.

AVTO-SERVIS BRANCE

Laško,
tel: 063/731-282

Obiščite naš novi

RAZSTAVNI SALON

v pasaži Avtomotorja,
na Kocbekovi ulici
v Celju

Z 126, letnik 5/90, prodam. Telefon 776-361, po 20. uri.

OPEL kadet, letnik 70, prodam. Telefon 731-123, Adam Klinar, Gabrino 18, Laško.

VESPO PX 200, srebrne metalne barve, z dodatno opremo, nujno prodam. Inf. na telefon 35-442, Dobrnik, Ostrožno.

FIAT 126 P, letnik 1985, ugodno prodam. Telefon 778-107

OSEBNI avto opel kadet 1,3 S avtomatik, letnik 1989, prodam. Cena po dogovoru. Dušan Kroflič, Rove 11, Frankolovo.

JUGO korall 55 GVL, letnik 89, reg. do marca 1992, prodam. Pavčnik, Laško, Sp. Rečica 120.

DIANO, letnik 78, reg. do decembra 91, prodam za 900 DEM din. prot. Tel. 34-075.

RENAULT 5 GT turbo, letnik 88, chrysler GTC turbo le baron, letnik 90, motorno kolo tomos CTX, prodam. Telefon (063) 772-114.

LADO nivo, letnik 1986 in motorno kolo APN 6 prodam. Telefon (063) 33-597.

VW, letnik 74, neregistriran, nevozen, prodam. Telefon (063) 31-708, od 15. ure dalje.

SAMARO prodam. Lado Zorko, Dolharjeva 2, Celje.

NISSAN silvio 1,8 turbo prodam. Telefon 736-375, po 20. uri.

126 P, neregistriran, vozen, prodam. Telefon 36-934.

CITROEN GS, letnik 79, prodam. Telefon 713-678.

JUGO korall 60, letnik 11/89, prodam ali menjam za lado karan. Miran Veber, Vojkova 7, Celje.

JUGO korall 55, star 2 leti in pol, registriran do januarja 92, dobro ohranjen, prvi lastnik, prodam. Inf. na telefon (063) 770-073, Tofant.

TRAKTOR Zetor 5011, 1800 del. ur., z original kabino, prodam. Miran Gaberšek, Kačji dol 5, Podplata.

SILO-KOMBAJN Merks II za koruzo, milin za žito na kamne, vitlo za les za na traktor, cena ugodna, prodam. Tel. 721-799.

stroji

TROSILEC za hlevski gnoj, prodam. Drago Medved, Dolga gorica 15, Ponikva.

TRAKTOR Zetor 5011, 1800 del. ur., z original kabino, prodam. Miran Gaberšek, Kačji dol 5, Podplata.

SILO-KOMBAJN Merks II za koruzo, milin za žito na kamne, vitlo za les za na traktor, cena ugodna, prodam. Tel. 721-799.

posest

PARCELO, 1189 m², s starejšo vseljivo hišo, ob glavni cesti Dobrava-Vojnik, možnost mirne obrti, prodam. Telefon 778-107.

HIŠO v Rimskih Toplicah prodam. Telefon (061) 881-012.

Trgovina Zoya
Vida Medved
ŠKOFJA VAS

Ob nakupu nad 500 din priznamo 5% popusta (popust ne velja za akcijsko prodajo in cigarete).

Na tekstilnem oddelku imate možnost nakupa na 3 čake, na oddelku živil pa 2 čeka.

Blago vam po želji dostavimo na dom.

Trgovina Zoya, Vida Medved, Škofja Vas

ZIPP d.o.o.

podjetje za posredovanje nepremičnin

Prodajate hišo, stanovanje, lokal, poslovni prostor...
Kupujete hišo, stanovanje, poslovni prostor...?
Oddajate hišo, stanovanje, lokal...?

Najamemo več stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov v Celju in okolici
Nudimo najboljše plačilne pogoje – možen kasnejši od kup

Svetujemo vam pri oblikovanju cene in uredimo vse pravilnosti, kupcem provizije ne zaračunavamo.
Ustanovite podjetje!

Nudimo vam kompletno ustanovitev podjetja, vključno z ZT.

Titov trg 4, CELJE (hotel EVROPA)
tel. (063) 24-208, int. 323, od 8. do 12. in od 14. do 18.

**Novo:
Trgovina »Lesjak«**

Trnovec oz. Sele
Šentjur pri Celju (pred križiščem v smeri Šentjur–Dramje)

PONUDBA TEDNA:

- pralni prašek VAL 3 kg 94,90
- Izjemno ugodna cena mesnih izdelkov MIT Trbovlje

Delavnik od 8. do 19. ure
Sobota od 8. do 17. ure
Nedelja od 8. do 12. ure

NOVO hišo v centru naselja, razsvetljiva, asfaltirana. Šifra: »16 km iz CELJE

MALO brunarico in sedovno hišo. Šifra: na telefon 21-152

V BLIŽINI Velenja prodan in opremljeno vikend hišo (100 m² z 900 m² zemljišča (sadež, brajda, vrt) za 55.000 DEM faltirani dostop, voda, elektrika, Tel. 063 858-153.

stanovanja

TROSOBNO stanovanje v centru Celja, v pritličju Celja, 80 m², primerno za poslovni prostor, vhod iz ulice, prodam. Šifra: »TEJA»

oprema

ZAMRZOVALNIKOV skrinjijo, skoraj novo, prodam. Vam

Na Zelenici 5, Celje.

ŠTEDILNIK, rabljen, dobro opremljen, 4 plin, 2 električne, proizvod Lipar, Delavska 16, Celje.

RAZTEGLJIVI kavč, malo rabljen, dva fotela, poceni prečni

36-261.

“Savinjski magazin Žalec”

Slandrov trg 35 – 63310 Žalec

40 let

NEVERJETNO, TODA RESNIČNO!

Savinjski magazin Žalec vam nudi ta trenutek kredite, kakršnih ne dobite nikjer v Sloveniji.

Kredit lahko dobite za vsak nakup nad 1000 DEM (dinarske protivrednosti) in sicer na **12 mesecev brez pologa in po fiksni obresti**. Na kredit lahko kupite vse blago razen živil, po želji pa se lahko s prodajalcem dogovorite tudi za kredit s krajšo odplačilno dobo.

Informacije: prodajalne Savinjski magazin Žalec

40 let 40 let 40 let 40 let 40 let 40 let

BLAGOVNI CENTER CELJE, p. o.

PRODAJNI CENTER GALA

GALA CENTER CELJE – GALA CENTER CELJE – GALA

**UGODNO
UGODNO
UGODNO**

- zložljivi stol – ležalnik – 654,50
- Vic Kreker Kraš – 15,10
- keksi Harmonija – 29,90
- čokolada uvoz 100 gr – 18,70

Prodajni center Gala Celje je odprt vsak petek do 21. ure.

GALA CENTER CELJE – GALA CENTER CELJE – GALA

NAMA

KMEZAD TP NAMA, p. o., Žalec
INF. TELEFON: ŽALEC (063) 711-231, LEVEC 24-313

IZREDNO UGODNO

IZDELKI IZ 100% BOMBAŽA:

- ženske spodnje majice
 - moške spodnje majice
 - moške spodnje hlače
 - moške pižame
- 89,50
- 79,50
- 63,30
- 389,70

15 LET VELEBI AGOVNICE NAMA ŽALEC

10 LET PC NAMA LEVEC

JAVNO PODJETJE
KOMUNALA CELJE
PE Toplotna oskrba
Škapinova 1, Celje

obvešča

da se v času izven kurične sezone

okvare na napravah tople vode

ob sobotah, nedeljah in
praznikih, javljajo med 7. in
20. uro na telefon 33-672.

JARKICE: rjave in grahaste proda-
jamo vsak dan. Winter, Lopata
55, telefon 33-751.

ostalo

PISARNIŠKO pohištvo in daljinski
telefon, oboje le dva meseca
staro, prodam. Možnost najema
pisarne. Tel. 28-422.

ZIVINSKO prikolico prodam. Janez Krameršek, Primož 1a.

SIVALNI stroj Bagat, dobro ohranjen,
poceni in Tomos avtomatič 1 leto in pol star, zelo malo
vožen, odlično ohranjen, pro-
dam. Karl Ratajc, Oblakova 38,
Celje.

Zdaj že točno vemo, katera trgo-
vina na Šlandrovem trgu v Žalcu
nas vedno znova
PRESENETI?

Seveda

R -interier

Šlandrov trg 9, Žalec
tel. (063) 714-218

Še vedno najbolj
obiskana trgovina
s POHIŠTVOVIM in
stanovanjsko
opremo na Štajerskem!

ZAKAJ?

Krediti na 3 mesece? Da in še več!
Krediti na 6 mesecev? Da in še več!
Krediti na 12 mesecev? Da in še mnogo ostalih
ugodnosti!

10%, 20%, 30% popusti? Ne, ker imamo že tako
najnižje cene!

Hit ponudba: AKCIJSKA PRODA-
JA ODEJ IN ZLOŽLJIVIH MIZIC
S STOLI ZA KAMPIRANJE.

RAZNO

V CENTRU Žalca oddam prostore,
primerne za obrt ali predstavn-
štvo. Prvo nadstropje, inf. na te-
lefon 26-028

ZALUZIJE, rolete v več barvah in
izvedbah izdelujem, montiram in
servisiram. Telefon 24-296,
Andrej.

KAFRA

LEKOVA DOMAČA LEKARNA
KAFRA
CELJE, Židanškova 3
tel: 28-580

AKZO Sikkens

MEŠAMO AVTOLAKE

Sikkens

in HELIOS

v vseh kvalitetah, po re-
cepturi in vzorcu.

NUDIMO ves avtoličar-
ski material in celotno
opremo ter naprave za
avtoličarske delavnice.

Drago PIRH

Kardeljeva 83

ŽALEC

tel: 063/712-481

fax: 063/714-675

SERVIS SEMIČ

Šmarje pri Jelšah 69

Hiro in kakovostno vam popravimo pralne stroje,
štedilnike, hladilnike, zamrzovalnike in bojlerje.

V trgovini »OBOKI« Na Židanškovi 7 v Celju,
ŠE VEDNO NAJCENEJŠI!

Odporni čas:
delavnik od 8. do 12. in od 15.30 do 19. ure, sobota od
8. do 12. ure.

Naročila za vsa popravila sprejemamo v trgovini
»OBOKI« in NON-STOP na telefon: (063) 821-385.

Božo GLAVAČ

Soseska V
ŽALEC

tel: 063/711-240

Pizzeria, ki je odprta ves
dan.

Poleg slastnih pizz nudimo
še
odlične špagete, lasagne in
še marsikaj.

V Pizzerii Mamma mia je
slišati:
»Mamma mia, kako je
dobro.«

ODDAM poslovni prostor v prodaj-
nem centru Nama v Levču, 30
m². Telefon 24-001.

ROLETE, žaluzije in platnene rolo-
je izdelujem, montiram in po-
pravljamo. Telefon 25-031, Jure.
ZIDARSKA in tesarska dela prev-
zamem in hitro opravim. Telefon
(063) 723-341 in 723-621.

OPRAVLJAM manjša zidarska de-
la. Servis Pri poplavi. Šifra
UGODNO.

NUDIM varstvo na svojem domu,

4 km iz Žalca, za otroke, stare

od 1 do 5 let. Šifra VARUHINJA.

SLADKORNI bolniki – sodobno
uvoženo injekcijsko brizgalko
s kompletom igel za enkratno
uporabo, ugodno prodam. Tel.
25-205, po 19. uri.

PRALNE stroje in štedilnike gore-
nje popravljam hitro in kvalitet-
no. Toni Kitek, Kasaze 107 g,
Petrovče, telefon 776-854.

GOSTINSKI lokal v bližini Celja
oddam in iščemo glasbenike za
igranje na vrtu ob koncu tedna
ter zaposlimo natakarico. Šifra:
»POLETJE«.

ZA KONTROLU tesnosti, priklop in
zamenjavo dotrjanih elemen-
tov na vseh vrstah plinskih šte-
dišnikov, se priporoča, Rado Str-
nad, Tremerje 6, tel. 25-795.

ELEKTRO servis, elektro instalaci-
je, montaža in dobava alarmnih
sistémov, popravilo električnih
aparatov, montaža avto radijev.
Priporoča se Miran Veber, Voj-
kova 7, Celje.

Veterinarska dežurstva

VETERINARSKA POSTAJA CELJE: Delovni čas veterinar-
jev na veterinarski postaji v Celju je od 7.00 do 14.30. Ambulanta
za male živali je odprta vsak dan dopoldan (razen ob nedeljah in
praznikih) od 8. do 10. ure, ob torkih in četrtkih pa tudi popol-
dan od 16. do 17. ure, sicer pa je dežurna služba za najne primere
organizirana v popoldanskem in nočnem času. Telefon: 34-233.

VETERINARSKA POSTAJA LAŠKO: Veterinarska služba
v občini Laško je v rednem delovnem času od 7. do 15. ure
organizirana na veterinarskih postajah v Laškom in Radečah.
Dežurstvo od 15. do 7. ure pa je za celo občino na veterinarski
postaji Laško, telefon: 731-485. V primeru odsotnosti veterinarja
v času dežurstva pa lahko sporočilo pustite pri vratarju Pivo-
varne, telefon: 731-121.

SVET OSNOVNE ŠOLE 63302 GRIŽE

RAZPISUJE
prosta dela in naloge

ravnatelja

(reelekacija)

Pogoji: – pedagoška izobrazba

– najmanj 5 let delovnih izkušenj, ter da dosega
delovne rezultate, iz katerih izhaja, da bo lahko
uspešno opravljal naloge pedagoškega vodje šole,
– opravljen strokovni izpit.

Prijave z dokazili sprejemamo 8 dni po objavi razpi-
sa, na naslov Svet osnovne šole Griže, 63302 Griže.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri, v 30 dneh, po
roku prijave.

ZDRUŽENE OSNOVNE ŠOLE CELJE

razpisujejo
delovno mesto

ravnatelja organizacijske enote

PIONIRSKI DOM CVETKE JERINOVE CELJE
nastop dela 1. 9. 1991.

Za ravnatelja je lahko imenovan občan, ki izpolnjuje
pogoje iz 89. člena Zakona o osnovni šoli:

– ima najmanj višjo izobrazbo pedagoške smeri,
– ima najmanj pet let delovnih izkušenj v vzgojno-
izobraževalnem delu,
– ima opravljen strokovni izpit,
– ima organizacijske in vodstvene sposobnosti, po-
sebej za področje interesnih dejavnosti.

Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev in pogledi
na nadaljnji razvoj dejavnosti Pionirskega doma po-
sljite v 10 dneh po objavi razpisa na naslov: Zdržu-
ne osnovne šole Celje, Vodnikova 10/a Celje, s prip-
isom PRIJAVA NA RAZPIS.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po
objavi razpisa.

NT&RC

Direktor in glavni urednik: Jože Cerovšek.
Odgovorni urednik Novega tednika: Branko Stamejčič.
Odgovorni urednik Radia Celje: Mitja Umnik.

Redaktorja: Tatjana Cvirk, Nataša Gerkeš.

Redakcija: Marjela Agrež, Irena Baša, Robert Gorjanc, Brane
Jeranko, Nada Kumer, Edo Einspieler, Edi Masnec, Mateja
Podjed, Milena Brečko-Poklč, Franček Pungerčič, Urška
Selšnik, Ivana Stamejčič, Zdenka Stopar, Tone Vrabl, Janez
Vedenik, Željko Zule.

Tehnična urednica: Franjo Bogadi in Bojan Knavs.

Tajnica redakcije: Vera Orešnik.

Oddelek trženja in ekonomske propagande: Rado Pantelič,
Vojko Grabar, Valter Leben, Vojko Zupanc (telefon 29-431, fax
25-506).

Novi tednik izhaja vsak četrtek. Tisk: D.P. Delo, Tisk časopi-
sov in revij p.o., Ljubljana, Titova 35.

Cena posameznega izvoda je 25 dinarjev (2.100 ITL). Mesečna
naročnilna je 90 dinarjev. Za tujino je letna naročnilna 2.500 din.
Številka ziro računa: 50700-603-31198 – Novi tednik, Trg
V. kongresa 3/a, 63000 Celje, telefon: 29-431, telefax 25-506.
Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vracamo.

Celjska policija pred, med in zdaj

Vsakršno etiketiranje je v tem primeru nevarno, pravi prvi mož celjske milice

Franc Bevc

Poleg enot slovenske teritorialne obrambe je v času agresije JA na Slovenijo pomembno vlogo odigravala tudi slovenska policija. Na našem območju so množico nalog opravili delavci UNZ Celje, ki smo jih, in jih še, srečujemo na vsakem koraku. Da bi to delo na našem območju pobiže spoznali, smo za pogovor prosili Francia Bevca, načelnika inšpektorata milice UNZ Celje.

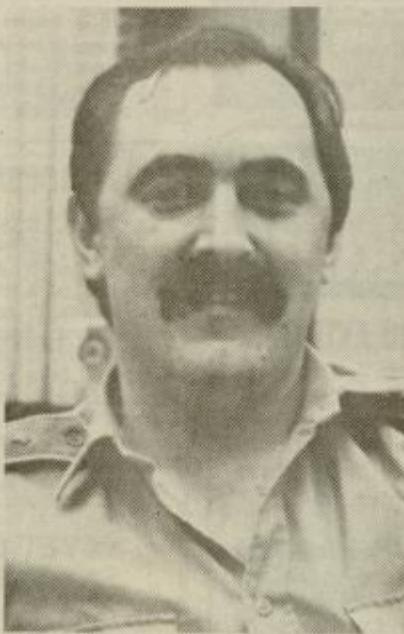
V času agresije na našo republiko na celjskem območju ni bilo kakšnih pravih vojnih operacij, so pa bile povsod na delu tudi ojačane miličniške patrulje. Kaj je bilo njihovo poglavito delo in katere naloge so bile v ospredju?

Delo v tem času je bilo za nas izredno pestro, saj imamo za takšne in podobne situacije pripravljenih vrsto aktivnosti, pri čemer je ostalo zagotavljanje varnosti še vedno prva naloga. Gre za varnost v najširšem smislu. Bili bi slaba policija, če ne bi zavarovali lastnih objektov, sledilo je zavarovanje pomembnih objektov, brez katerih naša družba ne more normalno funkciorirati. Gre za infrastrukturne objekte, objekte elektrogospodarstva, ptt-ja in podobno. Poleg tega je bilo treba budno opazovati, kako deluje nasprotnik: morali smo spremljati njegovo gibanje po cestah, po zraku, opazovati, kaj se dogaja v njihovih objektih in še kje. Da bi bili vsem tem nalogam kos, je bilo treba angažirati veliko število miličnikov, ki so jih občani lahko videvali na vseh glavnih relacijah, v stanovalskih soseskah in tam, kjer se je zadrževalo ali zbiralo večje število ljudi. Ena od pomembnih nalog je bilo tudi zbiranje za varnost pomembnih podatkov. Zato so bili vzpostavljeni mnogi stiki z občani, z njimi smo se pogovarjali in mnoge v nekem smislu animirali, da so nas obveščali oziroma nam posredovali razne podatke, ki so se jim zdeli pomembni. Seveda je bilo treba vse te informacije potem preverjati in včasih je bila pri tem potrebna izredna previdnost. Nadalje je bilo treba kadrovsko popolnit posebno enoto milice, delovati na mejni kontrolni točki v Dobovcu in zraven opravljati še vse drugo, redno delo, tisto za kar ta družba potrebuje milico. Tu mislim na naloge ob prometnih nezgodah, na vzdrževanje javnega reda in miru, tudi na raziskovanje kaznivih dejanj, četudi je levji delež pri slednjem prevzela naša kriminalistična služba. Mnogokrat pa je bilo treba narediti marsikaj, kar ne sodi v policijsko delo, a če se ljudje obrnejo na nas, jim pomoč nudimo.

Ceprav vojne v najhujši obliki na našem območju ni bilo čutiti, so bili miličniki najbrž ves čas izpostavljeni vrsti nevarnosti, zlasti še, ker je bilo pričakovati hitre spremembe, na katere ste morali biti pripravljeni...

K sreči lahko rečem, da direktno s strani agresorja ni bil ogrožen noben naš miličnik. Pa vendar je bila narava dela in stanja takšna, da je bilo večkrat pričakovati zelo resne nevarnosti. Primer za to je obvestilo v prvih dneh vojnega stanja, da se peljejo iz smeri Zagreba proti Zidanem Mostu v dveh vagonih vojakov v civilnih oblačilih, ki so oboroženi. To je kar težka predpostavka, na katero je treba reagirati. Treba je bilo izvesti potreben postopek, da bi se na koncu ugotovilo, da to ni tisto, kar je vsebovala informacija. Tudi spremeljanje vojaške kolone, ki jo je, poleg enot teritorialne obrambe spremeljal tudi naša posebna enota milice, in ki je bila več dni zabarikadirana v Dravogradu ter se je preko našega območja umikala proti Hrvaški in Mariboru, ni bila preprosta naloga. V tej koloni je bilo okoli sto vojakov, ki so bili oboroženi, v vojaških oklepnih vozilih so bile posadke. To je bil za nas kar resen zalogaj, da se je vse skupaj varno izvedlo.

Vse te aktivnosti so gotovo močna fizična in zlasti psihična obremenitev za miličnike. Kako ste reševali te

njihove stiske, povezane tudi z daljšo odstotnostjo od družin, ki jih imajo?

Žal se v takšni situacijah na ta vidik prevečkrat pozabi. Trudili pa smo se, kolikor je bilo pač mogoče, da so imeli miličniki, ki so bili najbolj angažirani, omogočene stike z družinami. Ampak v tej situaciji so bile le na prvem mestu naloge, ki so jih morali opraviti. Ker na celjskem območju borbenih aktivnosti ni bilo, smo miličnike lažje razporejali.

Ste ob vsem tem poskrbeli tudi za varnost njihovih družinskih članov?

Nic več varnosti jim nismo mogli nuditi kot smo jo vsem drugim občanom. Če bi posebej varovali družine miličnikov, se bojim, da bi nas potem bilo za občane premalo.

Ljudem še vedno ni povsem jasno, kaj so posebne enote milice in kakšne naloge opravljajo. Tudi te enote smo srečevali in tudi ti miličniki so opravljali številne naloge...

To niso nobeni specialeci ali kakšni komandosi, kot jih ljudje imenujejo oziroma razumevajo. Ta enota je ustavljena iz miličnikov naše regije, iz vsake postaje milice nekaj. To so ljudje, ki so izurjeni za najbolj zahtevne naloge oziroma postopke. Ta enota ima tudi posebno opremo, tudi zaščitno in je še dodatno oborožena. Gre za najbolj izpostavljeni enoti v strokovnem smislu.

Svoje enote ste popolnili tudi z rezervisti. Kako so se ti vklopili pri opravljanju vseh miličniških opravil, zlasti v izrednih razmerah?

Miličniki-rezervisti so se enakovredno vključili v delo postaj milice, delo so opravljali skupno z aktivnimi miličniki. Ker pa trenutno ni večje potrebe, samostojnih postopkov rezervisti ne opravljajo, saj vemo, da vseh postopkov in predpisov le ne poznamo v takih merih kot jih morajo poznati aktivni miličniki. Moram pa povedati, da se rezervni miličniki v naših vrstah dobro počutijo, ceprav so tudi zelo obremenjeni in četudi se jim je normalni item življenja s tem bistveno spremenil.

V Dobovcu je od 26. junija dalje kontrolna točka, ki predstavlja simbolično mejo med republiko Hrvaško in Slovenijo. Se je tam v teh štirinajstih dneh kaj posebnega dogajalo?

Z vidika agresije na Slovenijo se tam nič posebnega dogajalo. Ta kontrolna točka je ves čas delovala tako, kot je bilo zamišljeno, ob tem pa moram podariti, da to ni noben klasični mejni prehod, takšen kot je sosednjimi državami Avstrije, Italijo in Madžarsko. Ta točka pa je po svoje nekakšna prestižna zadeva za Slovenijo, in seveda vse ostalo takšne točke v naši republike. Gre pravzaprav za potrjevanje slo-

venske državnosti in to točko smo bili tudi pripravljeni braniti. Pa ne zaradi zaščite prestiža. Ta točka je bila istočasno blokada točka, na pomembni komunikaciji med Krapino in smermi proti Celju in temu delu slovenskega prostora. Zato smo imeli na tej točki močnejšo posadko teritorialne obrambe, pripravljena so bila sredstva za oviranje prometa, tako da bi bila to, če bi bilo potrebno, ena izmed mnogih blokadnih točk v Sloveniji, ki nadzorujejo slovenski prostor pred premiki oklepni vozil agresorja.

Vse pogosteje je slišati, da so se na celjskem območju pojavile četniške skupine. Koliko te govorice držijo?

O teh skupinah se že kar nekaj časa govorji. Mi vse te informacije, ki nam jih pogosto posredujejo občani, skrbno preverjamo. Do sedaj smo vse te govorice tudi javno demantirali. Še najbolj glasne so bile tovrstne govorice na območju možirske občine, kjer so ljudje že kar konkretno govorili o četniški organizaciji. Ko smo zadevo preverili, smo ugotovili, da je šlo za potegavščino ali neprijazno igro skupine mladoletnikov iz Žalc, ki se je po možirski občini prevzašla z avtomobilom z neko čudno zastavo, na kateri je bila mrtvaška glava. Šlo je za mladoletniški svojevrstni nemir in za nič kaj resnega. Pojavila pa se nek drug problem. Naša regija je nacionalno kar pestro sestavljena, sploh v večjih industrijskih centrih. Tam so ljudje postalji bolj občutljivi na ravnanje ljudi, ki po narodnosti niso Slovenci. Izjave teh ljudi so zdaj nekako bolj pretehtane, ljudje jih zdaj drugače razumevajo in že kar takoj ocenjujejo, da gre za zmetke četništva pri nas. Vsakršno etiketiranje je v teh časih nevarno, moram pa ob tem dodati, da je previdnost še vedno mati modrosti. Sicer pa je slovenski plebiscit javno pokazal, kolikšen delež prebivalstva Slovenije se je odločil za samostojno, neodvisno pot in med njimi je bilo zelo veliko ljudi, ki po narodnosti niso Slovenci in ki živijo z nami.

Kakšne so bile na splošno v zadnjem času varnostne razmere na našem območju in kakšne so danes?

V času agresije na Slovenijo je bila prometna varnost zelo dobra, kar je razumljivo, saj je bilo mnogo manj prometa kot ga je običajno. Promet je bil tudi oviran ter s tem upočasnen. Opozoril pa bi, da je sedaj na naših cestah še vedno veliko ovir, ki so označene s prometnimi znaki in te znake bi kazalo spoštovati v izogib nezgodam. V teh nepriznanih dneh je bilo tudi stanje na področju javnega reda in miru ugodno in tudi v prihodnjem kakšnih večjih incidentov ne pričakujemo. Gledate kriminalitev pa to: na začetku vojnega stanja je bilo na tem področju pravo zatišje, zdaj, ko so se začele zadeve malo sproščati, pa so ta kazniva dejanja spet v razmahu. Gledate varnostnih razmer, povezanih z agresijo na Slovenijo pa občanom svetujemo, da sledijo informacijam, ki jih posredujejo sredstva javnega obveščanja. Ta so iz prve roke obveščena, kaj se v slovenskem in jugoslovanskem prostoru ta čas dogaja. Seveda pa občani lahko računajo tudi na nas in na slovensko teritorialno obrambo.

MARJELA AGREŽ

Hrvat, ki nosi slovenski grb

Dnevi, ki so v strahu in tesnobi bežali mimo nas, vsak dan prinašali kaj novega in presenetljivega, smo bili presenečeni prijetno, včasih neprjetno. V dneh smo ponovno na drugačen način spoznavali s katerimi se poznamo že leta. Sajčasih niti nismo poznali, kdo je kdo, kaj dela, od koder je. Žal se je sedaj po nekaj spremenil, vendar pa se ljudje v bistvu nihče nista spremenili.

Eno največjih presenečenj so prinašale vrnitve ljudi, katere bi pomisli, da jim za Slovenijo ni mar. Tako se zgodilo tudi pretekli tened, ko se je iz Bosne in Hercegovine z dopusta ponoči vrnil v Slovenijo delavec, ki je dolga leta živel tu, po rodnu pa je Hrvat. »Domov sem dom, kar tako, malo pogledat, je pripovedoval naš zasebničec Ivica. »Živim v vasi, ki je popolnoma hrvatska, okrog nas pa so vasi, v katerih živijo pretežno Srbi. Ko je prišel domov, je bilo v BiH doči bolj »vroče«, nenehno se pripadniki različnih narodnosti grdo gledali med seboj. En dan so se pripadniki hrvaških in srbskih, ne vem kaj, najbrž specialnih enot, že gledali preko puškinov z levega na desni breg reke, ki teče mimo naše vas. Nihče ni hotel sprožiti, so se pomerili »kar na roke«, tako da se pošteno premetali. Moram povedati, da so zmanjšali Hrvatje, za konec so enega izmed nasprotnikov celo v reko.«

Tudi razglasitev slovenske samostojnosti je Ivica prevečkrat pozabil. Dom, kmalu zatem pa je prvič slišal o okupaciji Slovenije. »Dolgo sem razmišljal, kaj naj storim. Že dolgo živim v Sloveniji, tu je moja žena, imam stanovanje, da pri slovenskem podjetju. Znašel sem se v hudem prečakovanju. Že prej sem bil obveznik teritorialnih enot, kar sem bil na orložnih vajah. Vedel sem, da bodo vpoklicali. Resnično sem razmišljal, ali se ne当am Hrvat borim za Slovenijo ali ne? Vezan sem povsod v priči kot v drugi domovini. Nato sem začel razmišljati, ki sem jih preživel v Sloveniji, o sodelavcih, ki me takoj sprejeli medse, nasploh o ljudeh, od katerih nikoli nisem slišal žal besede. In kocka je padla, odvij se je za vrhnitev v Slovenijo. Nekaj časa na stop, da se zmanjšam v vlakom, avtobusom, uro ali dve pa sem tudi prešel peš, da bi čimprej prišel v svoje stanovanje. Tu me štiri dni čakal poziv za v vrste teritorialcev, oblekel sem se in se javil na občino. Niti za trenutek mi ni žal, da je tukaj, je zaključil naš pogovor Ivica Hrvat s slovenskim grbom na vojaški uniformi slovenskih teritorialnih enot. URŠKA SELIŠT

PROMETNE NEZGODE

Trčenje v Sodni vasi

Na regionalni cesti v Sodni vasi na Smarskem se je v pondeljek, 1. julija zvečer pripetila nezgoda, v kateri je bila ena oseba hudo telesno poškodovana, gmotna škoda pa znaša okoli 25 tisoč dinarjev.

Po kolovozni poti je iz stanovanjske hiše Sodna vas 27 zapeljal na kolesu z motorjem Anton Bukšek (61) iz Sodne vasi. Ko je pripeljal do regionalne ceste je zavil v levo v smeri Pristave. Zavil je v trenutku, ko je iz te smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Damjan Hrček (18) iz Mestinja. Kljub temu, da je Hrček močno zaviral in se v vozilu umikal, trčenja ni mogel preprečiti. Voznik kolesa z motorjem je bil pri tem hudo telesno poškodovan.

Nezgoda v križišču

V pondeljek, 1. julija po poldne se je pripetila prometna nezgoda na lokalni cesti, izven naselja Primož pri Ponikvi. Dve osebi sta bili v trčenju hudo poškodovani.

Iz smeri Primoža proti Ponikvi je vozil kolo z motorjem 16-letni K. M. iz Primoža. Ko je pripeljal do križišča s prednostno cesto, je zavil levo na prednostno cesto. V tem trenutku je iz smeri Ponikve pripeljal voznik osebnega avtomobila Ivan Golež (44) iz Velenja. Med voziloma je prišlo do trčenja, v katerem sta bila hudo telesno poškodovana voznička kolesa z motorjem in njeva sopotnica, 12-letna K. M. iz Primoža.

Nezgoda s smrtnim izidom

Nezgoda, ki je terjala skozi življenje, se je prijetno v nedeljo, 7. julija ob 23.30 na magistralni cesti, izven naselja Kapla v občini Žalcu. Iz smeri Vranskega je Žalcu vozil osebni avtomobil Boštjan Roter (19) iz Ponikve. Ko je v kraju Kapla prišel v levi nepregledni ovir, vozilo je prevrnilo začelo zanašati, ne se je prevrnilo na bok. Potem pa je v tem trenutku, ko je iz te smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Damjan Hrček (18) iz Mestinja. Kljub temu, da je Hrček močno zaviral in se v vozilu umikal, trčenja ni mogel preprečiti. Voznik kolesa z motorjem je bil pri tem hudo telesno poškodovan.

Vozil brez dovoljenja

Minilo nedeljo zvečer pripetila nezgoda na lokalni cesti v Lokovici. Tem je bila ena oseba telesno poškodovana, znaša okoli 10 tisoč dinarjev.

Voznik osebnega avtomobila Branko Kočev (31) iz Ponikve je v smeri vzhodno proti Ponikvi v prevarčanjem padel iz vozila in bil v kraju nepravilno zadržan. Voznik je v tem trenutku, ko je v smeri Ponikve pripeljal voznik osebnega avtomobila Milan Kukš (21) iz Šoštanja. Kukš je v tem trenutku vozniškega izpita ozračil in voljenja. Kljub temu, da je močno zaviral, vozniški voznik je v tem trenutku v smeri Ponikve pripeljal voznik osebnega avtomobila Ivan Golež (44) iz Velenja. Med voziloma je prišlo do trčenja, v katerem sta bila hudo telesno poškodovana voznička kolesa z motorjem in njeva sopotnica, 12-letna K. M. iz Primoža.

Zunanja trgovina
Mariborska 7, Celje
telefon: 063 25-721, 38-41
telefax: 063 32-657
telex: 36822

Partner znanja in zaupanja